

SVEČANOST

O PRILIKI

SEDEMDESETLETNICE

DR. JANEZA BLEIWEISA

DNE 19. NOVEMBRA 1878.

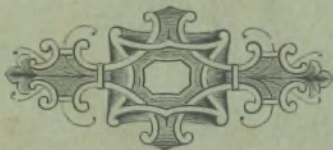
PO SVOJIH STENOGRFSKIH BILJEŽKAH

SESTAVIL

ANTON BEZENŠEK.

Z UVODOM

D^{R.} FR. J. CELESTIN - A.

ZAGREB, 1879.

IZDALO UREDNIŠTVO „JUGOSLAV. STENOGRAFA“.

L-8319-06

See

Dr. Janez Bleiweis.

SVEČANOST

O PRILIKI

SEDEMDESETLETNICE

DR. JANEZA BLEIWEISA

DNE 19. NOVEMBRA 1878.

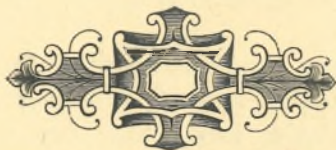
PO SVOJIH STENOGRAFSKIH BILJEŽKAH

SESTAVIL

ANTON BEZENŠEK.

Z UVODOM

DR. FR. J. CELESTIN-A.

ZAGREB, 1879.

IZDALO UREDNIŠTVO „JUGOSLAV. STENOGRAFA“.

TISEK C. ALBRECHTA.

114046 A

0 10-04-2015 / 168

UVOD.

Redko srečo v življenju narodov užival je letos slovenski narod in z njim bliži in daljni slovanski svet: praznoval je sedemdesetletnico dra. Janeza Bleiweisa, ter poln sinovske ljubezni in hvaležnosti pozdravljal ga od vseh strani z najlepšim imenom, ki ga slovenski narod dati more, ki ga je nosil že tako dolgo v srcu: s prelepim imenom svojega Očeta.

Da, slovenski narod je praznoval svojega glavnega prebuditelja, z očetovsko ljubeznijo skrbnega, z neomahljivo trdno voljo delalnega na trnjevem potu, vodečem k pravemu narodnemu življenju, k bolj budočnosti.

Bili so lepi, prelepi trenutki, v katerih se je izraževala naša hvaležnost, naša ljubezen, naše prepričanje, da živimo, da — ne glede na sedanji in bodoči težki boj, mora priti čas, ko ne bomo morali več žrtvovati veliko, veliko svojih moči, svojega dela, samo za to, da — prebujeni iz tisočletnega spanja — moremo ohraniti si novo, s težavami priborjeno življenje.

Od vseh strani naše domovine, iz posestrime Hrvatske, „tužne“ Istre in Dalmacije zbrali so se bili okoli jubilarja odlični možje, da izreko svoje srčno čestitanje. Od Neve in Vltave, Donave in sinje Adrije, od vseh strani velikega slovanskega sveta letela so brzojavna pozdravila.

Bela naša Ljubljana takega narodnega praznika dosle še nikedar nij videla. Bila je zopet srce Slovenije, radostno srce, iz katerega se je razlivala blagodejna toplota daleč in daleč okrog.

Gotovo je vsak deležnik svečanosti vrnil se med svoje z željo, da tudi oni zvedo kolikor mogoče narodno praznovanje. Naši časniki so sicer izpolnili svojo prijetno dolžnost, ter opisali nam vse bolj ali manj obširno. Vendar se nadamo, da dopolnjen z vsemi govori i t. d. opis, kakor ga predlagamo sedaj, dopolnjuje marsikaj in daje sliko, kakoršne naše časništvo nij še dalo.

Moja uvodna črtica pa ima skromno nalogo, da prav kratko predoči jubilarja in njegov pomen, ter pomen sedemdesetletnice same.

Janez Bleiweis se je rodil 19. novembra l. 1808. v Kranju.¹⁾ Oče mu je bil premožen trgovec, ki je svojih šestero otrok (pet sinov in eno hčer) dobro preskrbel. Po dovršeni ljudski šoli doma prišel je Janez l. 1819. v ljubljansko gimnazijo, katero je dovršil l. 1824., modroslovje (tedanji 7. in 8. razred) pa l. 1826. Rektor mu je bil znani M. Ravnikar, poznejši tržaški škof. Po dovršenem modroslovju učil se je na Dunaju medicine in dovršil te studije l. 1832., ter z latinsko disertacijo „de hirundine medicinali etc.“ (o pi-javkah in njih rabi), obsegajočo 55 strani, dosegel doktorstvo in častno priznanje v medicinskih krogih.

Mladi doktor začel je potem pečati se z živino-zdravilstvom ter poslušal dotična predavanja na dunajskem c. kr. živino-zdravilnem zavodu.

L. 1838. stopil je med svet s knjigo: „Praktisches Heilverfabren bei den gewöhnlichen innerlichen Krankheiten des Pferdes nach den Grundsätzen der praktischen Thierarzneischule in Wien.“ Braumüller & Seidel 1836 (v velikej osmerki, 373 strani). Ta korenito in praktično pisana knjiga je utrdila Bleiweisovo ime med učenjaki in strokovnjaki, ter videla v 15 letih pet natisov po 1200 iztisov (peti 1852 l.)

Znamenito za celi noveji preporod slovenski je l. 1843., ko je dr. Bleiweis prišel z Dunaja, ter prevzel profesuro na tedanji medicinski in kirurški šoli v Ljubljani in ob enem tajništvo pri c. kr. kmetijski družbi, katera je izdajati počela tudi „Novice“. Tu se počenja njegovo slavno-znano, neumorno delovanje na korist slovenskega naroda. Kot tajnik kmetijske družbe bil je namreč ob enem tudi urednik „Novic“.

Pa poleg „Novic“ daril je naš jubilar, priden kakor bčela, skoraj leto na leto znanosti in ljubljenu svojemu narodu celo vrsto knjig, katere se posebno odlikujejo z zdravim praktičnim smerom, tako silno nam potrebnim in koristnim.

Spisal je tretjo svojo knjigo — prvo slovensko — „Bukve za kmeta, kako se ima per kupovanju, plemenjenju, reji in opravljanju konj sploh obnašati i t. d. V Ljubljani l. 1843. I. del. Ostale dele spisal je dr. Bleiweis z drom. Strupijem od l. 1850—52.

Med tem je njegov trud v prospeh poljedelstva bil tako odličen in plodonosen, da so ga zaporedoma sprejele med častne ude c. kr. poljedelske družbe v Gorici, Celovcu, Gradcu, Zagrebu, na Dunaju in v dalnjih Črnicah.

1) Prim: Dr. Janez Bleiweis in njegovo slovstveno delovanje prof. Fr. Levca („Slov. Nar.“ t. l. št. 265—66.)

Četrta je njegova knjiga: „Milosrčnost do žival“. Na svitlo dala c. kr. kmetijska družba v Ljubljani l. 1846. (s podobami). Za njo je dobil od bavarskega vojvode Maksa, pokrovitelja društvu zoper trpinčenje živali bronasto svetinjo „als Anerkennung erwiesener Humanität.“

5. Nekrolog des Herrn Johann N. Hradeczky, k. k. Rathes und Bürgermeisters der k. k. Provinzial-Hauptstadt Laibach 1846. (Velik folio, 8 strani s podobo 6. julija 1846. umrlega Hradeczkega).

6. Letopis slovenskiga društva na Kranjskem. V Ljubljani l. 1849 (strani XVI + 44 z Poženčanovimi in Vrtovčevimi zgodovinskimi spisi).

Po razpustu medicinsko-kirurški fakultete v Ljubljani dobil je dr. Bleiweis še nadalje naslov c. kr. profesorja, ter si našel novo plodonosno delovanje v živinozdravnej šoli, ustanovljenej najbolj na njegov trud in zahtevanje. Bil je temu zavodu od prvega početka izvrsten učitelj in voditelj. Širjemu občinstvu je podal tu:

7. Nauk podkovstva. V Ljubljani l. 1850.

8. Nauk murve in svilode rediti in svilo pridelavati. S podobami V Ljubljani 1851. str. 54.

9. Nauk, kako se pri porodih domače živine ravnati. S podobami. V Ljubljani 1852 (V. del. Bukev za kmeta, cf. gori). Potem sledi:

10—14. Koledarčik slovenski za l. 1852., 1853., 1854., 1855. in 1856. Zadnje štiri je izdal pozneje pod naslovom „Zlati klasi“. Ta koledar obseza životopis Valvazorjev, Vodnikov, Miklošičev, Zoisov, Vrazov, Staničev, Japljev s podobami; več pesni Dragotina Dežmana, M. Valjavca, dr. Mencingerja (Jankomir), Hitzingerja (Znojemski), Rodoljuba Ledinskega, Fr. Cegnarja, L. Svetca, znanstvene in leposlovne spise Vertovčeve, Bleiweisove, Trstenjakove i t. d. Ta koledarček sme se prištevati prvim poskušnjam leposlovne literature na Kranjskem.

15.—16. Slovensko berilo za tretji gimnazijalni razred. V Ljubljani 1854., za četrti razred 1855. A tudi pri sestavljanju prvega in drugega berila l. 1850. in 1853. bil je Bleiweis priden pomočnik.

17. Zgodovina c. kr. kmetijske družbe s statističnim popisom kmetijstva na Kranjskem. V Ljubljani 1855. str. 32.

L. 1856. bil je imenovan dr. Bleiweis, c. kr. deželni živinski zdravnik, kar je ostal do l. 1873. Istega leta izdal je:

19—20. a) Nauk živinoreje. b) Nauk ogledovanja klavne živine in mesa. V Ljubljani 1855.

L. 1861. izvolila ga je ljubljanska okolica enoglasno v deželni zbor kranjski, in potem redno pri vsakej volitvi.

22. Slovenski jezik pa kranjska špraha. V Ljubljani 1862. str. 16.

23. Die Identität d. Rinder- u. Schafpest. Wien 1864. str. 16.

24. Županova Micika, kratkočasna igra s petjem v dveh aktih po Linhartovi v Ljubljani prvokrat l. 1790. igrani. V Ljubljani 1864.

25. Zur Aufklärung in der Sprachenfrage besonders in den Volksschulen Krains, 24 strani. V Ljubljani 1871. priobčuje govor, ki ga je leta 1866. govoril dr. Bleiweis v kranjskem deželnem zboru.

26. Die Jubelfeier der krainischen k. k. Landwirthschafts-Gesellschaft am 24. October 1867. 16 strani.

27. Zur Reform des Findelwesens im Herzogthume Krain. Laibach 1868.

28. Nauk o umni živinoreji. Velika osmerka 119 str. V Ljubljani 1871. Tej lepej knjigi pridejanih je 20 podob.

Poleg teh knjig nahajamo v letopisu „Slovenske Matice“, katerej je on pravi oče v vsakem pogledu in zaslužni predsednik, 9 daljših zanimivih sestavkov in v „Naznanilih“ c. kr. kmetijske družbe prav obilo poročil in krajših spisov dr. Bleiweisovih.

Tu naj še opazimo, da je bil imenovan tudi namestnikom deželnega glavarja (l. 1878.)

Kakor vidimo, delovanje dr. Bleiweisovo — učeno, literarno, politično — ima redko mnogostranost. Najbolj globoko pa segajo vendar v zavesti narodovej „Novice.“ Sè svojo zdravo, zrelo praktičnostjo, ogrevano z gorko ljubeznijo do narodnih mas, pridobile so si kmalu srca čitateljev, število katerih se je primerno posebno množilo med prostim narodom. S posebno srečno občutljivostjo za ono zdravo jedro narodnega napredka, ki se tako težko loči od sedanjih preobilih naprednih plev, s katerimi se radi šopirijo po Evropi, zadele so „Novice“ blagodonečo struno skupnega delovanja, skupnega domoljubja, imajoče srce za poslednjega kmeta ali delalca poštenjaka, struno, ki bode in mora jače in jače doneti še v daljnjej bodočnosti, če napredek nij pusta fraza.

Že v prvih tečajih se je zbralo okoli „Novic“ lepo število nesamopridnih mož, mladostno vnetih za prebujenje naroda. Kako primerno lahko in brez posebnega šuma je bila sprejeta (1844.) nova (česko-Gajeve) pisava, ter nas približala slovanskim bratom!

Misel o slovanskem bratstvu klila je že tedaj prav bujno in „Novice“ so jej bile vedno prijazne, jo vedno presejavale v narodna tla.

In ko so 1848. l. razdrobljene bile feudalne verige, ko je kmet svobodneje zadihal, kako radostno so pozdravljale „Novice“ izpolnitev svojih davnih želj, izpolnjenih tako nenadano! Kako lepe nade so napolnjevale tedaj domoljubna srca, kako pogumno, smelo je vstajala Slovenija, Ilirija! Blizu se je zdel dan utrjene, žive narodne ravnopravnosti.

Obče navdušenje napolnjevalo je se ve tudi „Novice“. Vendar modre previdnosti, duhovnega ravnotežja tudi pri občem upijanjenju niso izgubile. In ko je kmalu trda resničnost potrgala in zavrgla mlado cvetje 48. l., ko je marsikateri,

malo prej bliščeči demant, pokazal se po značaju prav navadnim steklom: „Novice“ poguma niso izgubile ter na dalje budile, podučavale, tolažile in možato se borile za pravice slovenskega naroda, kolikor so mogle in smele.

Pravijo, da je bil minister Bach opazil tudi „Novice“ in posebno njihovega urednika ter svojo željo, da bi ta prepustil uredništvo drugemu, skušal podpreti s precej visokim denarnim zneskom. Ne vemo, koliko je tu resnice, to pa lahko rečemo, da bi bil tedaj kakor pozneje dr. Bleiweis vladi prav gotovo vstregel, ko bi bil dal uredništvo iz rok.

Ko se je 1861. l. začela ustavna doba, bojeval se je dr. Bleiweis na čelu narodne manjšine z umetno nemškutarsko večino z onim taktom, znanjem in neutrudljivo energijo, ki je morala celo nasprotnikom imponirati.

Pozneje je bila borba prenešana tudi na tabore, in „Novice“ so največ pripomogle, da je taborovanje našlo v našem narodu tako živo, navdušeno udeleževanje ter je vseh skupaj morda sto tisoč Slovencev glasovalo na raznih taborih za zedinjeno Slovenijo in za druge točke našega narodnega programa.

Politična naša zavest je tu veselo napredovala. Dobili smo bili večino v kranjskem deželnem zboru. In če narodna stranka nij storila vsega tega, kar smo pričakovali od nje, pomisliti moramo, da vsega storiti nij mogla. Moč nasprotne — vladajoče — stranke, vladajoče v deželi, če tudi ne v deželnem zboru, bila je vedno velika, naša energija pa je bila po velikem naporu — sicer čisto naravno — nekaj upala in stranka se nagnila morda preveč k onej naši slovenskej brezskrbnosti, ki je nam vsem od nekedaj ohranitev pridobljenega delala tako težavno.

Stanje narodne stranke pa je postalo še teže, ko se je vnela borba med „starimi“ in „mladimi“. Ona je tako živo potrebno, skupno delovanje jako ovirala, posebno ko je časi v gorečnosti preveč pozabljala skupnega neprijatelja.

Če sedaj pomislimo stvar, moramo pač priznati, da ste obe „stranki“ bile v vsem tem veliko menj samostalni, kakor ste si mislili, da ste se mar največkrat pokorili — sami ne znaje tega — uplivom, ki niso v nikakej svezi z našimi narodnimi terjatvami, uplivom tujim morali smo plačati tudi mi svoj davek.

Pa ta oblak na jasnem nebu narodne sloge je skopnel pred žarki našega skupnega rodoljubja, ki ga razvnemajo narodne po-

trebe, brezkončno narodno trpljenje. In sedaj smemo reči, da je naša sloga svētnejša, naučili smo se, da samo ona nas more rešiti, ohraniti slovanstvu, dokler se tudi njemu „vremena“ ne zjasne. Mi si moremo posneti nauk, zelo koristen za ekonomijo narodnih sil, da imamo namreč težiti le za najpotrebnejim in dosegljivim prej ali pozneje: naša sloga postaja tako realneja.

Vse to pa se olajšava brez dvombe z dosedanjim narodnim našim odgojenjem, za katero so največ storile ravno „Novice.“ One so ostale zveste svojemu programu, brez škodljivega omahovanja in poskušavanja, tako navadnega sedaj celo pri veliko bolj naprednih narodih. Naravna rast zastopane ideje je „Novicam“ razširjenje in popolnjenje programa. V tej stabilnosti razvitka je korist, katero lahko razumemo, ako se ozremo okoli sebe, pa vidimo, da ima slovanski svet — gotovo ne na svojo korist — kaj malo listov, če ima sploh katerega, ki tako lepo število let, kakor naše „Novice“ in tako stalno delajo. Nestalnost sama na sebi sicer še ne mora biti zmiraj škodljiva, ona je nekaj časa in v nekej meri neizogibna tam, kjer je bujno, široko življenje, široko razvitje, kakor n. pr. pri ruskem narodu. Ali take, bolj navidezne in produktivne nestalnosti tu ne mislimo.

Gotovo je, da so ravno mali narodi, na katere uplivajo od vseh strani tuji elementi, v največji nevarnosti, da se podvržejo ne tej produktivnej nestalnosti, nego onej prvej, ki lahko celi narodni organizem silno oslabi, ali celo uniči. Da smo se tega do sedaj precej srečno obvarovali, to je tudi ena glavnih zaslug dra. Bleiweisa. On je umel najti ali prebuditi in zbrati okoli sebe vse — skoraj vse — moči, delalne na polju narodnega napredka. In kaj je še posebno združevalo te sile? Ideja slovanske vzajemnosti: ona nam je dajala in daje pogum in moč, da ne obupujemo. Pa to idejo je dr. Bleiweis rabil in rabi praktično, kolikor je mogla in more koristiti nam praktično. Varoval se je — kakor sploh v svojem delovanju — tudi tu ekstremov: neopravičenih nād v silo slovanstva, združenih z neproduktivnim deklamarstvom, ali pa onega ozkega plemenskega stališča, na katerem se misli, da se nam za slovanstvo v obče nij treba pečati. V tem pogledu smo mi Slovenci gotovo bolj široko- kakor ozkomisleči.

Vendar pa je bister, jasen, trezen dr. Bleiweisov um od nekedar obračal svojo posebno pozornost na jug in najbolj na brate Hrvate, najbliže nam v mnogem obziru. Ko je Zagreb z mladostnim

navdušenjem razvijal zastavo ilirstva, nahajal je v „Novicah“ in v vsem slovenskem narodu vedno najtopleje sočutje. Mnogi začeli so celo pisati (od 1850—53.) neko slovensko-hrvatsko zmes, ki se nikjer nij govorila, samo da bi se približali Hrvatom. Ali tu nij bilo težko videti veliko več dobre volje ko realne moči, neobhodno potrebne za podoben — se ve da bolj praktičen — poskus, kateremu niso bile ugodne niti tedanje politične okolnosti niti način izvajanja. Dunaj podobnih teženj nij podpiral, mar jih oviral tim odločnije, čim večo moč je dobival absolutistično-nemški centralizem.

Jasno vide vse to, storile so „Novice“, kar je edino praktično bilo: ustavile so se mešanici, ki nij mogla koristiti nikomur, pač pa škoditi nam vsem. Zakaj ona bi bila gotovo odvrnila od „Novic“ velik del onih čitateljev, katerim so bile in so še sedaj „Novice“ najbolj potrebne, odvrnila za to, ker bi ne bili razumeli mešanice, ki se je odlikovala najbolj s tem vednim spreminjanjem, ki se v obče nij dosti menilo za kaka slovniška pravila.

Tako ravnanje velevala je torej edina praktičnost, a ne morda kaka ozko-slovenska težnja ali celo nasprotje bratom Hrvatom. Kaj takega bi čitatelj zastoj iskal v „Novicah“, našel bi pa v vsakem tečaju — skoro v vsakem listu — do današnjega dne obilo dokazov nespremenjenega sočutja, ali spremenjenega morda nekoliko samo glede nekaterih prikazni novejšega razvitka, katerih nikakor ne hvalijo ni najboljši sinovi med Hrvati samimi. V obče so torej ravno „Novice“ pridobile si pri nas največ zaslug, da sedaj narod spoznava občnost mnogih interesov med Slovenci in Hrvati ter živo želi, da bi število njih raslo, ter bi dobivali večo in večo realnost tudi v praktičnem življenju.

Dr. Bleiweisovo delovanje je torej, plodovito tudi glede odnošajev naših k najbližim nam južnim bratom in k slovanstvu sploh.

Slovenski narod že dolgo spoznava z največo hvaležnostjo brezštevilne velike zasluge dr. Bleiweisove, več, kakor jih ima kdor si bodi zanj. Nobeno ime nij tako globoko seglo v narod, kakor urednika „Novic“. — Že davno volile so dra. Bleiweisa mnoge domače družbe, kmetske in mestne občine za častnega člana, občana, mestjana. L. 1862. podarili so mu bili štajerski Slovenci v znak svoje hvaležnosti in svojega globokega spoštovanja zlati kozarec, ki mu ga je izročil Davorin Trstenjak, eno leto potem pa ljubljanski čestitelji srebrn tintnik zlatim peresom.

Ravno tako drugi svet priznava že davno velike zasluge našega Očeta. „Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti“ imenovala

ga je koj v svojem početku pravim članom, a mnoga učena društva uvrstila so ga že prej ali kasneje med prave ali častne člane. Ruski car podaril mu je 1862. l. Vladimirov red za slovstvene zasluge, a naš cesar 1866. l. Franca Jožefa red.

Tudi domače ognjišče mu je Bog blagoslovil: dal mu je ljubo ženo in sicer enega, a svojega očeta vrednega sina, in živih bistrih unukov.

Srečen in ljubljén v domačem krogu, ljubljén od hvaležnega mu naroda, visoko čislan od vsega zavednega slovanstva, in ne samo od njega, nego tudi od vseh poštenih mož drugih narodnosti, ki ga poznajo, spoštovan celo od svojih političnih nasprotnikov: pričakal je letos dr. Bleiweis sedemdeseto leto svojega trudopolnega in plodnosnega življenja.

Z radostjo je usvojil si slovenski narod misel, da praznujemo to sedemdesetletnico, in ne samo on: odjeknila je ta misel bolj ali menj tudi v vsem velikem slovanstvu, posebno pa pri naših bratih Hrvatih.

Ljubljanski slavnostni odbor delal je neutrudljivo, da bode narodna svečanost vredna slavljenika — in naroda. In zaupanje v naš narod je bilo opravičeno. Z vseh strani so se napovedavale deputacije in razna odlikovanja našemu prvaku, določena na slavnostni dan.

Vsa Slovenija je težko pričakovala slavnostnega dne 19. novembra. — Že v nedeljo 17. novembra pozdravile ste jubilarja prvi dve deputaciji. Iz ljubljanskega semenišča, prišla je deputacija pod vodstvom kanonika Čebaška, ter čestitala mu v imenu duhovenstva in semenišča. Koj za njo izrekel je svoje čestitanje ljubljanski mestni zastop, čegar večina nij narodna. Župan Laschan je tu priznal in povdaril velike zasluge dr. Bleiweisove za mesto in deželo sploh.

Ljubljana videla je že ta dan veliko slavnostnih gostov. Ali največ privrelo jih je v pondeljek, 18. novembra. Odbor jih je lepo sprejemal, posebno hrvatske in štajerske, ter za voljo prenapolnjenih gostilnic mnogim ponudil privatna stanovanja, z ljubeznjivo gostoljubnostjo pripravljena za drage goste.

Potem pa začele so se vrstiti točke programa v takem redu, kakor se v sledečih pojedinih poglavjih čitatelju predočujo.

I.

BAKLADA.

Bela Ljubljana še sigurno nij videla take slavnosti, kakor je bila dr. Bleiweisova v obče, a prva točka njena t. j. baklada posebej. Živi vtisek, ki ga je vsak pričujoči od baklade dobil, bil je tako veličanstven, da bi nam trebalo posebno spretnega peresa, ko bi ga hteli vsaj prilično dobro čitatelju predočiti. Bil je to prizor, ki bi se dal še najlepše v kakej poetičnej obliki opisati, a pero prozaika je za-nj prerahlo!

Ako pa vendar skusimo, dati našim čitateljem opis baklade, ki se je vršila v ponedeljek dne 18. novembra na čast dru. Bleiweisu, morali se bodo oni zadovoljiti s čini, vzetimi iz pojedinih prizorov; a iz subjektivnega vtiska našega, ki ga bomo na svojem mestu priobčili, naj si vsak v svojem duhu naslika celo prekrasno situacijo.

Ko so se zbrali vsi od blizo in daleč priromali častilci našega očeta dra. Bleiweisa v čitalničnih prostorijah, na njenem dvorišču in po ulicah, ki so v njenem obližju, poredali so gg. odborniki za prirejenje slavnosti v prave redove baklonosce in med njimi stopajoče zastopnike društev, občin, zavodov i t. d. Težko al vendar jim je bilo mogoče, v tolikej množici, ki je polnila vse bližne ulice, trgove in pota, broječa nad 15.000 oseb, spraviti v najljepši red nad 500 baklonoscev. Šli smo potem ob poludevetih zvečer, kakor je bilo določeno v programu, mimo zvezde, čez kongresni trg, skoz gospodsko ulico, čez Breg, preko Ljubljanice (po šentjakopskem mostu), stari trg, mimo magistrata pred hišo dra. Bleiweisa, v sledečem redu:

1. Prostovoljne požarne straže oddelek.
2. Mestna godba.
3. „Sokol“.
4. Meščani.
5. Pevci, članovi čitalnice in zastopniki drugih ljubljanskih društev, ter članovi „Hrvatskega Doma“.
6. Deputacije iz kmetov.
7. Zastopniki društva veteranov.
8. Požarne straže oddelek.

Meščani in drugi nosili so voščene bakle, „Sokoli“ in udje katoliškega društva pa lampijone. Deputacij pri bakladi bilo je s Kranjskega: iz okolice ljubljanske, iz Bizovika 32, mej temi 6 županov, iz Šiške 26, potem mnogo iz Kranja, Loke, Smlednika i t. d.

To je bila dolga dolga vrsta, katero gledati iz kakega višjega mesta, moralo se je zdeti kakor miglanje žarkih zvezd nad vodo Ljubljano, ko se je množica preko mosta pomikala. Še lepše bilo je videti cel prizor tedaj, ko so se stotine bakel kakor ognjeni venec razporedile pred hišo svečarja dra. Bleiweisa, a okoli baklonoscev mrvilo je kakor črno morje ljudstvo v neštevilnem broju. Navdušeni in gromoviti klici: Živio dr. Bleiweis! Živila Slovenija! Živili Hrvati! Živila sjedinjena Hrvatska in Slovenija! ki so med celim potom po visokih ulicah bele Ljubljane odmevali, ti klici niso hteli ni prestat, ko smo se bili približali stanovanju dra. Bleiweisa.

Tukaj, ko se prikaže spoštovani svečar pri oknih drugega nadstropja, zadoni gromoviti Živio! in Slava! dru. Bleiweisu. Glasba zasvira, izvrstno izurjeni čitalniški pevci zapoje, žar od svitlobe žari se na daleko, pa ožari tudi blede lice srebrnolasega, vrlega in spoštovanega starčeka, ki je s solznimi očmi gledal iz svojega okna v navdušen in udan mu narod slovenski.

Sveta tihota je vladala, ko so vrli pevci slovenske ljubljanske čitalnice zapevali pesmi: „Slavnostni spev“ (slovenski) in „Gdje je slavsko domovina“ (hrvatski). Potem je svirala mestna glasba od Zörnerja zložen venec slavjanskih melodij. Ko se je igrala „Mila luna“, „Tiha noč“, „Po jezeru“ i t. d., kako je srce poskakovalo vsakemu od navzočih! Kako živahno je vsaki pri sebi vskliknil: Slovenec sem! — In srečen sem! — Nazadnje se je zapela še: „Naprej zastava Slave!“ kar je bila kulminacionalna točka cele serenade. Mnogi Hrvati so rekli; Čuli smo slovenski „Naprej“ mnogokrat pevati, in želeli smo si ga jedenkrat še na izvoru čuti. Nocoj ga čujemo prekrasno, ta vtisek nam ostane za celo življenje! — Vsled te pesmi, ki se je pevala z največo harmonijo in navdušenostjo, bili so vsi navzoči v notrajnosti svoje pretreseni, ter niso mogli dalje vzdrževati svojih srčnih občutkov, nego so vskliknili iz dna srca: Živio Bleiweis! Živila Slovenija! Živili Hrvati! Pozdravljali so s kločki, ruticami in baklami velecenjenega starčeka, ter se je vsaki, ko se je bakljada vže naprej pomikala, še oziral nazaj, da še enkrat vidi častitljivo glavo slavljenega narodnega očeta.

V prejšnem redu pomikala se je baklada mimo gimnazijskega poslopja, skoz Vodnikovo ulico, čez mesarski most, po št. peterskem predmestju, skoz slonovo in poštno ulico nazaj v čitalnico. Zmirom je vladal isti lepi red, ista navdušenost, zmirom so se glasili isti: Živio Bleiweis! Živila Slovenija! Živili Hrvati! Živili Slavjani!

V čitalnici so se na dvorišču oddale baklje, katere so nosili zastopniki vseh stanov: uradnik in rokodelec, duhovnik in kmet. V lepej narodnjem nošnji pokazale so se nam pri tej priliki primorske Slovenke, kakor tudi domače krasne Kranjice, katerih lepa rudeče bela lica, vitka in vrla rast, paradira pred vsakim tujcem, ter vsakako tudi služe narodu na ponos.

Po bakladi bili so v čitalnici vsi prostori napolnjeni. Mnogo se jih je moralo oddaljiti, ker nij našlo tam prostora. Oni pa, ki so se smestili, zabavljali so se pri čaši vina, delajoč poznanstva in nazdravljajoč na medsobna prijateljstva, Slovenci s Slovenci, pa posebno tudi Slovenci s Hrvati. Napijalo se je ta večer: G. August Šenoa, hrv. literat, Slovincem in dru. Bleiweisu; g. Zarnik, slov. narodni poslanec, Hrvatom; g. Hochman, učitelj telovadbe iz Zagreba, pozdravljajoč Slovence v imenu Čehov; g. Milčetić, predsednik „Hrv. Doma“ v Zagrebu, slovenske mladeži in bodočnosti zajedničkej hrvatsko-slovenske; g. Navratil, slovenski pisatelj, dru. Bleiweisu, Hrvatom, Čehom in srečnej bodočej Jugoslaviji; g. Stojanović, član hrv. pedag. knjiž. zbornice, slovenskim duhovnikom; dr. Vošnjak, narodni drž. poslanec, preuzv. g. Strosmajerju; g. Strozzi slovenskim pevcem; g. Fr. Tomšić, inženir, bratom Čehom i t. d.

Vršile so se še razne druge napitnice, katere pa tukaj ne navedemo, kakor nismo naveli niti predstoječih od besede do besede, ker nespadajo v uradni program svečanosti.

II.

DEPUTACIJE.

ne 19. novembra bila je prva in glavna točka programa sprejemanje deputacij. To se je pak vršilo v sledečem redu:

Ob 11 uri pride g. dr. Bleiweis z navdušenim trikratnim Živio! pozdravljen v lepo okinčano veliko čitalnično dvorano, kder so ga pričakovale zbrane deputacije.

Narodni poslanec g. Peter Graselli stopi pred njega v krogu poslancev in drugih odličnjakov, ter čita sledečo adresno slovenskih državnih in deželnih poslancev, narodnih občinskih odbornikov ljubljanskega mesta in odbornikov vseh narodnih društev v Ljubljani:

„Blagor Vam!

Vsa rodoljubna srca, kar jih je na slovenskej zemlji od sinje Adrije do preko Drave, od Soče do Mure, od Zilje do Kolpe, radostna današnji dan v duhu z Vami praznujejo! Redko kdo dočaka čvrst na duhu in telesu število Vaših let, a koliko jih je še le, ki s tako polno zadovoljnostjo kakor Vi morejo ozirati se na dolgi trnjevi pot za seboj!

Skoro bode štirideset let, kar ste — dozorel mož z veleobširnim znanjem — vrnili se v Svojo domovino. Bistro Vaše oko je brzo izpoznalo tožno njeno stanje. Želeč rojakom koristiti in pomagati, iskali ste kakor umen zdravnik uzroke gospodarskemu in duševnemu hiranju prebivalstva, in se zdravljenjem začeli pri korenini. Takoj ste sprevideli, da narodni prerod mora izvirati iz narodovega jedra, iz še zdravega kmetskega stanú, in zato ste obračali vso Svojo skrb v prvej vrsti na podučevanje slovenskega kmeta. Treba mu je bilo poduka o vsem. Tujka mačeha, ki je v sinovih tlačenege roda, ki od prvega tukaj stanuje, videla le robove, nikdar nij brigala se za njihove težnje in bolesti; kaj čuda da je ta naš rod zanemarjen zaostal? Vi ste jeli podučavati ga o poljedelskem in obrtniškem napredku, ter zlasti v to ustanovili si glasilo, čestitljive

„Novice,“

katere od tistih časov do zdaj skozi trideset in pet let redno hodijo mej Slovence, obilen sad rodeče.

Jasno vam je bilo vže s početka, da poduk samo v kmetovalskem obziru še ne zadostuje našemu narodu, ampak da mu poleg vsakdanjega kruha i treba druge hrane, če hoče rešiti se propada. Zato so „Novice“ Slovenca tudi učile spoznavati samega sebe in brate okrog, odprle so svoje predale vsem strokam, ter postale in dokaj časa ostale sredotočje vsega slovstvenega gibanja na Slovenskem.

Novo polje se je odprlo vže mnogostranskej Vašej delavnosti, ko je zarja državljsanske svobode tudi avstrijskim narodom vzhajati začela, obečaje jim boljšo bodočnost. Hvaležno ljudstvo je moža, ki mu je bil dobroten učitelj in vesten svetovalec v vseh stvareh, takoj izbralo si za svojega zastopnika in do današnjega dneva ste najodličnejši zagovornik, neustrašen branitelj deželnim in narodnim pravicam.

Čim bolj se razvija, narodni živelj v vsakem obziru, tem večje je Vaše trudoljubje. Kamor koli se obrnemo, povsod vidimo Vaše ime, Vašo roko, vidimo, da ste v resnici zmirom prvák! Narod neštevilne Vaše zasluge dobro pozna, ceni in slavi, ker Vas vže davno imenujo svojega

Očeta.

(Pri tej besedi zadoni navdušen Živio!)

Blagoslovljal bode Vaše delo še pozni vnuk in pomnil, da ste Vi za časa narodnega probujenja pradedom bili vodnik.

Od vseh stranij Vam danes Slovenci na mnogi način izrekajo svojo udanost, svoje spoštovanje, svojo ljubezen. Na čelu dolgej vrsti Vaših čestilcev se Vam klanjajo ustavni zastopniki našega naroda in oni prirodnega njegovega središča, poleg njih pa poverjeniki ljubljanskih društev, katera pred vsemi drugimi uživajo in občudujejo rodoljubno Vaše prizadevanje.

Ponos in dika mile nam domovine, vzor vernih njenih sinov! Prejmite iskreno in navdušeno naše čestitanje: Bog Vas obrani še mnoga leta, slovenskemu narodu na srečo čast in slavo!“ (Trikratni Živio!)

Na to spregovori dr. Bleiweis, vidno ganjen, sledeče besede:

„Slavna in spoštovana gospoda!

Dovolite mi le par besedij. Jaz scer, kakor tudi ta topla adresa povdarja, nisem bil zadnji med govorniki na javnem odru,

vendar danes, gospoda moja, je tako potopljeno moje srce v milini tolikih dokazov, ki sem jih doživel na sedemdeseti rojstni dan svojega življenja, da Vam ne morem drugo reči, kakor to: sedaj rad umrjem! (Glasovi: Sedaj še ne! Živio! — Govorniku in skoro vsem pričujočim igrajo solze v očeh.)

Jaz moram reči, da je res previdnost božja htela, da sem leta 1826. prišel iz Beča v Ljubljano. Naključba je bila, da je bilo v gospodarskem društvu mesto tajnika prazno. In takrat sta rajni grof Franc Hohenwart in rajni nepozabljivi župan ljubljanski Hradeczky prva bila, ki sta prišla s prošnjo društva k meni, naj jaz prevzamem tajniški posel. Prevzel sam ga tudi, pa komaj sem nekoliko mescev bil na tem mestu, prišlo je dovoljenje, da smejo „Novice“ izhajati.

Jaz — kakor Vam je znano — sem bil učenec šol, v katerih nij bilo niti duha niti sluha o slovenskem jeziku, pa sem dobil nalogo, prevzeti uredništvo slovenskega časnika. Vendar si nisem dolgo premišljeval, ker sem videl, da je treba za naš narod delati ne samo na kmetijskem polju, ampak tudi sploh na duševnem polju.

In tako sem potem to nalogo nosil, ter s pomočjo prijateljev, katerih nekteri še danes žive, se mi je posrečilo, da je naša stvar, ki je iz prvine tako majhna bila, — res moram reči, da sem bil sam zasupnjen — tako kmalo po okrajih slovenskih našla odmeva, in to takošnega odmeva, kakoršnega jaz ne bi bil nikdar pričakoval.

Nikdar ne bodem pozabil naših vrlih bratov na Štajerskem, kateri so mi prvi roko podali k temu važnemu podvzetju.

In tako je stvar šla zmirom dalje in dalje, in prišli smo do tega, gospoda moja, da smo doživeli včeraj zvečer v Ljubljani nekaj, česar se nikdo ne spominja v prejšnjih letih.

To, gospoda moja, jaz ne morem vzeti za sebe, (glasovi: Da! za Vas!) to, gospoda moja, je znamenje, da Slovenci živimo, (glasovi: Tako je!) in da se naš narod zaveda onega, kar mu gre! (Živio! Živio!)

Posebno pa poveličali so nas naši bratje, ki so prišli z juga in severja; in jaz se jih radujem, zopet ne zato, da bi to za svojo čestitko uzel, ampak da jim je bila prilika danes videti, da je Ljubljana vendar zopet stara bela Ljubljana postala (Živio!), da živi tukaj slovenski narod, ki misli, da nam Slovencem in Slovanom v Avstriji pride še boljša bodočnost. (Glasovi: Bog daj!)

Zato, slavna skupščina, sprejmite mojo prisrčno zahvalo, da se tako ljubeznivo spominjate moje sedemdesetletnice in da moje malo delovanje tako visoko cenite. To delovanje mi je bilo samo mogoče, ker — kakor je адреса mene imenovala očeta slovenskega naroda — imam toliko in toliko, tako obilo vrlih sinov. Zato živili Slovenci!“ (Trikratni gromoviti: Živili!)

Iza tega govora dra. Bleiweisa nastopili so prvi narodni poslanci kranjski, ter je v njih imenu govoril narodni poslanec g. Luka Svetec:

„Blagorodni in Visoko spoštovani gospod!

Poslanci deželnega zbora se Vam poklanjamo, mi Vas pozdravljamo kot svojega prvega soborilca, kot svojega vodjo. Mi Vam čestitamo iz globočine svojega srca: Bog Vas ohrani še mnogo let zdravih in čilih! Bog Vam daj srečo in zdravje!“

Dr. Janez Bleiweis odgovori s sledečimi besedami:

„Presrčna zahvala, gospodje kolegi! Saj veste, kako nam je šlo v deželnem zboru vže mnogokrat, kolike borbe smo imeli, a vendar naše geslo je bilo zmirom: Ne vdajmo se! In to bodemo trdili noter do zadnjega diha.“ (Živio!)

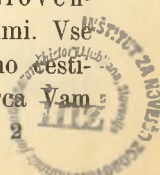
Potem nastopi štajerska deputacija: Kanonik preč. g. Anton Žuža vodi deputacijo obstoječo iz sledečih članov: gg. dr. Ipavic i dr. Dominkuš iz Maribora, župnik Raič iz Haloz, dr. Srnec, profesor Žolgar in vikar Žičkar iz Celja, župnik Modic in odbornik Dvoršek iz Tinja, kapelan Böhheim iz Laškega trga, odvetnik Tanšek iz Brežic J. i M. Vošnjak iz Šoštanja in župan Šorn iz vranskega okraja. Ko se približa kanonik Žuža dru. Bleiweisu, hiti mu ta nasproti, ter se objameta in poljubita prav srčno. Prizor je bil najginjlivejši.

Potem spregovori kanonik g. Anton Žuža tako-le:

„Visoko spoštovani gospod doktor!

V imenu Slovencev na Štajerskem Vam želimo k današnji slavni sedemdesetletnici vse dobro, da bi Vam Bog dal srečo in zdravje — in sploh vse, kar Vaše in naše srce blagega poželeli more.

Vi ste za Slovence veliko storili. Jaz n. pr. sem bil tako rekoč čist Nемеc, pa sem se vsled vaših „Novic“ slovenstva zavedel. I tako je z mnogimi na Štajerskem živečimi. Vse to so Vaše zasluge. A zdaj smo Van prinesli naše presrčno čestitanje, ki izvira iz naše ljubezni nasproti Vam. Iz celega srca Vam

želimo, da bi Vas Bog še dolgo let ohranil, in da bi se na duši in na telesu zdravega čutili!

Mi se priporočamo, ohranite nas v spominu. Bog Vas poživi!“
(Živio! Živio! Živio!)

Na to odgovori dr. **Bleiweis** sledeče:

„Presrčna hvala! Jaz sem vže prej povdarjal, kako hvaležen moram jaz biti Vam gospodje, ki ste iz Štajerske. Komaj so „Novice“ začele izhajati, precej ste jim Vi v Štajerskej prišli nasproti. Rajnki **Krempeľj** oglasil se je vže v prvih listih, in zmirom so bili naši mili bratje na Štajerskem med sodelavci.

Ako se nadalje spominjam **Matice** naše, tudi tukaj ste bili Vi iz Štajerske skorej prvi.

Zato prosim, oglasite presrčno zahvalo po celej štajerskej deželi, kder slovenski jezik biva, ker se je slovenski narod na Štajerskem nas tako ljubeznivo spomnil. I recite, da do zadnjega diha ostanem, to, kar sem do sedaj bil, in ako mi Bog še nekoliko let močij dá, posvetil jih bodem v ta namen, da bom delal za narod naš, ki ima toliko marljivih i navdušenih ljudi. Torej živili štajerski Slovencei!“ (Trikratni Živili!)

Potem izroči g. **Božidar Raić**, župnik v Halozah, častno občanstvo te občine dru. **Bleiweisu**, za katero on srčno zahvalo izreče.

Prof. **Žolgar** mu izroči diplomo častnega uda celjske čitalnice.

Dr. **Bleiweis** reče na to:

„Prosim sporočite posebno mojo zahvalo za to čast. Kako smo nekđaj bili veseli v Celju in Mariboru, ko smo odpirali čitalnice, ta prva ognišča za narodno stvar na Štajerskem.“

Potem se izroči častno občanstvo občine okolice celjske (izroči g. **Žičkar**); občine **Tinje** pri slov. **Bistrici** (izroči g. **Modic**) itd.

G. **Tanšek** iz **Brežic** izroči mu častno občinarstvo 16 občin s 1300 podpisi.

Deputacija štajerskih Slovencev se oddalji kličeč trikratni **Živio!** dru. **Bleiweisu**.

Nastopi deputacija goriška. Vodi jo g. **Povšè**, profesor v Gorici in predsednik slov. društva „**Sloge**“.

G. **Povšè** govori jako navdušeno sledeči govor:

„Velečastiti gospod doktor!

Dovolite mi, da si tudi mi Slovenci živeči na skrajnej meji Slovenije, za koje ste Vi žrtvovali Vaše življenje, vse Vaše možato

delovanje, da si tudi mi sinovi slovenski od obal Soče vzamemo čast pred Vas priti blagi oče slovenskega naroda (Živio!), da se Vam poklonimo kot zvesti in udani sinovi k Vašej častnej sedemdesetletnici.

Bodite uverjeni, da je ves naš narod goriški bil navdušen, ter je s hvaležnim srcem podpisal čestitko, koja je po vseh občinah sopodpisana in Vam poklonjena. Bodite uverjeni, da goriški Slovenci, kakor tudi drugi, bodo vedeli zmirom spoštovati spomin svojega preblagega očeta. In kar zahteva dober oče od svojih sinov, to so oni z velikim veseljem pripravni storiti, in bodo tudi zvesto delovali za lepo in blago idejo, za katero ste se Vi žrtvovali. (Klici: Živio!) Bodite uverjeni, da na skrajnej meji Soče živi krepek narod slovenski, ki bode branik proti navalam italijanskim! — Bog daj, da da bi se kmalo uresničila ideja zjedinjene Slovenije!“ (Odobranje; Živio! Živio!)

Na to odgovori dr. Bleiweis s temi-le besedami:

„Prisrčna zahvala za tako tople besede. Jaz se moram radovati, da imajo goriški Slovenci tako vrle voditelje, in to ravno sedaj, ko „Italia irredenta“ hoče vse dalje in dalje širiti svoje meje. Vi, gospoda moja, pokazali ste na taborih, da ste pionirji slovenski na onem mestu, kder jih res naša Slovenija potrebuje. In dok so taki možaki tamo, nij se nam bati, da bi Slovenija propala, ampak prepričan sem, da pride do tega, za čemur smo prvokrat kranjski poslanci na cesarskem dvoru l. 1848. željo našo izrazili. Tedaj smo namreč mi, ki smo bili poslani iz Kranjskega na Dunaj, med nami grof Hohenwart, Kodel i t. d., šli se poklonit tudi njegovej c. kr. visokosti nadvojvodu Jovanu. Jaz sem takrat poudarjal željo in potrebo zjedinjenja Slovencev.

In ta mili gospod, ki je bil meni res posebno dober, me je tako mirno poslušal; in ko sem mu jaz to željo izrekel, je odgovoril: „Da, prav imate gospodje, saj bi bilo to zjedinjenje tudi za državo koristnejše, ker bi manje stroškov prizadjalo, a jedno prašanje je, ali bodo tudi ljudstva v Gorici in Trstu s tim zadovoljna, da boste imeli v Ljubljani centrum.“ — Tedaj l. 1848. seveda jaz nisem mogel nobenega odločnega odgovora dati. Al če bi me danes kdo vprašal, rekel bi: to je želja vseh in potrebno je! A dok to ne bode, imamo se boriti na vseh krajih naše mile domovine, da to dosežemo.“ (Živio!)

Potem si je še dr. Bleiweis dal predstaviti pojedine člane deputacije. Med njimi smo vidli deželnega poslanca Kovačiča in pet udov pevskega društva „Slavec“.

Na zadnje še reče dr. Bleiweis g. predsedniku „Sloge“ sledeče besede :

„Vi g. predsednik „Sloge“, Vi ste mož, koji ste na svojem mestu, in kakor jih je malo v našej deželi. Jaz moram občudovati, kako neumorno ste začeli tam delati. Vi delate, mi v Ljubljani zdaj mirujemo.“

Predsednik „Sloge“ g. Povšè še veli: „Bog Vas živi!“ In s temi besedami se deputacija nakloni in odide.

Pride na red tržaška deputacija, v kateri so bili sledeči člani: Gg. Vatovec, Dolinar (urednik „Edinosti“), Trobec, Gorjup in Jež. Okoličanske pa, ki so dru. Bleiweisu izročile krasen šopek, so bile: mladi ženi Vatovčeva in Trobčeva, in gospodičina Venutijska. Na čelu deputaciji je državni poslanec g. Nabergoj. On čita adresu tržaških Slovencev :

„Slavnemu gospodu dr. Janezu Bleiweisu, očetu slovenskega naroda v Ljubljani.

Pomladni solnčni žarek je posijal na zemljo. Začela se je tajati ledena skorja, cvetice kliti, drevesa zeleneti i cvesti, po logih se oglašati drobne tice; kmet je začel zapuščati tesno izbo, hoditi na polje kopat, orat in sejat. Solnčni žarek je če dalje bolj grel, vsa narava se je bolj i bolj oživljala, na polji je začelo rumeneti klasje, izmej perja sadonosnega drevja se bliskati sočno sadje.

Ta solnčni žarek, preslavni naš rojak i rodoljub, ta solnčni žarek je živa podoba Vašega delovanja na slovenskej zemlji. V letu 1843 je zablisknol prvič s prvim listom Vaših Novic, vedno bolj ogreval slovenska srca ter vsestransko gojil naš narod s tolikim vspehom, da se zdaj z vso pravico smemo ponášati mej izobraženimi evropskimi narodi. Pred Vašo dobo so sijale le redke zvezde na slovenskem nebu, i še te so nam zakrivali viharni oblaki; Vi ste nam zdanili nebo. Kakor z magnetično močjo, tako ste na se potegnoli vse Vam sorodne moči, ki so vedno rastle i se krepile, ter ves narod tako povzdignole, da mu je slavna bodočnost gotova. Pale so nenaravne meje, ki so v duhu ločile Korošca i Štirca od Kranjca i Primorca; zdaj čutimo, da smo vsi Slovenci bratje, sinovi ene matere; zdaj čutimo svojo vrednost i veljavo, ter se ponášamo s svojo narodnostjo.

Vi ste duša te vesele preroditve, Vi ste dali novo življenje narodu za katerega ste se v ustavnej dobi brez prestanka z mečem bistrega svojega duha i preke volje nevstrašljivo v zborih i skupščinah borili i pridobili svitlejšo zmago, nego najslavniši vojvoda na bojnem polji, kajti Vaša zmaga je zmaga za svobodo, pravico i človeštvo. Vašega poduka i neumornega dela neprecenjene dobrote so se naselile v palači prvega gospoda i v zadnjem kočju bornega kmeta na slovenskej zemlji. Po pravici Vas narod imenuje svojega očeta.

To pismo Vam pišemo Slovenci na Adriji, združeni z družimi tukaj bivajočimi slovanskimi brati za voščilo k 70 letnemu rojstnemu dnevju in vemo, da Vas bo veselilo, ko boste iz njega videli, da smo Vam hvaležni, da Vas bo toliko bolj radovalo, ker veste, da je taka hvaležnost najboljše poroštvo i bodočemu narodovemu napredovanju, njegovej blagosti i slavi.

Bog Vas ohrani! na mnogaja leta na veselje vsem Slovencem!“

Dr. Bleiweis odgovori:

„Tople besede, ktere sem čul iz ustij svojega dragega prijatelja, kakor mi jih je bral iz adrese tržaških Slovencev, tako so prisrčne, tako mile, da bodo meni in mojej rodovini zmirom kot dragocen spomin veljale. Jaz tudi Vas tržaške Slovence občudujem, ko tako možato povdarjate svoje in Slovencev pravice. Posebno je Vaš sjajni tabor v Dolini jasno svetu pokazal, da Slovenci živimo in se zavedamo. In kakor je dobro povdarjano v adresi Vašej, gotovo pridemo do tistega cilja, ki nam je pred očmi kot naša najbolj goreča želja — do zjedinjenja Slovenije“. (Živio!)

Iza tega pride na red slovenska čitalnica v Trstu, koja je izbrala dra. Bleiweisa za častnega člana, ter mu sedaj preda diplomu.

Dr. Bleiweis se lepo zahvali, povdarjajoč važnost čitalnic za slovenski narod.

Društvo „Edinost“ imenovalo ga je za častnega uda ter mu deputacija od pet članov izroči krasno diplomu.

Ivan Dolinar, urednik lista „Edinost“, reče pri tej priliki sledeče besede:

„Veseli me, da imam čast izreči Vam v imenu vseh članov društva „Edinosti“, da bi Vas Bog še dolgo pri življenju ohranil, kajti le od Vaših muk in trudov izhaja, da smo mi danes toliko napredovali v narodnem obziru. Bog Vas živi!“ (Deputacija kliče: Živio! naš oče!)

Na red pridejo zastopniki narodne stranke hrvatskega sabora: G. dr. Spevec, vseučilišni profesor pravoslovja in narodni poslanec, pa župnik g. Stražimir, član hrvatskega in ogerskega sabora. (Pozdravljeni od navzočih v dvorani z gromovitim trikratnim: Živili Hrvati!)

Dr. Spevec poprime besedo ter govori v lepej hrvaščini tako-le :

„Veleučeni gospodine doktore i Veleštovani
gospodine svečaru!

U ime hrvatske narodne stranke čast mi je donieti i izraziti najsrdačniju čestitku svečanom današnjom zgodom, što Vas je sve-mogući Bog udostojio milosti svoje, te ste mogli malo ne pol vieka sve svoje duševne sile u to uložiti, da narod slovenski probudite, da ga učite procjenivati samoga sebe, da mislite i radite o tom, kako da narod slovenski do liepše budućnosti dodje. Hrvatska narodna stranka čestita Vam tim srdačnije, što joj je u dio pala sreća, da se svakim danom, a osobito kod ove svetkovine uvjeriti može, da je Bog Vaš trud blagoslovio plodom obilatim, da je nauka Vaša našla plodno tlo u srcu naroda slovenskoga, da se je ondje tako ukorjenila, da ju nikakav neprijatelj neće moći više izčupati. (Živio! Živio!)

Hrvatska narodna stranka prati bodrim okom svaki vaš korak oko blagostanja, sreće i promaknuća naroda slovenskoga, ona se iskrenim bratskim veseljem veseli svakomu uspjehu, jerbo je uvjerenana, da je sreća braće veliki dio sreće i samoga hrvatskoga naroda. (Živahno odobravanje.)

Zato Bog Vas poživi Veleštovani i Velećenjeni gospodine još mnoga i mnoga ljeta, dao Vam sile, da još unapried tako radite, kao što ste dosada! Dao Bog, da biste se još dugo sunčali na suncu iskrenog štovanja svih prijatelja Slavenstva!“ (Gromoviti trikratni Živio!)

Dr. Janez Bleiweis odgovori:

„Srdačna zahvala gospodom, ki so prišli iz Hrvatske slaviti moju sedemdesetgodišnjico. Nij mi mogoće z obširnimi besedami popisati, kako mi srce od veselja igra, da Vas tukaj vidim. Ko sem začel na narodnem polju delati, je bila moja misel zmirom naslomba naša na naše brate Hrvate. (Živio!) Ta ideja se je malo po malo razširila, kar je tudi Vaša zasluga.“ (Glasovi: Živili Hrvati!)

Na red pride zastopnik jugoslavenske akademije znanosti in umetnosti: veleučeni g. dr. Rački, z gromovitimi Živio! pozdravljen. Z dr. Bleiweisom se prijateljski poljubita in objameta. Potem govori dr. Rački sledeče besede:

„Velezaslužni mužu i pravi članu jugoslavenske akademije!

Slavlju, koje Vam slovenski narod danas dne 19. studenoga priredjuje na uspomenu, što Vi svetkujete sedamdesetgodišnjicu svojega života, raduje se takodjer jugoslavenska akademija, koja Vas medju svoje članove od postanka svojega broji. Ona u Vašoj osobi štuje sina vjerna svomu narodu, kojega ste Vi svojim neumornim radom na umnom polju poglavito pobudili na javni život; jugoslavenska akademija štuje Vaš nepomičan značaj, kojega nikakve zaprieke nisu podobne odvratiti od nastojanja, da se slovenskomu narodu prizna pravi položaj u životu naroda; ona štuje Vašu pomisao o duševnoj uzajamnosti medju plemeni na slavenskom jugu, koja uzajamnost širi polje za narodnu prosvjetu i obezbjedjuje obstanak malih naroda uz velike i moćne susjede njihove.

Podjelio Vam Bog snagu, da još mnogo godina djelujete na korist slovenskoga naroda.

A ovoj čestitki pridružujem još, predragi gospodine doktore, čestitku pokrovitelja jugoslavenske akademije preuzvišenoga g. biskupa Jurja Strossmajera (klicanje: Živio! Živio! Živio!) koji me je zanolio i taj nalog dao, da Vas pozdravim i da Vam takodjer s njegove strane čestitam.

Upravo tako mi je rekao: „Pozdravite našega Bleiweisa, toga patriarhu slovenskoga naroda, koji narodnu zastavu čistu i neokrnjenu uvijek drži, a Bog mu dao, da ju još mnogo godina u vis drži!“ (Na to zaori trikratni Živio!)

Dr. Janez Bleiweis odgovori:

„Ne samo, slavna gospoda, da se poveličujem s čestitanjem jugoslavenske akademije, nego tudi sam odlični in neumorni predsjednik jugoslavenske akademije je danas med nami. (Glasovi zadone: Živio Rački!) Kar mi on na moju preveliko radost v zadnjih besedah še povdarja, da se je tudi preuzvišeni gospod biskup Strossmajer spomnil moje sedemdesetgodišnjice, to je prevelika čast za mene. Jaz besedij preuzv. g. biskupa nikdar ne bodem pozabil, tako milo sluju. In ravno tako ostale so mi v nepozabljivem spominu one

besede biskupa Strossmajerja, ki jih je o slovenskem narodu tedaj govoril, ko smo slavili v Zagrebu Zrinjskega slavnost. Rekel je: „Vi Slovenci ste srce srca mojega in duša duše moje!“

Mi Slovenci častimo v biskupu Strossmajerju pravega mecena jugoslavjanskih narodov. Ne samo Hrvati uživajte dobrote njegove na vseh straneh, ampak tudi mi se ponašamo z njegovimi darovi, on tudi nas ne pozabi. N. pr. ko so se čitalnice pričele otvarati, on je povsod pristopil kakor podpornik, ter sipal svoje darove na vse strani med našim narodom. Torej mislim, da gotovo iz srca vseh govorim, če rečem: Slava našem u Strossmajerju!“ (Gromovita trikratna Slava!)

Sedaj pride na red zastopnik hrvatskega vseučilišča i društva sv. Jeronima Dr. Felix Suk. Ta spregovori tako-le:

„Veleštovani i Veleučeni gospodiñe doktore!

Visoka mi je čast, da ovdje zastupam zavod, koji je doduše dobom mlad, ali koji ima budućnost koli slavnu toli znamenitu, — da ovdje zastupam hrvatsko sveučilište Franje Josipa I. u Zagrebu.

„Doctrinae lumen, vigor gentium“, geslo je našega sveučilišta, pa zato se ono raduje, gdje vidi, kako bratski narod slavi muža, koji je oživio taj narod, koji ga je perom vodio u boj, al ga i doveo do slavne pobjede. Na moja usta čestita Vam hrv. sveučilište na ljubavi, koju Vam narod slovenski danas tako sjajno zasnvedočuje.

Dopustite napokon velecjenjeni gospodine, da ovom sgodom i jednu želju očitujem, koju jamačno i Vaše srce goji, želju, da bude naše sveučilište i sinovom onoga naroda m a j k o m sreće i blagostanja, koji narod Vas danas tako ponosito zove svojim otcem! (Živio!)

Ima u Zagrebu literarno društvo „Svetojeronimsko“ za izdavanje pučkih knjiga, koje imadu koristiti prostomu puku, koje imadu stečevine znanja nositi u najniže slojeve pućanstva. I ovo se društvo raduje i što vidi u Vas muža, koji je upravo u tom, što se pućke prosvjete tiće, prosvjetlio svoje ime, koji je na tom polju žrtvovao svoje najbolje sile, svoj vjek, svoje pero. Uz izraz najtoplijih želja ovoga društva čast mi je takodjer predati Vam. Veleučeni gospodine, knjižice ove godine po društvu izdane. Ovaj darak, premda mal i neznatan, neka Vas sjeća na priznanje iskrene ljubavi i velikog štovanja, koje će ovo društvo naprama Vam uvijek saćuvati.“ (Glasovi: Živio!)

Dr. J. Bleiweis: „Velika čast mi je to, da se slavno vseučilišče mene spominja; da se me spominja tudi ono društvo, ki tako marljivo deluje za oliko prostega ljudstva. Prosim, da izročite mojo srčno zahvalo obema. Bog daj, da bi prišli skorej do tega, da naši sinovi ne bodo hodili gor, nego dol na vseučilišče.“ (Živio! Živio!)

Na red pride „Hrvatska Matica“, zastopana po predsedniku svojega literarnega odseka g. Aug. Šenoi. Pri nastopu bil je on s trikratnim gromovitim Živio! pozdravljen, potem pa je čital adresu, ki se tako-le glasi:

„Veleučeni gospodine doktore!

Dne 19. studenoga 1878. je za bratimski narod slovenski svetak. Sav narod slavi sedamdesetgodišnjico Vašega narodjenja. I pravo je tako. Vi ste probudili taj narod, kojega je tuđinstvo poplavilo bilo, Vi ste ga spasili za slavenstvo, Vi ste neustrašljivo podpirivali sveti plamen rodoljubja, da je planuo srcem cieloga naroda. I dočim su drugi pregnuli za tuđjom slavom, koracali ste Vi kroz svoj vjek putem strmim i mučnim, da podignete na vrhu slovenskih gora luč domaće prosvjete, poklonili ste Vi svoje srce onoj skromnoj kolibici, u kojoj se ori Vaš slovenski mili jezik. — Slava dru. Bleiweisu! Slovenskomu narodu slava! I mi Hrvati radujemo se uz svoju braću Slovence, s kojimi nas veže krv, od kojih nas nedjeli ništa nego mali potok. (Živio! Živio! Živio!) Naša sreća, vaša korist, vaša propast naša smrt. (Glasovi: Istina!) — „Matica Hrvatska“ klanja se dru. Bleiweisu, ćelik-značaju, neumornomu radniku na polju narodne prosvjete, te od srca želi: Bog Vas poživi! Bog daj zlatan plod! Bog daj da bude narod sretan i slobodan, pod zastavom svojega dičnoga vodje Ivana Bleiweisa!“ (Ko se je pročitala adresa, opet gromoviti trikratni Živio! Živili Hrvati!)

Dr. J. Bleiweis: „Srčna zahvala za tako tople besede, s kterimi ste se Vi mojega malega delovanja spomnili. Povdarjam pa tudi jaz besede, ki ste jih Vi izrekli: Z Vami bodemo stali, z Vami Hrvati, — bez Vas propadnemo! — Ta ideja širi se med nami, in čeravno se — kakor vsi vemo — zgodovina ne dela v jednom ali dveh letih, vendar mislim, da se bode to enkrat spojilo. — Prosim tedaj še enkrat, da slavnej „Hrvatske Matici“ izrečete mojo srčno zahvalo za tako lep spomin.“ (Trikratni Živio!

Na redu je zastopnik kluba dalmatinske narodne stranke, raznih občin i društav dalmatinskih, g. Juraj Biankini, urednik „Narodnega Lista“ v Zadru. Pozdravljen s trikratnim Živio! govori tako-le:

„Poglaviti gospodine! Veleučeni g. dōktore!

Meni je osobita čast danas, iz daleke Dalmacije, tamo sa odaljenih obalah Jadranskoga mora, donieti Vam najsrdačnije pozdrave od svih ondješnjih Hrvata. Premda, tudjinstvom nemilo razdieljeni, premda osamljeni ondje pri morskim hridim, gdje se dva svieta diele, ipak mi Hrvati u Dalmaciji ćutimo, da smo udo velikoga slavenskoga tiela; ćutimo, premda smo ljuto odtrgnuti od hrvatske naše majke, da stara hrvatska krv u naših žilah teče i da je naša budućnost ona, koja je ciele Hrvatske i cieloga Slavenstva. Navlastito za vas braćo Slovenci, ćutimo neku osobitu ljubav, jer nije samo krv, koja nas s vami veže. Osim krvi mi imamo još drugi vez, što nas tvrdo spaja, i drugo sveto pobratimstvo: pobratimstvo stvoreno istim mukam, istim trpežom istim dugim borbam za saćuvanje našeg narodnog bića proti bujici tudjinštine, koja na nas sa svih strana naliće. I u nas u Dalmaciji, kao što ovdje u vas u Slovenskoj, na žalost se gazi svaki dan narodno pravo! Neda se narodu, da dodje do svojega, da žive. Ruka tudjinska i nas nemilo tišti! Ni mi nemamo, kao što ni vi, braćo Slovenci, srednje učione po narodnu uređjene, da bi se naša mladež izobrazila u svom materinskom jeziku. Ako hoćemo, da postanemo što, i mi ko vi, treba najprije, da se velikom mukom izrodimo, da zaboravimo naš jezik. da se opijemo čemernom čašom tudjinštine, da pogazimo, da zaboravimo svoje. (Glasovi: Istina!) Što je u vas nesretna njemština, to je u nas zloćutna talijanština! (Glasovi: Tako je!) Naše moždjane valja napojiti italijanštinom, a vaše niemštinom, ako hoćemo, da postanemo izučeni ljudi. Stranac, koji dodje u Dalmaciju, te vidi, kako vlada revno širi talijanštinu i kroz urede, i kroz učione, i kroz sve moguće birokratičke strojeve, taj mora reći: ovdje smo pod krunom mlade talijanske kraljevine! — U istinu, da sam ja samo ovih dana po bijeloj Ljubljani gledao njemštinu, koja službeno ovdje caruje, a da se nisam osvrnuo na budni ovaj narod slovenski, koji joj znade stati na stopu, bio bih doista i ja isti rekao: evo me u veliko carstvo Bismarkom stvoreno! Doista pravo je čudo braćo, da smo još živi! A da smo živi, hvala ide onim riedkinu muževom, koje je božja ruka podigla na raznih krajevih mučeničkoga naroda slavjanskoga, nek ga

būde od sna, nek udaraju u trublju pravde, dočim pravda i za njega dodje! Znamo i u Dalmaciji, komu se imade zahvaliti bratski narod slovenski, ako još žive. Čuli smo i mi preko brda i ravnica, kako razbudjeni Slovenci zahvalno gledaju na Vas, poglaviti gospodine, koji već toliko godina neumorno radite na narodnom polju, da nedate svoga nesudjenomu gospodaru. Čuli smo u Dalmaciju, kako ste u obćoj onoj tmuni, kad je sve još spavalo, kad je bilo još grieh i samo spomenuti slovenski jezik, kako ste ga Vi njegovati stali, kako ste ga podigli do časti, kako ste ga milo i neumorno zagovarali. U ono burno doba, kad su striele nesudjenih zemaljskih bogova udarale na najbolje naše tvrdjave, kad nam slovenštinu i hrvaštinu poniziže do crne zemlje, kad njim svetogrdno zatvoriše vrata u obraz i na učionam, i u crkvam, i u javnim uredim, uzdržanim krvavim žuljevim našega naroda; kad nesudjeni gospodari u kući našoj ili izrodjeni sinovi priljubiše Egipatske lonce, mi Hrvati iz Dalmacije vidismo Vas, poglaviti gospodine, na ovom kraju držati visoko luč narodne sviesti, te dovikivati narodu: nezdvajaj mučeniče, nisi sudjen na robovanje! Vidismo Vas i kroz sbore i kroz sabore i kroz razgovore i sastanke širiti i najtoplije zagovarati hrvatsko-slovensku zajednicu. I zato poglavito smo Vam danas harni, jer znamo, kako bez te zajednice nema, i nema nam spasa. Navlastito u ovo doba, kad se sbijaju svjetski dogodjaji od tolike važnosti, a kad vidimo mali napredak u kući našoj, kad vidimo, da još dandanas narodu našem nedaju doći do svojih prava — danas navlastito, kao što nikada, mi u velike čutimo, mi uvidjamo, da samo slovensko-hrvatska zajednica može i mora spasiti narod naš! (Trikratni oduševljeni Živio! i veliko odobravanje.)

I sretna sgoda, što se eto okupiše danas oko Vas mnogi poglaviti ljudi na našem jugu, sluti, da neće ostati prazna rieč ta slovensko-hrvatska zajednica, koju ste Vi, poglaviti gospodine, od mnogo i mnogo ljeta začeli postojano zagovarati kroz Vaše proslavljene „Novice“ i sve Vaše javno djelovanje. — Današnja znamenita svetčanost liepu nam priliku pruža, da se bolje upoznamo, da se približimo medjusobno, te da onda složno radimo za našu budućnost, koja svakako mora da bude zajednička.

Dao Bog, da bi se naše pravedne i zakonite težnje čim prije izpunile! Dao Bog, da domoljubna iskra, koju poput Rimskih Vestales Vi brižno sačuvaste u srcu ovoga naroda, uzplamti čim prije i na vjeke u veliku nepredobitnu vatru hrvatsko-slovenske ljubavi, te da

se sbilja dodje do one zajednice, koja će nas sretnimi učiniti, koja će proslaviti hrvatski i slovenski narod!

U to ime primite, visoko učeni gospodine, najsrdačniju čestitku Hrvata Dalmatinskih, za današnji Vaš sretni god; primite čestitku od narodne stranke, od onih občina i rodoljubnih društva, koja ovdje zastupam. Osobito Vam čestita kroz moja usta „Matica Dalmatinska“, koja je pratila pazljivim okom Vaš neumorni rad u narodnom perivoju i divila se je, kako ste Vi poput marljive pčele od cvjeta do cvjeta sabirali med narodnoga jezika, te nedopustili, da ga tudjinština otruni i uništi.

Otče Bleiweis, neumorni budioče svoga naroda, vrli radniče na književnom tegu, spasonosni viestniče hrvatsko-slovenske zajednice, u ime moje i milog mog naroda hrvatskoga u Dalmaciji iz dna srca kličem: Živio! Živio! Nagledao se hrvatsko-slovenske zajednice!“ (Živio! Živio! Živio! Živahno odobravanje.)

Dr. J. Bleiweis: „Radujem se, Prečastiti gospod, ne samo jaz, nego kakor čutim, raduje se tudi narod slovenski, da imade čast svoje brate iz Dalmacije v svojej sredini pozdraviti. Vi ste dobro povdarjali, da mi Slovenci in vi Hrvati v Dalmaciji nismo si samo po krvi v rodu, nego — kakor ste tudi povdarjali in tako živo naslikali — mi smo si tudi jednaki v težavah, ki jih imate vi v Dalmaciji nasproti elementu talijanskemu, a mi Slovenci nasproti elementu nemškemu. Vendar iz Vaših navdušenih besedij sem videl, da narod hrvatski klije v Dalmaciji tako čvrsto, da bo naposled vendar zmaga vaša, kakor se jaz tudi na Slovenskem zmaga nadjam. Nadjam se zmage tim več, ker mi ne zahtevamo zatiranje nobenega naroda, kakor gotovo tudi vi nasproti Italijanom ne; mi zahtevamo samo pravico za se. I temu ste Vi tako lepo izraz dali, da mi o tem ne preostane ničesar govoriti.

Samo še prosim, da moja presrčno zahvalo izrečete Vašim zemljakom, ter posebno moje veselje izjavite, ktero občutim, ko vidim tukaj zastopnike naših milih bratov iz Dalmacije.

Na red pride deputacija hrvatskega liečničkega sbora in telovadnega društva „Hrvatski Sokol“ iz Zagreba. Prvega zastopa dr. Josip Fon, a drugo gg. dr. Fon, Malin in Hochmann.

Dr. Josip Fon reče sledeće besede:

„Veleštovani gosp. doktore!

Danas slavite sedamdesetgodišnjicu Vašega neumornoga djelovanja na narodnom polju. Dozvolite, da Vam ja kao izaslanik sbora

liečnika trojedne kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije s jedne strane, a s druge strane kao predsjednik „Hrvatskoga Sokola“ čestitam; ujedno pako izvolite primiti diplomu častnoga člana našega zdravstvenoga sбора. Neka Vas Bog poživi na mnoge godine!“ (Trikratni Živio-klici.)

Dr. Bleiweis: „Sprejmite presrčno zahvalo, gospod kolega, in sporočite jo tudi ostalim gospodom, ki so me izvolili tako počastiti.

Nastopi zastopnik hrv. literarnega pedagoškoga društva (pedagogijski književni sbor) iz Zagreba, g. Mijat Stojanović, koji spregovori na sledeći način:

„Velezaslužni i Velecijenjeni gosp. doktore!

Čast mi je pozdraviti Vas u ime hrv. pedagoškoga književnoga sбора i čestitati Vam k Vašoj sedamdesetgodišnjici. Vi ste kroz ciel Vaš život ljubili svoju milu domovinu kao rodjenu majku i štovali ju, pa je premilostivi Bog u milosti svojoj dao, da se izpuni ono obećanje, koje je s četvrtom božjom zapovedju skopćano. Bog je dao 10 zapovjedi, pa samo s jednom skopćano je obećanje, naime sa četvrtom, gdje Bog veli, da će ona djeca, koja svojega otca i svoju majku štuju, dugo živjeti i sretni će biti. (Odobranje.) Vi, Velezaslužni muže, ste kroz cio svoj život ljubili i štovali milu domovinu, pa zato Vam je tu milost Bog dao. — Mi svi ćemo se ugledati u Vaš liepi primjer, pa na koliko će nam dopustiti providnost božja, svi ćemo nastojati, da sledimo Vašemu primjeru. Dakako mi nećemo nikada postići tolike milosti božje, što no ste ju Vi postigli, ali mi ćemo nastojati oko toga po svojih silah. A Vam želimo iz srca, da Vas još puno godina kriepka i zdrava tiela te bodra duha Bog poživi!“

Dr. Bleiweis: „Hvala Vam za tako mile mi besede, ki so se mi tako globoko v srce utisnile. Tisto, kar ste rekli, spoštuj mater in očeta in dobro se ti bo godilo na tem in na onem svetu, tiste besede so mene zares vodile. In kakor vidite, seme nij palo na skalnata tla. Zato sprejmite še enkrat izraz prisrčne zahvalnosti.“ (Glasovi: Živio!)

Na red pride hrvatsko pjevačko društvo „Kolo“, zastopano po g. Eisenhutu in g. Strozziu. G. Eisenhut reče sledeće:

„Velezaslužni i Veleštovani gospodine!

Kao zastupnici hrvatskog pjevačkog društva „Kolo“ smatramo si za čast, predati Vam kao svojemu počastnomu članu društvenu čestitku te kličemo iz srca: Živio nam svečar!“ (Oduševljeni Živio!)

Dr. **Bleiweis**: „Jaz si štejem v čast, biti član takemu vrlému društvu, ter imam veliko veselje videti njegove zastopnike tukaj.“

Z besedami: Bog Vas poživi još mnogo godina!“ odstopi ta deputacija i na red pride zastopnik pevskega društva „Danica“ iz Siska, g. **Švacov**. Ta spregovori tako-le:

„Veleučeni gospodine!

Hrv. pjevačko društvo „Danica“ u Sisku pozdravlja svečani ovaj dan najvećim uzhitom, jer u slavi današnjega dana vidi ona priznanje naroda nam bratskoga neumornomu i dičnomu djelovanju dra. Janeza Bleiweisa, to na polju duševnoga narodnjega razvitka, to na političkom polju. „Ota naroda“ pozdravlja „Danica“ tim većma, što u priznanju njegovu vidi ona, gdje pobjedu slavi ona sveta ideja, po kojoj se tvrdo i stalno očekuje, da će se spojiti dva bratska plemena: slovensko i hrvatsko, pod barjakom jedinstvenoga književnoga — a Bog će dati — i političkoga rada.

„Danica“ kliče i ori: Slava probuditelju naroda slovenskoga! te želi od sve duše samo još jedno, a Bog uslišao želju i molitvu njenu, da se naime izpune sve nade i privedu k činom svi plemeniti zasnovi prvaka narodnjega; a mi tada svi skupa da proslaviti uzmog-nemo stogodišnjicu svetog djelovanja neumrlog nam muža.“ (Živio! Živio!)

Dr. **Bleiweis**: „Kar nam pride iz Hrvatskega, zmirom je zapisano kot jako drago v srcu našem.“ (Živio!)

Nastopi akademičko društvo „Hrvatski Dom“ na zagrebškem vseučilišću. Deputaciju obstoječo iz 6 članov (Gruber, Vezić, Mušić, Matešan, Spas Vacov) vodi predsednik „Hrv. Doma“ g. **Ivan Milčetić**. Ta pozdravi dra. Bleiweisa s sledećim govorom:

„Visokoštovani gospodine!

U ime slušatelja hrvatskog sveučilišta, u ime hrv. akademičkoga društva „Hrvatski Dom“ imam čast Vas najsrdačnije pozdraviti. „Hrv. Dom“, cjeneći zasluge Vaše po slovenski narod, imenovao Vas je već prošle godine svojim počastnim članom. Mi ovom prigodom upotrebismo zgodu, te dodjosmo ovamo, da Vam i ustmeno izrazimo najsrdačniju čestitku u ime mladeži hrvatske, a napose u ime našega akademičkoga društva. Eto nas zastupnika svih zemalja hrvatskih: g. Gruberu i g. Vezića iz Hrvatske, g. Matešana iz Dalmacije; onda ima među nami jedan Slovenac g. Mušić i jedan Bugarin g. Spas Vacov, koji su takodjer člani našega društva. (Glasovi: Živili!) Naj-

veće će nam veselje biti, ako budemo mogli na našem sveučilištu u našem društvu vidjeti čim više Slovenaca, jer mi se njih najsrdačnije radujemo i mi bi se s njimi sbirali, s njimi dogovarali o budućnosti hrvatsko-slovenskoj, o kojoj mislim, da mora da bude jedna!“ (Veliko odobravanje. Glasovi: „Jedna mora biti!“ Trikratni Živio!)

Dr. Bleiweis: „Z veliko radostjo sem jaz oni glas, ko ste me vi izvolili za svojega člana, zaslišal. Zakaj s toliko radostjo? Zato, ker sem uverjen, da na mladeži stoji naša prihodnost. (Glasovi: Istina!) Vaš almanah me je tudi jako zanimal, in želim, da bi se tudi toliko marljivo podpiral, kolikor je vreden zaradi svojih dobrih in lepih člankov. Zato kličem: Živio Hrvatski Dom!“ (Trikratni Živio!)

Potem pridejo na red zastopniki „slovenske Besede ve Vidně (v Beču). Oni izročé dru. Bleiweisu pismeno čestitko in kličejo: „Slava! Na mnoga leta!“ (Glasovi: Živio!)

Dr. Bleiweis: „Vaša čestitka mi bode zmirom drag spomin.“

Iza tega nastopi deputacija v Ljubljani živečih Čehov: g. Ant. Förster in geometer g. Macak. (Pozdravljena sta od vseh navzočih z glasi: Živili Čehi!) Pozdravita dra. Bleiweisa tako-le:

„Velečastiti gospod!

V Ljubljani živeči Čehi Vam, Veleučeni g. doktor, čestitajo k Vašej sedemdesetletnici. Kakor dosedaj, tako naj Vas tudi v prihodnje Bog živi i ohrani v sreči in zdravju v slavo slovenskega naroda še mnoga leta!“

Dr. Bleiweis: „Srčno se radujem izraženej čestitki zastopnikov naših vrlih bratov Čehov. In kakor smo čuli toliko glasov iz južnega Slavjanstva, čujemo jih zdaj tudi od severnega Slavjanstva. Zdaj vidimo, da vzajemnost slavjanska nij več prazna beseda.“

Nastopi zastopnik v Zagrebu živečih Slovencev prof. dr. Celestin, koji govori sledeće:

„Visokočastiti in Veleučeni gospod doktor!

Posebna mi je čast in sreča, da morem v imenu v Zagrebu živečih Slovencev izročiti Vam presrčen pozdrav in presrčno čestitko k Vašej sedemdesetletnici. Mi smo jeden del onih Slovencev, katere sprejema hrvatski narod tako prijazno in bratsko v svojo sredino, da si pri njem moremo zares oddahnuti, in se počutiti sreč-

nimi. — Bodite prepričani, gosp. doktor, da bomo mi z veseljem in hvaležnostjo jemali obzir na one lepe nauke, ki smo se jih toliko krat od Vas učili, ter bomo posebno pri hrvatskem, najbližem nam bratskem narodu gledali, da širimo medsobno spoznavanje hrvatskega in našega slovenskega naroda, in delamo na korist te lepe in velike ideje, katero ste Vi zmirom tako častno zastopali, da namreč postanemo, kolikor le moremo — in kolikor je mogoče kmalo jeden bratski, složen narod, vreden član južnega — in vsega slavjanstva. — Na zadnje dovolite častiti gospod doktor, da Vam želim v imenu zagrebških Slovencev, in vse gospode, ki so podpisala čestitko, katero imam čast predati Vam tu, da doživite še mnogo, mnogo let na korist obeh narodov, naroda slovenskega in hrvatskega, na slavo in srečo našo!“ (Odobranje. Trikratni Živio!)

Dr. **Bleiweis**: (Razgovarja se s početka z drom. Celestinom po tiho; potem se čujo sledeče besede): „Srčna zahvala za te izraze toplega prijateljstva. Jaz z radostjo slišim, da naši bratje na Hrvatskem Slovence spoštujejo, to je za nas vse veliko veselje. Tu se vidi, da nij med nami nobene razlike več, bil kdo Hrvat, bil Slovenec, — Slavjani smo!“

„Slovenska Matica“, zastopana po večini svojega odbora, pride sedaj na red. V njenem imenu govori Dr. **Jarc** sledeče besede:

„Blagorodni gospod doktor!

Ob priliki Vaše sedemdesetletnice poklanja se Vam tudi „Slovenska Matica“ kakor predsedniku svojemu, ter Vam v njenem imenu javljam čuvstva presrčne udanosti, spoštovanja in hvaležnosti. „Matici slovenskej“ ste Vi oče, ona Vam ima zahvaliti vse, celo svoje življenje in delovanje; Vi ste jo ustanovili, Vi ste jej ostali duša do današnjega dne. — Spoštovani in predragi g. predsednik. V znamenje presrčne hvaležnosti „Slov. Matice“ izvolite sprejeti od nje diplomu kot častni ud tega društva.“ (Živio! Živio! Živio.)

Potem govori g. **Marn**, prof. na ljubljanskej gimnaziji v imenu uredništva „Jezičnika“ in „Učiteljskega Tovarša“ tako-le:

„Prečastiti in Visokospoštovani gospod doktor!

Vi ste prav res drugi Vodnik naroda slovenskega v obče, a posebno meni ste bili od l. 1863. vedno udani voditelj. Kot takemu Vodniku in voditelju jaz se Vam klanjam danes, ter Vas prosim, da sprejmete vezilo od dveh uredništev, koje Vam v imenu „Učiteljskega Tovarša“ in v mojem lastnem imenu tukaj poklanjam. Opisani

so v njem 3 pisatelji, slovenski duhovniki, Vam jako priljubljeni. — Želimo Vam iz srca, da bi Vas Bog še mnogo let ohranil, da bi nam še mnogo let bili voditelj pod zastavo, ki ima napis: za vero, dom in cesarja — za Boga in narod!“ (Živio! Živio! Živio!)

Dr. Bleiweis: „G. predgovornik dr. Jarc je govoril neke besede, ktere mi je dolžnost nekoliko opravdati. Vi ste izvolili reči, da sem jaz „Slov. Matico“ ustanovil. Jaz smem reči, da sem tu le na toliko poleg, ker sem bil med tistimi, ki so tedaj, ko smo častili sv. Cirila in Metoda, prvi poprijeli predlog, ki ga je rajni dr. Toman proklamiral, naj se ustanovi „Slov. Matica“ v Ljubljani. Tudi od štajerske strani se je naglasila potreba takega društva, katero bi delovalo na vse pokrajine slovenske. Torej med tistimi sem bil, ki so na ustanovitev pomislili, ali sam „Matice“ nisem ustanovil. A radujem se, da ima to društvo tako veliko podpornikov, radujem se v tem društvu videti edinost, ki representira zjedinjeno Slovenijo; kajti „Slov. Matica“ sega na vse strani, kder se govori mili slovenski jezik. Zato velika in srčna zahvala za toliko čast, da ste me med svoje častne ude uvrstili. A g. prof. Marnu zahvaljujem se za lepe knjige, ktere sem zmirom rad čital. In dobro je, da se spominjamo tudi naših unrljih rodoljubov, ki so delovali na polju narodnem, posebno na polju časnikarstva, kder nas je tako malo število. Sploh je pa to trnjeva pot; to vidimo povsod, gospodje moji, pa vendar je to tista pot, po ktereji so mnogo doseže, tako da nij prazna beseda, če se pravi: časnikarstvo je šesta velemoč. Al kakor sem rekel, trnja je na tej poti dosta. Jaz n. pr. sem l. 1863. bil ravno zarad „Novic“ v takem položaju, da je državno pravništvo skorej do tega prišlo, izpihniti listu in meni politično življenje. V časniku se človek lahko zameri na kako stran; v novejem času čuli smo od jedne take zamere, o ktereji pa mislim, da se bo poravnala. In kakor sta včerajšni večer in današnji dan pokazala, mislim jaz, da skoro v Ljubljani nij mogoče, da bi še od katere strani razprtija mogla nastati, in da bi moglo kde biti kakošne strasti. (Odobranje.) Zahvalujem se lepo za spomin! Bog Vas živi!“ (Živio-klici.)

Sedaj pride na red založništvo „Novic“. Dr. Poklukar sprogovori:

„Prečastiti gospod doktor!

Danes, ko Vam je voščilo vže toliko zvestih in hrabrih sinov k Vašej sedemdesetnici pridružuje se tudi dobro poznana Vaša

hčerka, da Vam čestita — „Novice“ namreč, Vaša hčerka, ki ste jo Vi oživelili in duševno odhranjevali. Priložen je obris Vašega milega obraza, da ostane vsim čitateljem v spominu. Želi Vam ona, da Vas Bog ohrani še mnoga in mnoga leta našemu narodu in soslednim narodom!“

Dr. **Bleiweis**: (Pri tem prizoru jako ganjen reče): „O Novice! — Govoriti je težko mojemu srcu, al sprejmite prepričanje, da dokler bodem mogel, ostal bom „Novicam“ in narodu zvest.“

Nastopi zastopnik „česke Besede“ iz Zagreba, g. **Franjo Hochmann**. On govori v českem jeziku sledeče:

„Čechové zahřebští pozdravují Tebe, slavný otče vděčného národa slovinského, v den Tvých sedmdesátiletých narozenin. Ty jsi druhý, který sobě zasloužil bezpříkladnou láskou i obětovností k svému národu název otče. Buh Tě ještě mnoha léta ku zdaru bratrského nám národa zachovejž! Na zdar!“ (Glasovi: Živio!)

Sedaj se predstavijo zastopniki slovenskih bečkih in graških vseučiliščnih študentov. Prve zastopata kot člana akadem. društva „Slovenija“ v Beču: dr. Janko Krsnik in dr. V. Štempihar. Prvi sprogovori to-le:

„Veleučeni in Velespoštovani gospod doktor!

Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaju pooblastilo je naji, da Vam izrečeva v imenu dunajskih slov. vseučiliščnikov gorko čestitanje k današnjemu slavnemu dnevu. To društvo izvolilo je Vas za svojega častnega uda; in v adresi, katero Vam imava čast tukaj pokloniti, blagovolite sprejeti izraz iskrene sočuti dolžnega, spoštovanja in hvaležnosti za vse, kar ste storili za slovenski narod, za njegovo blagostanje, za njegovo boljšo in slavnejšo bodočnost. Slovenska mladež bode zmirom na Vašej strani stala, na Vaše nauke slušala. Bog Vas ohrani še mnoga let!“ (Živio!)

Graške slov. vseučiliščnike zastopata: dr. Drč in dr. Starè. Izročila sta dru. Bleiweisu posebno adresu, kojo jeden izmed njih pročita, in zaključita z besedami adrese: „Naj Vas nebo še mnogo let ohrani narodu na korist in sebi v slavo, daj Vam videti plod Vašega truda in dočakati še mnogo veselih dnij! Bog poživi očeta Jugoslavije!“

Dr. **Bleiweis**: „Sprejmite srčno zahvalo za tako lepe čestitke. Jaz sem z radostjo bral, da je društvo „Slovenija“ na Dunaju mislilo včeraj napraviti komers.“

Dr. Krsnik: „Vam na čast bil je komers namenjen, a vlada ga je prepovedala.

Dr. Bleiweis: „Meni na čast ga je prepovedala. — Kaj sem jaz tako nevarna oseba?“ (Veselost.)

Pridejo na red isterski Slavjani. Pozdravljeni od navzočih s trikratnim: Živili! Na čelu jim je dekan Jan iz Doline, koji spregovori tako-le:

„Preblagorodni Gospod!

Dovolite tudi nam Isterskim Slovencem, da Vam čestitamo iz globočine src k Vaši sedemdesetletnici, kajti tudi mi, akoprem oddaljeni od središča Slovenije in v slabih narodnih razmerah živeči, poznamo in čislamo Vaše velike zasluge za naš mili narod; mej nami so možje, ki vže nad 30 let opazujejo Vaše uztrajno delovanje na narodnem polju, in ki prav toliko časa pridno čitajo Vaše slavne „Novice“. — Vi nosite po vsej pravici ime očeta Slovencev, kajti pusto ledino ste začeli orati čisto sami, — in pri tolikih neugodnostih, v tako žalostnih razmerah, v kakoršnjih ste našli naš narod, nikoli se niste prestrašili; ampak heroično stali ste vedno na braniku domovine, in danes, ko vidite, da je Vaša setev vže obrodila lepega sadú, ter da je Vaš narod sigurno rešen propada: danes smete s ponosom in največo zadovoljnostjo zreti na Vašo slavno prošlost.

Nij ga slovenskega srca, katero ne bi kipelo posebno pri tej slovesni priliki hvaležnosti in ljubezni do Vas, mili oče, in ves slovenski svet imenuje te dni Vaše ime z velikim ponosom.

Sprejmite blagovoljno ta glas hvaležnosti iz tužne sicer, a če Bog dade, za Slovanstvo rešene Istre.

Bog blagoslovi Vaše blago delo! Bog Vas ohrani Slovencem še mnoga leta!“ (Gromoviti Živio!)

Dr. Bleiweis se zahvaljuje, ter se spominja slovensko-hrvatskega tabora v Dolini.

Zastopniki mest Kranj in Črnomelj. — V imenu prvega govori mestni župan g. Šavnik sledeče:

„Prečastiti gospod doktor!

Mesto Kranj, ki je pri vsakej priložnosti pokazalo donoljubno svoje lice, nij smelo zaostati niti danes, ko slavi sedemdesetletni rojstni dan vrli mož, ki je v istem mestu rojen, in katerega ponosno

Slovinci imenujejo svojega očeta. Izročena nam je častna naloga, da Vam g. doktor danes tukaj čestitamo v imenu mesta, v katerem je tekla zibelka Vaša. (Živio!) V izraz visokega spoštovanja zaradi neprecenljivih Vaših zaslug na narodnem, literarnem, obrtnem in poljedelskem polju imenovalo Vas je mestno zastopstvo za častnega meščana mesta Kranja. (Živio!) A sosedne občine Predosle, Cerklje, Senčur, in Podgorica za svojega častnega občana. Izročevaje Vam dotične diplome, izrazujem naše najtopleje želje, naj Vas mili Bog ohrani še mnogo let svojemu hvaležnemu narodu, da boste dočkali od nas vseh zaželjenega časa, ko boste gledali zoro onega dne, koder se bodo spolnile besede neumrlega slovenskega pesnika, ki počiva na pokopališču rojstnega Vašega mesta, in kateri je zapel:

„Vremena bodo Slovincem se zjasnila
„Jim milše zvezde kakor zdaj sijale!“

Dr. Bleiweis odgovori jako ganjen: „Sprejmite, častiti gospod župan, srčno zahvalo za dokaze, ki ste mi jih tukaj prinesli iz mojega rojstnega kraja. Jaz moram svojemu rojstnemu kraju le čestitati, da je v mestni zastop dobilo može, kakor ste Vi. (Živili!) In prosim Vas, da ljubim rojakom mojim izrazite presrčno spoznanje za to veliko čast, ki ste jo meni s tem skazali, da se je tudi moj rojstni kraj mene tako prijazno spomnil.“

Potem še reče g. župnik mesta Kranja to-le: „Župnik Vašega rojstnega mesta, starodavnega Kranja, ima še posebej čast, izraziti Vam presrčno čestitanje. Njemu je poseben ponos in čast biti župnik v Vašem rojstnem mestu. Iz srca Vam kličem: Ad multos multos annos!“

Dr. Bleiweis: „Kaka razlika med nekdanj in sedaj v mestu Kranju! Mesto samo kako čedno in lično je, crkve kako so se polepšale. — Hvala Vam presrčna!“

Na redu je deputacija Črnomeljska in Belokranjska. Izročajo mu krasno diplomu z besedami: „Naše narodno mesto Črnomelj poslalo nas je jednoglasno sim, da v njegovem imenu izrečemo: Bog Vas živi še mnogo let! Izvolilo Vas je, veleuč. gospod doktor in oče Bleiweis, naše mesto za častnega meščana, in prosimo Vas, da nam to veselje sterite, ter dotično diplomu sprejmete.“

Dr. Bleiweis: „Srčna zahvala! gospodje. Jaz Vam moram reči, ko sem v drugih poslih še bil, in ko sem bil poslan med naše brate

Bele Kranjce, da skoro na nobeno stran nisem tako rad šel, kakor doli k Vam.“ (Živio!“)

Stopijo na red deputacije vseh občin, ki so dr. Bleiweisa izvolile za častnega občana, in katere je predstavljajal deželni poslanec g. Navratil s sledečim nagovorom:

„Velespoštovani gospod doktor!

Verni sinovi slovenski digli smo se z vseh strani, da svojemu preljubljenemu očetu čestitamo, da Vas pozdravimo z navdušenjem, da Vam izkažemo naše posebno spoštovanje s tem, da Vas imenujemo za častnega občana, kar so tudi skoro vse slovenske občine storile. Ob jednem se Vam srčno zahvalujemo, za neizmeren, neprestani in blagoslovljeni trud in delovanje za naš narod, ter želimo, da bi Vas Bog še mnogo let ohranil našemu narodu!“ (Trikratni Živio!)

Dr. Bleiweis: „Častiti gospod poslanec! Jaz sem vže včeraj toliko častnih diplom sprejel, da sem mislil, da jih ne more več priti. In če pogledam, koliko jih je spet danes mene počastilo s svojimi diplomami, jaz to ne morem drugače vzeti, nego za impozantno objavo zavedanja našega slovenskega naroda. Prosim, da izročite presrčno zahvalo vsem, ki so se mene tako lepo spomnili, recite jim, da to ne bode samo meni, nego celej rodbini mojej kot pravi zaklad, hranila bode vse to kot pravo dragocenost v večem spomin.“

Potem mu izroče častne diplome še razne druge občine, katerih imena bodemo pregledno naveli med onimi občinami, ki so ga v obče imenovala za častnega člana.

Nastopi veteransko društvo ljubljansko, ter pozdravi dra. Bleiweisa tako-le:

„Blagorodni gospod!

Vi, največi prijatelj slovenskega naroda, obhajate danes svojo sedemdesetletnico. Društvo doslužjenih vojakov na Kranjskem, veseli se te svečanosti, ter Vam voši od srca največo srečo in želi, da Vas Bog ohrani in obvarje še mnogo let na slavo in diko domovine! Ob jednem dovolite, Blagorodni gospod, da jaz v imenu društva doslužjenih vojakov Vam izročim diplomu častnega uda tega društva.“ (Živio!)

Dr. Bleiweis: „Srčna zahvala! Jaz, čevarno nisem vojak, vendar sem zmirom gojil največe simpatije za junačko armado našega Pre-

sjajnega vladarja. No od jedne strani sem tudi doslužen vojak, kajti bil sem l. 1848. nadporočnik, ter hranjujem še sedaj dotično sabljo. (Živio!) Zato bi mogel reči, da nekoliko sem vendar veteran, in veseli me, da se me spominjate, ker sem ravno veteran na domačem narodnem polju.“ (Odobranje. — Živio!)

Na to se mu še predstavi močvirski odbor in nazadnje zastopniki raznih slov. društev, ki so ga večinom imenovala za častnega člana, ter mu izročajo diplome.

III.

BANKET.

krasno priredenej dvorani v hotelu „Europa“ zbrali so se udeležitelji banketa okoli dveh po poldne. Sedem dolgih miz je stalo pripravljenih in bogato obloženih za goste, katerih je bilo do 200. Pri mizi sredi dvorane bil je prostor za dra. Bleiweisa. Njemu na desnej je sedel predsednik jugoslavenske akademije, g. dr. Rački, na levej predsednik slavnostnega odbora g. dr. Zupanec, potem so se vrstili slovenski in hrvatski delegati: Gg. Stražimir, Šenoa, dr. Zarnik, dr. Dominkuš, dr. Vošnjak, Navratil, Grasselli, Robić, kanonik Žuža, grof Barbo, prof. Povše, prof. dr. Spevec, dekan Jan, Nabrgoj, Potočnik, Kobler, dr. Poklukar, dr. pl. Wurzbach itd. — Pri mizi tej na levo sedeli so večinom še drugi Hrvati: Gg. dr. Suk, Biankini, Eisenhut, Strozzi, Švacov, potem članovi „Hrv. Doma“; odborniki slavnosti: Hribar, Fr. Tomšič; nadalje Bezenšek i t. d. Drugi gospodje so se bili drugod razvrstili n. pr. vis-à-vis prvej mizi urednik Jurčič, dr. Celestin, Raić, dr. Fon, dr. Kopač i t. d. i t. d.

Ob $\frac{1}{4}$ stopi dr. Bleiweis med zbrane. Vsi se uzdignejo iz sedežev in gromoviti Živio! zadoni trikrat.

Na to poprime besedo gospod dr. Zupanec, ter izreče sledečo zdravico:

„Slavna gospoda!

V velikem številu so se danes najodličnejši možje iz našega naroda in skoro iz vseh krajev domovine tukaj zbrali, da praznujemo sedemdesetletnico očeta naroda našega, neustrašljivega boritelja za narodne pravice — dr. Janeza Bleiweisa. (Živio!) Vse njegovo dolgo življenje bilo je posvečeno delovanju pod geslom: Vse za dom, za vero, vse za cesarja, vse za domovino. Naš mož se je po teh besedah ravnal, ter deloval v prosep slovenskega naroda v naši mogočnej Austriji, pod premilostivim vladarjem

Njegovim Veličanstvom Francem Jožefom. Torej živio Njegovo Veličanstvo naš Svetli cesar Franc Jožef! (Živio! Živio! Živio!)

In po vsej državi našej praznuje se danes slavni god Presvetle cesarica Elizabete, zato, gospoda, vzdignimo tudi mi kupice in uzkliknimo: Bog živi našega Presvetlega cesarja Franca Jožefa in našo Presvetlo cesarico Elizabeto, ter Bog ohrani in blagoslovi celo cesarsko rodbino!“ (Trikratni navdušeni Živio!)

Luka Svetec, deželni poslanec, sprogovori tako-le:

„Moja častita gospoda!

S posebnim veseljem vzdigujem čašo, ker berem na Vaših obrazih, v vaših očeh, da zdravici, ki jo napijem, pritrдите iz vsega srca, iz cele duše svoje. Mi praznujemo danes god, ki je tudi v zgodovini narodov nekaj posebnega, nekaj izvanrednega. Mi praznujemo sedemdesetletnico moža, ki je več ko polovico svojega primeroma dolgega življenja živel za domovino, za slovenski narod, kateremu je posvetil vse svoje bogate dušne darove, za ktere ga je delal z neumornim trudom vsa svoja trdna možka leta do svoje sive starosti. Preobširno bi bilo, ko bi hotel jaz tukaj na drobno naštevati, kaj je storil on za povzdigo, za izobraženje, za blagostanje svojega naroda, kaj za brambo narodnih pravic, za narodno svobodo.

Zatorej čem samo z malimi črticami narisati ono, kar mu zagotavlja častno mesto v zgodovini, hvaležni spomin v srcu slovenskega naroda za vse prihodnje čase. (Glasovi: Živio.)

On je, kakor nihče pred njim, razširil omiko in vednost tudi med priprosto ljudstvo. Njegove „Novice“, polne vsakovrstnih naukov hodijo svojih 35 let po vseh slovenskih pokrajinah, v gospodske palače, kakor v nizke kočje priprostega kmeta in rokodelca. Učile so narod umno gospodariti, pa tudi zavedati se človeške vrednosti, zavedati se narodnih dolžnosti in pravic. On je probudil slovenski narod iz tisučletne dremote. — On je bil zbral v svojih „Novicah“ vse slovenske pisatelje, ter je ustanovil z njimi na trdni podlogi istega narodnega govora za vse Slovence enako pisavo, skupni literarni jezik. On je združil slovenski narod v eno dušno celoto! (Živio!)

In kakor je marljivo skerbjel narodu za dušno hrano, tako goreče je branil in zagovarjal njegove narodne pravice, dobro vedoč, da narod brez narodnih pravic je mrtev, da so mu te pravice streha in

zavetne stene, med katerimi more mirno prebaviti prejeta dušno hrano ter jo predelati v svoje meso in krv. — On se je vstopil od prvega začetka, odkedar je zasvitala v Austriji svobodi narodov milejša zarja, v prvo vrsto bojevnikev za narodne pravice, in v tem boju, polnem težave, truda in nevarnosti vidimo ga še dandanašnji trdno stati kakor skalo v sredini valovitega morja.

Po pravici ga toraj kliče slovenski narod danes svojega očeta. (Živio! Živio!) Ali on je tudi vreden sin države Austrijske, zakaj zvesto se je držal vselej in povsod svojega gesla: „vse za domovino, vero in cesarja.“ In ko je zapisal na svojo zastavo zjedinjeno Slovenijo, hotel je svojemu narodu nakloniti koristi, ki jih daje združena moč, pa tudi za Austrijo narediti terden zid; živo trdnjavo, ob kateri bi se razbijali sovražni napadi od severa in juga. Rodovitno seme nauka in vednosti, ki ga je posejal v slovensko zemljo, veselo klije in sad donaša ne samo slovenskemu narodu, tudi Austriji, tudi človeštvu v obče; saj smo, kakor neumrlji pesnik poje v „Krstu pri Savici:

„Saj smo očeta enega sinovi,

„Ljudje vsi bratje, bratje vsi narodi.

Mi torej praznujemo danes god odličnega Slovenca, vrlega Austrijskega državljana, mnogo zaslužnega človekoljuba, ter združeni pošiljamo iz globočine svojega srca goreče želje, goreče prošnje Gospodu nebes in zemlje, naj nam ga ohrani še mnoga leta, naj mu da zdravje in srečo. Za glasen izraz teh naših skupnih želj, napijam zdravico: G. dr. Janez Bleiweis, Vam na zdravje! Bog Vas živi!“ (Živio! Živio! Živio!)

Na to odgovori dr. **Bleiweis**:

„Slavna gospoda!

Jaz sem vže včeraj in danes užil toliko dobrot in prejel toliko izrazov ljubezni, da ne morem več, premaguje me; zato oprostite, da nisem vže prej prišel med tako slavno društvo, kakor je danes tukaj zbrano, in da le za kratek moment tukaj ostati zamorem, t. j. za moment, da Vam srčno zahvalo izrečem. Hvala Vam, hvala! — Pravi **Krezus** sem, slavna gospoda, na ljubezni naroda našega, no vendar sem — moram Vam reči — siromak v besedi, s katero bi se za to zahvalil. In kako bi bilo mogoče z jezikom povedati, kako Vam hvalo izraziti za vse, kar srce moje danes čuti, kako Vam izreči zahvalo vsem, ki ste prišli od bliza in od daleč pozdravit me.

In od kod bi mogel vzeti besedij, da bi jezik moj govoril vse to, kar srce moje čuti, ako vidim, kaj vse se meni na čast godi; ako se spominjam včerajšnjega večera, kakoršnjega Ljubljana nikdar še videla nij, ako se spominjam dogodkov danes pred poldne, onih impozantnih ovacij; ako se spomnim na cele kupe telegramov in raznih drugih pisem, ki so mi došla od vseh krajev; ako okoli sebe pogledam in vidim tako odlične gospode, ako vidim spoštovane brate, ki so prišli od juga in severja: če tako okoli sebe pogledam, res da moram reči: Gospoda! tako velikega narodnega davorja nismo še doživeli. — Če vse to meni velja, potem meni besed zmanjkuje, izraziti svojo zahvalo za tako ljubezen. In na zadnjič drugega ne morem reči, kakor to: Cenjeni prijatelji moji vsi, ki ste tukaj, spominjajte se mene in prosite Boga, da bi mi še nekoliko let dovolil, da morem še delati na tem polju, kakor sem ga nastopil za korist naroda našega, pa tudi kakor lojalen Austrijanec izpolnjevati svoje dolžnosti nasproti državi; ker moje geslo je zmirom bilo in ostane: Vse za Boga, domovino in cesarja našega!“ (Gromoviti trikratni Živio! Od vseh strani se mu bližajo s kupicami, da trčijo na zdravje.)

Iza tega progovori hrvatski literat g. senator Šenoa:

„Veleučeni gospodine doktore!

Častna gospodo i prijatelji!

Evo kako je spomenuo vriedni Nestor vašega naroda, došli smo i mi Hrvati ovamo. Pita se, zašto smo došli? Mi smo se, gospodo već više puta tečajem vremena sastajali, mi jedan uz drugoga, Hrvati uz Slovence, ovdje stojimo na tom zemljištu već preko tisuću godina. I hvala Bogu još smo živi. Mi smo se sastali prije mnogo vjekova, kad je dignuo Lju devit Posavski zastavu slobode proti Frankom. Vi ste se vojevali tu za slobodu s nami ujedno. Mi smo se sastali, t. j. naš puk i vaši seljaci i onda, kad je kukao u skrajnoj nevolji potišten hrvatski i slovenski seljak, sastali smo se za obranu najsvetijih prava čovječanstva pod Matijem Gubcem. Mi smo se sastali kod grada Siska prije 300 godina, kad je navalio Turčin, da satre ove zemlje, da spravi pod kopito svoje ono, što smo mi od starine sačuvali svojega. Ondje je Slovenac i Hrvat potukao Turčina; i da je proti Slovincem i Hrvatom historija pravednija, ona bi tu pobjedu više ocjenila, nego ju ocjenjuje. (Živio!) I gospodo, nedavno pod zidinami grada Jajce, gdje je toliko krvi teklo, ondje su se

sastali opet Hrvati i Slovenci, Leopoldovci i Kuhnovci, te jurišem naskočili tvrđavu i skinuli polumjesec. (Veliko odobravanje.)

Gospodo! I danas smo se sastali, da takodjer slavimo pobjedu, nu ne takovu, gdje se lije krv i zvekeču mačevi, nego danas mi slavimo vojskovođju, koji je izkopao iz zemlje zlatni mač, mač duha (Živio!) mač, koji nikada nezahrdjavi, koji predobiti mora, koji nas vodi k srečnomu životu. Danas, gospodo, slavimo vojskovođju našega i vašega, on nam je zajednički, jer se zajedno boriti imamo za naš život. Zajedno ćemo stati, zajedno pobjediti, ili zajedno — umrieti! (Živio! Živio! Živio! Veliko odobravanje. Pleskanje.)

Gospodo! A to jo vojskovođja, to je čovjek u man i dičan. On je mogao biti možebiti veliki gospodin. On toga nije htio; ali je postao veći u povjestnici, nego mnogi veliki gospodin. (Živio!) On je dirnuo štapom u stare pečine, da je provrielo opet bistro vrielo iz njih, on je dirnuo u srca naroda, koji je zadrhtao pod tim zlatnim štapom. On je jednom rukom nosio plug i preorao staro zemljište, da je novim plodom urodilo, a drugom držao je knjigu prosvjete. (Živio!) On je karakter kao stup od granita, i dao Bog, da bi mnogo takovih ljudi imali! Evo njegove sjede kose; svaki vlas svjedok je poštenja i čestitosti njegove. Gospodo! O njegovom životu se može zbilja kazati: „Nulla dies sine linea.“ I svaka „linija“ u službi naroda! On je dokazao, da je prosvjeta onakovo zlato, koje se može prekovati iz jedne forme u drugu, da narodu netreba zlato po tudjini tražiti, da ga može dobivati i tržiti u svojoj formi. Takovu mužu slava i čast! Mi se njemu duboko klanjamo. Bog ga poživi! Mi Hrvati s Vami Slovenci kličemo: Slava Njemu! Sretni vi, što vam je majka porodila takova muža, koji je bez ikakve težnje za gospodstvom probudio narod, da je tako jaki stožer Slavenstva. — A na koncu kažem: Živio dr. Bleiweis, oče naroda nam bratinskoga slovenskoga! Te velim samo još to, da mi nosimo Vam isto ono srce, što Vam je donio Vaš slovenski narod. Evo mi se razumijemo bez tumača, Vaša krv je naša krv, medju nami je Sutla, a Sutla je voda, — krv pako nije voda!“ (Gromoviti trikratni Živio! Najveće odobravanje i pleskanje.)

(Dr. Bleiweis je kmalo potem odišiel, ker je bilo v polnej dvorani soparno, a on je bil naravski vže tudi utrujen in izmučen od premnogh utiskov tega dne.)

Dr. Zarnik nazdravlja v obče Hrvatom, posebno pa biskupu Strossmajerju (gromoviti Živio!), dru. Račkemu, narodnima zastopnikoma Stražimiru in dru. Spevcu, senatorju Šenoi in zastopniku kluba dalmatinske narodne stranke Biankiniju. (Napitnici sledili so navdušeni Živio-klici.¹⁾)

G. Dr. Rački, predsednik jugoslavenske akademije, izreče sledečo napitnico :

„Veleštovana gospodo!

Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti poslala je mene amo, da čestitam našem dru. Bleiweisu zato, jer ga ona smatra svojim članom, koji je pokazao, da imadu pravo i mogu takodjer Slovenci sudjelovati kod ovoga zavoda. A ja mislim, da će to i svake godine u većem broju učiniti, jer će biti zato s jedne strane svakim danom više pripravnih, a s druge strane će čim dalje tim laglje poroditi onaj višak, koji će moći podnieti u zajednicu jugoslavensku. Pa i zato smo došli, da se ovdje Slovenci i Hrvati sastanemo, jer mislimo, da je to veoma koristno.

Gospodo! Takovih prilika imademo mi veoma malo, premda držim, da bi i po našem i po vašem mnienju bilo nužno, da se više puta, makar i u manjem broju sastajemo; jerbo ćemo se svakim danom više poznavati, poznavanje pako koristno je i vam i nam. Ja bi dakle želio, da današnji dan bude novim početkom češćega sastajanja i boljega poznavanja u različitim strukah javnoga narodnoga života. Evo, gospodo, mi smo upućeni jedan na drugoga, Slovenec na Hrvata i Hrvat na Slovenca. — Ako uzmemo geografički položaj, to rieka ona, koja teče mimo vas, teče i mimo nas; ona, koja kod vas ime dobije, na skrajnoj našoj medji ime gubi, sve se slieva u jednu te istu veću riekku. Već ovaj položaj dakle nas Hrvate i Slovence upućuje jedne na druge. A drugi razlog, s čega smo jedan na drugoga upućeni jest taj, što je poznato, da samo na širjoj podlozi mogu narodi svoju narodnu prosvjetu osnovati, da mogu odoljeti onoj poplavi, koja jim s iztoka i zapada i sa svih strana prieti. — S napomenutih razloga došli smo dakle mi ovamo. I ja se liepo zahvaljujem na krasnom primitku svih učestnika ove svečanosti s naše strane, koja svečanost je zbilja izpala vam na čast, te služi

1) Žal nam je, da vsled želje g. dr. Zarnika njegovih govorov ne moremo priobčiti.

vam u slavu, jerbo narod, koji unije cjeniti svoje sinove, on će jih uvijek radjati!“ (Živio! Odobravanje.)

G. Dr. Vošnjak nazdravi slovenskim deputacijam, došlim iz vseh slovenskih pokrajin. Zastopana na denašnji slavnostni dan nij samo cela kranjska dežela; prišli so mili bratje od Drave in Savinje, ki imajo najtežje stališče, in treba jim vse hrabrosti, da varujejo narodni naš živelj proti mogočnemu navalu tujega elementa. Da tudi zanaprej ne bodo omahovali, porok so nam slavnoznanena imena izkušanih naših rodoljubov: dr. Dominkuš, Žuža, Ipavec, Sernec, Raič, (Slava! Živio!), ki so nas razveselili s svojim prihodom, in mnogih drugih, ki v duhu praznujejo z nami denašnji dan. Kakor nemštvo na severu, skuša na južnej meji lahonstvo izpodkopavati našo narodnost, a zanašati se smemo na krepko neomahljivo narodno brambo mnogih navdušenih rodoljubov po Goriškem in Primorskem, ki niti jedne pedi slovenske zemlje ne bodo odstopili lahonstvu. Zastopniki iz Gorice in tržaške okolice, profesor Povše, poslanec Kovačič in Kocijančič, naš stari narodni bojevnik Nabergoj, poslanec Vatovec in vsi drugi, ki ste nas v tako obilnem številu počastili od obal jadranskega morja, dobro došli! (Slava in Živio!) S posebno radostjo pa pozdravljamo deputacijo iz dozđaj tužne Istre in nje voditelja, dolinskega taborita, dekana Jana. (Burni Živio-klici.) Kar smo leta 1848. zapisali na svojo zastavo: zjedinenje vseh Slovencev in približevanje k našim jugoslovanskim bratom Hrvatom, za to idejo se borimo tudi danes, a z vedno večjo in večjo silo naslanjajoči se na radostni razvoj slovanske ideje v vseh rodovih 90 milijonnega slovanskega naroda. Živela zjedinjena Slovenija! Živela bratska zaveza slovensko-hrvatska! (Veliko odobravanje in Živio!)

G. Božidar Raič govori sledeče:

„Mnogopoštovana gospoda!

Preblagi svečar račil je dnes o sprejemanji deputacije štajerskih Slovencev ugodno se jih spomenoti, naglasivši, ka so mu mahoma pri porodu „Novic“ bili marljivi pomočniki, osobito naš zgodovinar Kremplj, Caf in drugi. Ta laskava izjava razigrala nam je srce na hvaležnost. — Napoleon prisvojil si je na početku tekočega stoletja obilo slovenske zemlje in Dalmatinsko, in o tej priliki zapel je naš pesnik Vodnik v odi „Ilirija oživljena“ navdušeno:

Napoleon reče:

• Ilirija vstan'!

Vstaja, izdiha;

• Kdo kliče na dan!

Francoski vladar našel je malo zveka, ker klical je, ne da proslavi vzdramljeno mater iz dolgotrajnega spanja, nego, da jo porabi na svoje sebične kane, ali nij mu steklo po volji. — V drugi premembi glasi se ista pesen:

Iz Dunaja kliče:
Ilirija vstan'!
Zveličanja tebi
Napočil je dan.

Tudi ta klic ostal je brez primernege in zaželenega vspeha, vsaj nij priplaval iz sorodnih sinovskih prsij, ne v sladkih maternih besedah. Stoprv, ko je domači sin dramil in budil mater Slovenijo po „Novicah“ in mnogih drugih spisih predramila se je Slovenija povse, ter vstala čvrsto na dan. — Kakor je kranjski rojak J. Kopitar na znanstvenem polji slovanskega jezikoslovja in povesti po učenih spisih plodil Miklošiča, Miklošič Račkega, Daničiča, Jagića in množico drugih po izbor učenjakov slovanskih v avstrijskej državi in daleko zunaj njenih mej po slovanskem svetu, tako je g. Bleiweis iz slovstvenega ognjišča v poljudnem pogledu razgreval Slovence na vse strani slovenske domovine, da so segreti in vzbujeni počeli se čutiti kot domačini slovenski, ter v narodnem jeziku delati na korist naše domovini in slovenskemu narodu. Iz žarkega središča bele Ljubljane zaiskrala je iskra, zažaril narodni žar štajerske Slovence na dostojno žrtvovanje umnih in duševnih darov, oživljenej materi Sloveniji, da hrbet obračajo vedno krivičnemu nam Gradcu, a lice proti belej Ljubljani in napredovalnemu Zagrebu. Po večini so Ivanove zasluge, ka se krepko razvija naša narodna beseda, šire knjige, jače narodni zavodi in društva. Dnešnji svečar je mnogo pripomogel, ka se dičimo in ponasamo prstonarodnoj družbo katera broji 25 tisoč Mohorjanov, — kateri narod v Avstriji ali zunaj njenih granic more se razmerno ponesti s tolikim duševnim zakladom? To je delo poldruzega milijona Slovencev. — Ali preslavna gospoda! naša naloga šče nij dovršena; kakor smo v slovstvenem oziru skoro zjedinjeni, tako je treba nam slov. sinovom na to delati z vsemi zakonitimi sredstvi, da naša na 6—7 koscev razdeljena in razdrobljena slovenska zemlja se tudi upravno in politično združi v ono celoto, kar je vže 1848. leta živo povdarjal g. dr. Bleiweis, in njegova c. kr. visokost nadvojvoda Ivan je pritrdil, ka je to mogoče izvršiti, samo, če bode ljudstvo zadovoljno. Potle stoprv bode pomirjena in potolažena mati Slovenija z nami in našimi trudovi in delovanjem, in

razveseljen oča Slovencev; in ako nam je Slovenija mati, a g. svečar oča, po takem jej je rednim potem poslednji soprog, in naša pametna in neopešana marljivost bode roditeljema skrajna uteha, obema slava in ponos.

Znajoči, ka po teku pravične zgodovine Evropa se mora končno razdeliti na tri velike rodovinske življe: na romanski germanski in slovanski narod, torej v oblake moleči Triglav ne more in ne sme ostati osamljen, nego rokovati se s kršnim Velebitom, pobratiti se s prvlje v solzah tlačenegarodara plavajočim, a zdaj slovanskoj krvjo očišćenim in opranim Balkanom; — severnoje sijanje blisna na Balkanu i razdeni se Stara planina. Mi Slovenci hočemo združeno Slovenijo pokloniti za vezilo junaški braći, jugoslovanskim Hrvatom, da bode krasni Zagreb nam središče, a ne samo nam, nego vsem južnim Slovanom.

Jedro moji nazdravici je: živela sloga mej Slovenci, živela zjedinjena Slovenija; živela sloga in zjedinjenje mej Slovenci in Hrvati; živela sloga in zjedinjenje vseh Jugoslovanov; živela sloga vseslovanska!“ (Navdušeni trikratni Živio!)

S tem je bil venec oficielnih napitnic dovršen. Vršile so se še potem razne druge manje važne zdravice in v bolj privatnem krogu, ter so bile tako rekoč samo odzdravice na prej navedene. (Od njih priobčujemo samo glavne, ker nismo vse stenografirali.)

— Za goriške Slovence je n. pr. odgovarjal g. Povšè, za tržaške gospod Nabergoj in trgovec Pipan. — V imenu kluba hrvatske narodne stranke zahvalil se je g. Stražimir; a v imenu hrvatske mladeži cand. prof. Milčetić, koji je med drugim rekel sledeće:

„Kaže se, da u mladeži svjet ostaje. Sjedinimo se! kazalo se je opetovano danas i ovdje, i ja u ime hrvatske mladeži vičem: Sjedinimo se! Ako se tko ima sjediti, to se imadu Slovenci i Hrvati, ako tko ima izvesti to jedinstvo, to je mladež hrvatska i slovenska. Ako razgledamo historiju hrvatsku i slovensku, to ćemo naći momenata, gdje su Hrvati sa Slovenci zajedno bili: proti Frankom, proti Turkom, kod urote Zrinjsko-Frankopanske itd. Trubar, poznati slovenski pisac iz dobe reformacije i Hrvat Dalmatin pisali su hrvatski i slovenski, radili su zajedno. (Odobranje.) Vaš Vodnik zapjevao je: „Ilirija vstan’!“ I iz Zagreba je odjeknulo: Ilirija vstan’! To je bio naš Gaj, što ga je vaš Vodnik potaknuo; a oko Gaja sakupila se liepa kita Slovenaca, medju njimi i dični ovdje prisutni g. Božidar Raič. Slovenci podali su nam toliko dičnih

ljudi, n. pr. Stanka Vraza, jednoga od prvih pjesnika hrvatskih i slovenskih, što je poznato svim.

Gospodo! da nije drugo nego to, mi Hrvati i Slovenci već moramo po primjeru tih muževa gledati, kako dodjemo do sjedinjenja. Ali, gospodo i potreba i nužda spaja Hrvate sa Slovenci. Vi ste naša predstraža a mi vaše zaledje; vi nas štitite proti germanstvu, a mi se s vami borimo proti navalam inih tudjih neprijatelja. (Živio!) Mi stojimo tvrdo jedan uz drugoga. A tekar onda će počinati Slovenska i Hrvatska pravo riešavati svoju zadaću, kad budu slovenski i hrvatski djaci na hrvatskom sveučilištu se spojili; kad budemo ondje zajedno, tada ćemo doviknuti: Sjedinimo se!“ (Gromoviti Živio!)

Juraj Biankini, urednik „Nar. L.“ u Zadru:

Veleštovana gospodo!

Gospodin dr. Zarnik, nazdravljajući meni kao zastupniku dalmatinskih Hrvata, — liepa mu hvala — spomenuo je „Italiju irredentu.“ On se je radovao, što nevidi, da se već stavlja Dalmacija u program „Italije irredente.“ To je istina i na prvi mah svak bi se imao veseliti tomu sretnomu događaju. Ali stvar nije još tako na čistu. Ako je i stranka „Italije irredente“ izbrisala prividno Dalmaciju iz svojega programa, nije ju doista izbrisala iz svojega srca. Ele zato nami deveta briga. Pod Visom mi već pokazasmo Talijancem, da svoje znamo braniti, da znamo umirati za kralja i domovinu, da svoje nedamo za živu glavu. Nego čujte čuda nečuvena! Mi se u Dalmaciji nebojimo toliko stranke „Italije irredente“, koliko se bojimo kratke uvidjavnosti vlade austrijske, (Živio! Živio!) koja na silu piše Dalmaciju u „Italiju irredentu“, kad čistoj hrvatskoj zemlji, zemlji uvijek viernoj slavnoj absburgžkoj kući, nameće krinku talijansku kroz svoje talijanske urede, kroz svoje talijanske urede, kroz svoje talijanske urede, kroz svoje talijanske učione, kroz cio svoj talijanski birokratički sustav. Eto tko spravlja Dalmaciju „Italiji irredenti“. Zaista kratkovidnost vladinih ljudi, gospodo, spravlja i ove slovenske pokrajine za „Grossdeutschland“ (Glasovi! Tako je!) Nebojmo se dakle za čas „Italije irredente“, nebojmo se za čas velike Germanije, nego se bojmo kratkovidnosti vlade naše, koja proti sebi radi, pišuć sama, ako i nehotice, napomenute pokrajine u Italiju, odnosno u Njemačku. Nije kamo varati se! Svi ovi naši krajevi mogu samo postati tvrdom podporom austrijskom carstvu, ako se narodno

i prirodno razviju, ako se t. j. urodjeni živalj slavjanski okriepi i razvije. Bude-li protivno, i umjetno i na silu protivno, eto nam Italije s juga, a Njemačke sa sjevera. Komu na korist? Zar carevini? Zar nami? Nego gospodo, kad bi vlada bila toliko nesviestna, da nebi uvidila već, kako proti svojoj koristi radi i proti nama, nebudimo mi nesvjestni! Već današnji dan nam kaže, da smo oči otvorili, da znamo da smo živi, da znamo poštovati ljude, koji su se znali oprieti toj zlokobnoj kratkovidnosti. Sliedimo primjere tih blagoslovljenih ljudi. Složimo se po njihovom izgledu, i uvijek vjerni premilostivomu našem kralju i cesaru, zakonitim putem doviknimo vladi: vlado, ti ludo radiš! U pamet! Ti hoćeš, da se sama utopiš i da nas utopiš! (Gromoviti Živio! Pleskanje.) Ali nećemo tamo! Mi nećemo biti Talijani, mi nećemo biti Njemci, mi hoćemo ostati Hrvati u Dalmaciji, Slovenci u Sloveniji i Jugoslaveni u pokrajinah jugoslavenskih. — Sklopimo u to ime danas, gospodo, bratinstvo i radimo od današnjega dana složno u navedenom smislu. Taj rad, ma i bio proti kratkovidnosti vlade, stoji u našem ustavnom pravu, a što je još bolje stoji na našu korist i na korist monarkije. Na taj način dobiti će današnja svečanost trostruku znamenitost, a mi ćemo dobiti prije vladu, koja nas neće tjerati ni u Njemce ni u Talijane, ni sviestno ni bezsviestno! U to ime izpijmo naše čaše! (Veliko odobravanje. — Živio! — Govorniku se čestita sa svih strana.)

Dr. J. Kopač: „Gospoda! Mati Slavija ima mnogo otrok, al med njimi žalibog ima mnogo izgubljenih sinov. No ima krepkega, čvrstega sina, na kojega se more zanašati, i ta jej je letos povrnil Bolgarijo. Bog živi slobodno Bolgarijo in njen napredek! Bog živi tudi Bosno in Hercegovino, ktere so se ob jednom z Bolgarijo oslobodile!“ (Trikratni navdušeni Živio!)

Dr. Vošnjak nazdravi Bolgarom, od kojih je navzoč Spas Vacov, filosof na vseučilišču v Zagrebu, kteri je odgovoril v bolgarskem jeziku sledeće:

„Mili bratija!

Nikak ne sam iznenaden, kato viždam, će izvânredno ste začuđeni i vozhiteni, sljed kato čuhte ot pošteni predgovornik će v počitaema-ta tuka vaša sredina se namira edin vaš srodnik, došel čak tam ot gordelivij Balkan, će viždate po mježdu-si edin Blgarin, kogo-to po jazika, s koj-tovi govori šte poznajete, će vi je rožden brat, brat po krv i duša: edno dlgo i neznosno robstvo hješe rtu-

nalo moja mil narod v opasnost, da go zabravi cieli sviet, pače i isti-te njegovi bratija.

Edvam ot skoro, ot kato pukna prvi top balkanski-te gori, da izviesti, če težki-te robski okovi, koji-to bjaha stegnali blgarski narod, šte se razkinat edin pát za vinagi, edvam ot togava zahvana mježdu hora-ta, a naročno mježdu Slavjane-te, da se razvina pó-živ interes za edin zaboraven narod, koj-to njakoga je bil tolkova slaven i velik.

No i sádbata ima svoja red sukcessija. Ne je otkolje, no edin dobar diel ot Blgarija čuvstvuva se veče svoboden. Ne je otkolje, rekoh, zaštoto krv-ta, koja-to triebvaše da izkupi blgarska-ta svobodá, obilna-ta krv, proljana na krajdunavski-te i trakijski pole-te, na Šipka i pri Plieven, tazi krv jošte neje izsáhnela, po ciela Blgarija baruta jošte se usiešta. Da, edvam o včera Blgarina popri-digna glava i tuj jošte raztriva oči-te si, da može svobodno da pogledne na okolo. I ne-li zatova ste iznenadeni, kato me viždate v počítaema-ta si sredina?

Bratija! Istina, az pó-štastliv štjah da sam, ako možeh da se pohvalja, če naročno iz sred Blgarija sam provoden da učastvuvam na vaše-to dostojno tržestvo, da pozdrava vašij zaslužen otec na literatura-ta i vozroditelj na vaša-ta hubava narodnost; no az mislja, če pak nosja s sebe-si izraženije-to na ciela Blgarija, do kato zastúpam tuka moji-te sootečestvenici sebrani v zagrebski-te učilišta ot Ruščuk i Samokov, ot Sliven i Trjavna, ot Trново, Sofiji i Pirot, pročec počti iz sički-te četri krajišta na prostrano-to mi otečestvo. — Sljed kato blagodara srdečno za hubavata nazdravica na moja mil narod, nazdravica plna s nježnost i bratski čuvstva, — az se polzuvam ot slučaja, da napija za pó-sviestno-to upoznavanje i bratstvo-to mježdu Slovencite, Hrvatite i Blgarite!“ (Oduševljeni Živio!)

Tako se je vršil banket, znamenit glede navedenih lepih, umnih in navdušenih napitnic, kakor tudi odličen glede bogate obilnosti finih jedil, izvrstne domače kapljice in šampanjca.

IV.

B E S E D A.

ostojen konec slavnostnega programa bila je beseda v čitalnici, ktera je bila v ta namen v svojih prostorijah krasno okinčana, in je vže po svojei zvunajnosti — vihrala je namreč na ulico s strehe velika slovenska zastava — pokazovala, da se danes posebna svečanost v njej slavi.

V nagnjetenei dvorani so bili zastopniki iz vseh krajev slovenske zemlje: zastopani so bili vsi stanovi, od kmeta do državnih poslancev, od lepih okoličank tržaških do krasnih gospodičin i vrlih gospej ljubljanskih. Ako je politična Slovenija dozday še samo vzor, a duševno je bila tu ta večer vsa Slovenija zastopana, kar je oživljalo v prsih vsakega rodoljuba osnovano nado, da se naš vzor prej ali poznej realizirati more in hoče.

Prva točka koncerta bila je: „Herold: Overtura k operi Zampa.“ Moški pevski zbor ljubljanske čitalnice, broječ okoli 50 glasov, zapel je to — kakor tudi vse sledeče — z izurjenostjo in preciznostjo, da ne more biti bolje. Ta večer se je zopet javno pokazalo, da so Slovenci pravi pevski narod. Navzoči gostje niso mogli dosta nahvaliti slovenskih pevcev, katerih zvoneči glasovi so jako simpatični, ter ganejo in vnamejo srca.

Druga točka bila je slavnostni govor, kterege je izvrstno govoril gospod P. Grasselli. (Ker zavolj velike tesnobe nismo mogli dobiti prikladnega mesta, da bi bili mogli njegov jedrovit govor stenografirati, priobčujemo v sledečih vrstah točen zadržaj tega govora):

„Slavna gospoda!

„Dr. Bleiweis je najbolj poznat, najbolj spoštovan in najbolj češčen mož na Slovenskem. Vsakemu slovenskemu seljaku znano je njegovo ime. Vsak naobražen Slavjan, bil Rus ali Poljak, Srb ali Hrvat, Čeh ali Slovak ve za dr. Bleiweisove zasluge, ki jih ima za slovenski narod. Celo nasprotniki naši klanjajo se njemu. In zakaj časti dr. Blei-

weisa kakor prijatelj tako nasprotnik? Da si odgovorimo na to vprašanje, moramo se ozreti na njegovo delovanje.

Dr. Bleiweis je vse svoje žive dni mirno, a odločno hodil svojo pot, držaje se izreka: „est modus in rebus.“ Njemu je bilo geslo: previdnost. In previdnosti res treba vsakemu narodu pri njegovih podvzetjih, najbolj pa takemu, na katerega preže pogoltni sosedi, kakor preže na slovenskega. Previdnost še nikakor nij bojzljivost. Bojzljivost tudi v onem času, ko je dr. Bjeiweis razvil svojo narodno zastavo, nebi bila niti najmanje na svojem mestu; tu je trebalo poguma in odločnosti. Za svoje pravice mora vsak človek bez strahu v boj. Nikdar ne sme opešati, treba uztrajnosti, železne uztrajnosti. Bog zna, koliko krat je dru. Bleiweisu bridka tuga vrlo srce trla, koliko krat ga je obhajal obup, al on se nij vdal, nij položil od sebe svitlega orožja, uverjen, da pravična stvar mora zmagati. (Odobranje.) Nij se oziral niti na desno niti na levo, niti na zgor niti na zdol, nij se bal niti sovražnikov, niti nij poslušal zapeljivih glasov onih ljudij, ki so mu obečali slavo. On si je ohranil doslednost in neomadeževani značaj; to so kreposti, to so biserji, kojih blesk nikdar ne bode obledil! (Veliko odobranje.) Dr. Bleiweis tudi nikdar nij bil jednostran. Njegova skrb je samo bila, da najde novih sredstev za izobraževanje našega naroda.

Gospoda! Tako je ravnal in tako ravna dr. Bleiweis. Zmirom pravičen in pogumen, kder je veljalo za slovensko stvar. In kot takega ga visoko spoštujemo. A njegovo delevanje v tem smislu rodilo je obilen sad. Najholji dokaz temu je današnje stanje našega naroda. Prestavimo se v duhu za 40 let nazaj, in predočimo si dobo, o ktorej govori naš znani pesnik, da je bila naša domovina „vsemu svetu nepoznana, od nikogar spoštovana.“ Kako je bilo tedaj, a kako je n. pr. ravno danes, ko obhajamo to-le našo slavnost! Gospoda! Ako pogledamo, danes okoli sebe, al še moremo dvojiti o mogočnosti zjedinjene Slovenije? Vidimo namreč Slovenijo tukaj zastopano po vrlih rodoljubih iz vseh tudi najoddaljenejih krajev, kder se mili slovenski jezik glasi. In to so uspehi, ki dosta glasno govore.

A dru. Bleiweisu imamo te uspehe zahvaliti, nikomur drugemu. Hodimo torej po teh potih, ki nam jih je pokazal on, in mi smemo biti prepričani, da bomo dosegli svoj namen. (Živio!)

Gospoda! Treba še mnogo truda in mnogih žrtev. No nečemo kaliti to radostno našo slavnost z grenkimi in neugodnimi spomini. Obračajmo rajše svoje oči v bodočnost, od ktere se nadamo boljših

in lepših časov, kedar bodo po besedah našega slavnega pesnika „nam milše zvezde kakor zdaj sijale.“ (Glasovi: Bog daj!) Ta doba nam pride prej ali slej, in to je delo dra. Bleiweisa. Zato pa nikdar ne bode zatemnela slava Bleiweisova.“ (Gromoviti trikratni Živio! razlega se po dvorani.)

Dr. Bleiweis, kateri je bil v početku Grassellijevega govora došel v dvorano, z nepopisljivo navdušenimi Živio-klici pozdravljen, dobil je po dokončanem govoru še dva znamenja visokega spoštovanja, ki sta mu bila gotovo še posebno draga, ker sta prišla iz nežnih rok kot poklon vrlih naših Slovenk.

Prvo najkrasneje in dragoceneje znamenje odlikovanja bil je srebrn venec z 78 listki v obliki lovorjevih peres, katerih vsako nosi ime jedne ljubljanske Slovenke, koje so ga poklonile. Izročila je ta venec dru. Bleiweisu gospa Valentova s sledečim, prav lepo prednašanim nagovorom v milodonečih verzih od znane slovenske pesnice gospe Lujize Pesjakove:

„Dnes sili in sili hvaleče vse k Tebi,
Nij konca voščil in presrčnih željá,
A česar besedi nij možno izreči
Oznanja Ti govor razločni solzá.

Deset krat vže sedem Ti let si dovršil
In čas premaguješ z oblastno rokó;
Stebér si še vedno Ti nepremagljivi,
Na kateri očina opira glavó.

Življenja so trnjeve steze Ti bile,
A Ti si popotnik junaški srčán!
Plašilo Te nij silovito skalovje,
Vstavljalé zapreke so Tebe zamán.

Zasedal nasprotnik Te je in poskušal,
Da ljuto bi srce Ti zvesto zadél;
Prenašal pokojno si njega napade,
Za národ, za svoje prerad si trpél.

Vse to Te motilo v težavnem nij delu,
Prevedno si snovo nabiral mirnó,
Ter zidal iz nje domoljubju svetišče,
Ki bode slavilo Te večno glasnó.

Poziv si dovršil, namén je dosežen,
Slavjanski se klanja hvaležen Ti svet.
Še tujec Te čisla, a dom neizzernerne
Ljubezni in hvale je živo ogret.

Glej, žene slovenske Ti venec smo spléle,
Ter svoje v peresca vpisále ime.
O sprejmi ga milo! ker v slehernem spisu
Čestita razvneto Ti vdano sročé.

In žene slovenske goreče želimo,
Naj vrača in vrača denašnji se dan;
Ostani še dolgo, oj, oča domovja,
Uzór stanovitosti, čast mu in bran!“

A drugo lepo in pomenjivo znamenje, da spoštuje in ceni za-sluge dr. Bleiweisove tudi slovenski ženski svet, videli smo v tem prizoru, ko so se prikazale na odru dve mlade kmetice iz okolice tržaške, v narodnem oblačilu, ter izročile krasen šopek očetu slovenskega naroda s sledečimi besedami:

„Donesle smo seboj venec od onih krajev, kder morje našo zemljo opasuje; spleten je od tržaških deklet. Tako kakor bi došli otroci na veselico svojega očeta, prišle smo tudi mi simo, kder se slavi sedemdeseti rojstni dan očeta celega slovenskega naroda, da Vam kot rodoljubne Slovenke čestitamo ter Vas pozdravimo v imenu žen in deklet tržaške okolice. Bog Vas živi!“

Slavni starosta se je vsled teh dveh prizorov zajokal od veselja, ter komaj izrekel sledeče besede zahvalnosti:

„Slavna gospoda!

Ne morem izreči, kako ljubo mi je, da mi je še iz rok slovenskih rodoljubkinj došel tako drag spomin danes, ko sem vžil vže toliko radosti, in prejel toliko znamenj prijaznosti in časti iz bliza in daleka. Pa zakaj mi je ta spomin, ki so mi ga izročile rodoljubkinje ljubljanskega mesta in rodoljubkinje od daljenih obal Adrije, še tako posebno ljub, zakaj ima za me še tako posebno vrednost? Star slovenski pregovor se glasi: hiša ne stoji na zemlji, hiša stoji na ženi. In ta star slovenski pregovor ima dandanes obširen pomen; mi namreč tudi moremo reči: Slovenija ne stoji samo na možéh, ona stoji na ženah slovenskih! (Glasovi: Iстина! Živio!)

Le tedaj, gospoda, ako bodo rodoljubi in domorodkinje, složno delovali na blagor domovine naše v velikej Avstriji, ki pod presvetlo Habsburgsko dinastijo ima veliki prostor za vse narode svoje, bode domovina naša srečna! (Odobranje). — Sprejmite tedaj častite domorodkinje ljubljanske in Ve od Primorja prisrčno zahvalo za te predrage mi spomine.

Al veste zakaj imajo Vaši spomini še drugo posebno vrednost? Zato, ker se to godi v nazočnosti odličnih gospej in gospodov ne samo iz Ljubljane, nego tudi v nazočnosti mnogih gg. zastopnikov, ki so nas počastili s svojim prihodom iz dežele in v nazočnosti milih naših bratov, ki so došli od juga in severja, spominjajoč se mene, in zato ker se to godi v tem narodnem domu. To je posebno veselje, to je posebna čast! To, častite gospe in gospodične, je ono, kar daje toliko vrednost Vašemu spominu. — Bodite uverjene, da ta dva spomina bodem shranil kakor dragocen zaklad ne samo za mene, nego za celo mojo obitelj. Zato še enkrat presrčna Vam hvala!“ (Trikratni Živio!“)

Potem se je zapela dr. Ipvčeva slavnostna kantata (besede Jos. Cimpermanove), ki se je tako dopala in tako izvrstno izvela, da se je morala vsled splošnega in gromovitega odobravanja ponavljati. Besede so jej sledeče :

„Srčno radúj se, ród,
Rojstva častiti gód
Sedemdesetič vžé
Danes praznuje sin,
Ki mu slavi spomin
Zvestih rojakov srcé!

Slovenski dušni velikan,
Naš venec prejmi v slavni dan,
Ker dómu vsegdar bramba, čast,
Krepkó si stal, kot v šumi hrast.

V temini rod slovenski žil
In malo znan je svetu bil;
Rodiš se Ti, in duh se Tvoj
Razvnel za dragi dom je svoj.

In k delu Ti spodžigal nas,
S tešilom Ti si dvigal nas,
Pobégnil vže je dušni mrak,
Prosvete, glej, vihrá barják!

Kar storil očini si do zdaj,
Hvaležna Ti pomni vekomaj,
Častil še Tebe pozni bode svet!
A danes iz srčnih globočin
Želi domovine vsak ti sin:
Bog živi Te še mnogo, mnogo let!“

Naslovi drugih pesni, ki so še pri „Besedi“ pevale, so sledeči:

Bazin: „Križari na moru“, moški zbor.

Mayseder: „Zastavenička“, solo za gosli z orkestrom.

Nedved: „Želje“, samospjev za bariton; pel gosp. Ivan Kozler.

Nedved: „Popotnik“, moški zbor s tenorsolom in četverospevom; solo pel gosp. Meden.

Sklep „Besedi“ je bila izvirna veseloigra: „Berite Novice“, katero sta navlašč za ta večer spisala duhovita, znana slovenska spisateljca J. Jurčič in dr. Krsnik. Igra je bila za ta slučaj prav primerna, da si ne moremo primerneje misliti.

Prej nego se je započela, prebral je g. Ivan Hribar, marljivi odbornik za prirejenje te krasne svečanosti, nektere izmed došlih okoli 400 telegramov, ki so bili z neizrekljivo navdušenostjo sprejeti. (Mi podajemo na koncu te knjige vse telegrame.) Kar se tiče snovi igre, tu vidimo na odru starega nemškutarja birokrata, po imenu Kratki, ki se kar trese, če le sliši kaj o „Novicah“, o slovenskem jeziku, ter se huduje posebno nad nekim mladim doktorjem Dragičem, ki je bil tako predrzen, da je celó slovenski pisano vlogo poslal v njegovo kancelijo. Pa osoda hoče, da se njegova hčerka Manica, katero je seveda skušal tudi v nemčurskem duhu odgojiti, v ravno tega slovenskega doktorja — zaljubi. Oj groza! Zraven pa pride še ukaz od zgoraj, da se imajo vse slovenske vloge reševati tudi v slovenskem jeziku. Strašno! Kaj mu početi? Tu mu pride doktor Dragič na pomoč, ki ga neki večer na birokratovem domu pričaka v družbi njegove hčerke. Nenadoma pride oče domu — slovenski doktor se mora skriti za neko preprogo — oče tarna, kako bi mu bilo zdaj pomagati: se li svet res že meša, da prihajajo taki ukazi od zgoraj, da se ima po kancelijah pisati slovenski? Dr. Dragič pa odgovarja izpod preproge: „Berite Novice“ (pa se bote naučili slovenščine) pa hodite v čitalnico! — Dejanje se vrši leta 1864. v Ljubljani.

Igra je vzbudila mnogo smeha, a igralci so dobili zaslužno odobravanje; posebno se je odlikoval komik g. Kajzel.

Napomenuti moramo še, da je pri koncertu sodeloval slavnoznani operni pevec Grbič, Slovenec, ki je posebno tudi med Hrvati čislán. Ta večer je spoznal tega domačega umetnika pevca tudi mnogi Slovenec, ki dosedaj še nij imel prilike čuti njegov krasen glas.

Koncert je bil končan ob 1/211 uri zvečer. Splošna navdušenost in radost brala se je na obrazih iz dvorane idočih poslušalcev.

Po „Besedi“ je bila še v čitalničnih prostorijah veselica, ktera je med petjem, zdravicami in prijateljskimi pogovori trajala pozno v noč.

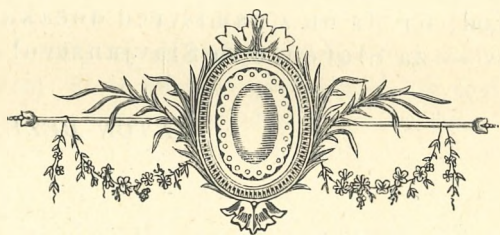
* * *

Isto noč in drugi dan odpravljali so se gostje na pot vsak proti svojemu domu, na vse strani. Ginljivi so bili prizori, ko smo se razstajali iza skupaj preživljenih presrečnih in nepozabljivih trenutkov; prijatelj je stiskal roko prijatelju, tovariš tovaršu, poznanec poznancu. Nij manjkalo objemov in poljubov, niti mokrih očij. — —

Dr. Bleiweis sam v krogu svojih ljubljanskih častilcev in prijateljev spremil je goste — posebno hrvatske — na kolodvor, želeči jim srečno pot, in še jedenkrat se zahvaljajoč za skazano mu čast in radost, ki jo je imel dne 18. in 19. novembra.

Ločili smo se, kakor hvaležni otroci od svojega preblagega očeta, z iskrenimi željami v srcih, da nam ga Bog še mnogo let ohrani, ter da on z nami vred dočaka lepših in boljih časov — za Slovence in Slavjanstvo!

ANTON BEZENŠEK.

TELEGRAMI.

a) Od Slovencev.

Admont. — Očetu domovine, ljubljencu naroda, a zbuditelju slovenske zavesti, pospeševaltju narodnega oblaženja, diki in ponosu Slavjanstva, čestitajo o priliki njegovega sedemdesetletnega rojstvenega dneva
Slovinci Benediktinskega zavoda v Admontu.

Ajdovščina. — Hvaležnega srca zakliče: Večna slava buditelju Slovenije, očetu slovenskega naroda, Vam udana
občina Ajdovščina.

Ajdovščina. — Duhovniki Šturijska in Uska neustrašljivemu boritelju, vstrajnemu branitelju, ljubljenemu očetu kličete: Na zdar!

Matija Erjavec, župnik Sturijski. Luka Hiti, župnik Uski. Anton Bratina, župan Uski.

Ajdovščina. — V imenu občine Vertovec, Šmarje pri Ajdovščini Vam hvaležnim srcem o Vašem godu zakličemo: večna Vam slava! Bog Vas živi še mnogo let.
Janez Vertovec.

Ajdovščina. — Očetu slovenskega naroda slava! Bog Vas ohrani, da vidite Slovenijo jedino, močno in srečno.

Društvo „Sloga“, Berje, Rifenbergk.

Ajdovščina. — Iz Vipave
Venec slave
Narod naj poklanja Ti,
Izpod Čavna
Čast naj slavna
Tebi, oče, d'nes doni.

Kamnje, Skrilje, Vertovin.

Belgrad. — Slava buditelju svojega naroda! Bog vas živi še mnogo let na slavo in srečo slovenskega naroda.
Davorin Jenko.

Bohinska Bistrica.

Slava! Slava!
Spod Triglava.

Mesar, Jerala.

Borovnica. — Presuneni srčne hvaležnosti in narodnega ponosa kličemo navdušeno: Slava, hvala očetu Bleiweisu, učeniku, svečniku in mučeniku slovenskega naroda! Kmalu se spolnijo nade naše, tega si nam porok Ti, ljubljenc naš, in svetil se bodeš prvi med boritelji Slovanstva. Živila slavna družba!
Borovniško bralno društvo.

Borovnica. — Cestni odbor verpinski Vam čestita k sedemdesetletnici.
Namestnik predsednika.

Borovnica. — K vašeji sedemdesetletnici kličejo Vam kot narodnemu buditelju in svojemu vrlemu poslancu: mnoga leta!

Preserski rodoljubi.

Bovec. — Bistra Soča denes veselo bobni in svetu razodeva, kaj sleherni goriški Slovence želi: Bog živi nam mnogajeta leta iskreno ljubljeneega narodnega očeta!

Predsedništvo bovške čitalnice: Sorec.

Brežice. — Duševno zjedinjeni — na zdravje!

Brežka okolica.

Brežice. — Slava otcu slovenskoga naroda.

Brežki narodnjaki.

Brežice. — Blagemu buditelju Slovencev: živio!

Narodno šolstvo.

Celje. — Bog Vas živi neutrudljivi delavec na slovenskem gospodarstvenem, literarnem in političnem polji in boritelj narodnih pravic.

Celjski učitelji.

Celje. — Velezaslužnemu očetu Slovencev, prvemu slovenskemu patriotu kličejo iz globočine srca burni živio! Slava Vam!

Celjski narodni meščani.

Celje. — V duhu z Vami, blagovolite sprejeti naša najsrčnejša voščila k sedemdesetletnici. Bog Vas ohrani mnogo let!

Celjski narodni uradniki.

Celje. — Hvaležnim spominom vaših premnogih zaslug za slovenski narod, Vam izgovori duhovščina Celjske dekanije prisrčni: živio!

Celje. — Mnoga leta Vam želijo duhovniki novocerkovske dekanije.

Celje. — Slovenski dijaki celjske gimnazije narodnemu buditelju in diki slovenskih pisateljev k sedemdesetletnici srčni: živio!

Celovec. — Pri denašnjem, Vam na čast osnovaneji veselici slovenske čitalnice celovške, kličejo zbrani Slovani: Bog Vas živi še mnoga leta!

Odbor.

Cerklje. — Družba v hiši županovej v Cerkljah zakliče trikratni živio! očetu naroda, dr. Janezu Bleiweisu.

Vavken, župan.

Cerknica. — Vam, prvemu buditelju narodne zavesti na Slovenskem, zagovorniku narodnih pravic, očetu slovenskega naroda, Vam, neutrudljivemu delavcu na literarnem polju, voščijo ob priliki Vaše sedemdesetletnice cerkniški Vaši čestitelji, da Vam vsegamogočni da doživeti še mnogo prijetnih let. Slava Vam!

Narodnjaki v Cerknici.

Cerknica. — Mi Meniševci Vam kličemo srčno : živio !

Črnomelj. — Bog ohrani nam očeta Bleiweisa mnogaja leta !

Zupnik Vesel za črnomeljske Slovence.

Divača. — 70letna boritev Vašega blagorodja proti germanstvu ogrenivša Vam večkrat dneve življenja, Vam je pridobila srca vseh slovenskih rodoljubov, zato tudi mi denes iz hvaležnosti in ljubezni do Vas vneti navdušeno kličemo : Bog Vas živi še mnogo let v podporo in branitev slovenskega naroda !

Lokva na Krasu 19. listopada 1878.

Rekar, Fosti, Fabiani, Muha, Praprotnik.

Divača. — Bog blagoslovi Vaša trudapolna dela na slovstvenem, narodnem polju, in Vas ohrani in povzdigo in napredek hvaležnemu narodu še mnoga leta !

Rodoljub v Divači.

Doberna. — Razvio se danas cvitak prave slave Slovencev, obnovilo se pobratimstvo jugoslovansko, ojačala Slava majka !

Rodoljub na Doberni.

Dorenberg. — Županstvo Dorenberg in Pervačina Vas je imenovala jednoglasno za častnega občana. Bog Vas živi ! Diploma sledi.

Kerševani.

Dunaj.

Sedemdeset
Mnogo je let,
Dolgo življenje,
Dolgo trpljenje,
Malo miru,
Mnogo sadu,
Zarja večerna,
Slava nezmerna.

„Zvon“.

Dunaj. — „Slovenija“ se strinja s čistilci genija, ki si ga je narod sam vzgojil. Živel Bleiweis, živeli njegovi čistilci !

Dunaj. — Iskreno pismeno čestitko ponavlja „Slovenska beseda“ tudi brzojavno. Slava in na mnogaja leta prvaku slovenskega naroda !

Dunaj. — Ob veselem godovanju se pridružuje čistilcem Vašega plodovitega rodoljubja, in vam čestita pozdravljajoč *prof. Suman.*

Dunaj. — Bog poživi !

Navratil.

Dunaj. — Patri patriae, sacram annorum coronam celebranti, faustissima quaeque exoptans, ut, diu sospes, laborum triumphalia videat, cum jubilante Slovenia precatur — ab aula Imperatoris additissimus

Dr. Joannes Kulovic.

Dunaj. — Neutrudljivemu vodji, očetu slovenskega naroda : nad vsem živio !

Jelenec, Koželj, Novak, prefekti v Terezijanišči.

Dunaj. — Nevenljiva slava tebi, oče Bleiweis, buditelj naroda, naša dika, svitla zvezda na jugoslovanskem nebu. *Ingenieur Roš.*

Dunaj. — Čestitamo buditelju slovenskega naroda! Bog ga ohrani še mnogo let! *Slovenski dijaki živinozdravništva na Dunaji.*

Dvor. — Buditelju Slovencev, Janezu Bleiweisu, kličemo: slava, živio mnoga leta! *Ravnatelj Schönbacher, dr. Schmirmaul, pristav Endlicher, knjigovodja Schönbacher z mnogimi v Bešlincu živečimi Slovenci.*

Gorenji grad. — Sedemdesetletnemu očetu Slovencev slava na veke! *Slovenski rodoljubi v Gorenjem gradu.*

Gorica. — „Novicam“ zvesta soboriteljica za naroda svete pravice iskreno pozdravlja danes slavljenega 70 letnega oratarja, ki je s krepko roko razoral ledino slovenskemu časnikařtvu. *„Soča“.*

Gorica. — Proslavlja danes narod slovenski očeta, od Soče do Drave voditelja slave sinov, stražarja mu svetih pravic. Proslavljamo ga v duhu i mi: še mnogo let ga Bog ohrani Slovencem na diko i čast, i materi slavi ponos. *Citalnica Dorenberg, Pervačina.*

Gorica. — Očetu slovenskega naroda kliče k sedemdesetletnemu godu od vsega srca: Živio na mnogaja leta! udani sin: *Prof. Erjavec.*

Gorica. — Radujoči se goriški Slovenci vaše slavnosti „ad hoc“ zbrani, kličejo Vam, očetu naroda, gromoviti „živio“, na mnogaja leta! *Profesor Lazar.*

Gorica. — Neutrudljivemu očetu, slavnemu jubilanu kličemo: mnogaja leta! *Gimnazijski petošolci v Gorici.*

Gospič. — V Gospiču v Liki živeči Slovenci srčno čestitajo očetu Slovencev k sedemdesetletnemu jubileju. *Lički Slovenci.*

Gradec. — Posebno visoko poštovanje očetu Slovenije. *Herman.*

Gradec. — Voditelju in očetu naroda slovenskega k njegovej sedemdesetletnici čestita društvo „Trigla v“ navdušeno kliče mu: „slava, Bog ga živi“ še mnoga leta!

Gradec. — V duhu združeni z mnogobrojnimi čistileci prvaka Slovencev, praznujejo tudi v Gradcu bivajoči Slovani veselja dan, in kličejo navdušeno Slava!

Gradec. — Neutrudljivemu buditelju in očetu Slovencev k njegovej sedemdesetletnici iskreni: živio! Bog ga ohrani še mnogaja leta! *Ban, Gogala, Cotman.*

Hainburg. — Čestitamo Vam, pater patriae! najsrčneje
slovenski kadetje.

Herpelje Kozina. — Tudi tukaj se prištevamo otrokom Vašim v narodnem duhu, torej sprejmite blagovoljno tudi našo čestitko k današnjemu veselemu prazniku sedemdesetletnega Vašega rojstvenega dne. Bog Vas še mnogo let nam ohrani!
Inteligenca občine materijske v Istri.

Insbruk. — Srčni pozdrav veteran slovenskih boriteljev, dika Slovenstva, ledine ratar, borbe za narod vladar. Truda ti štirideset nam priča je glava ti siva, kaže nam del ti ogrom, kinčajo slave ti dom, zvezda kot zlata izgled si ti rodoljubja in dela, tebe posnemati je, tebe preseči nij moč; čuj, dokler rod naš živi slovenski, doné okrog ti glasovi, venec ti kinča ime, vnuki te pozni slave.
Hvaležna sinova:

Tone in Andrej iz Tirol.

Kamnik. — Tebi, oče mnogo še let in Tvojemu delu bodi vspah!
Kamniški narodnjaki.

Kamnik. — Bog vam daj še mnogo let, — zmago doživeti.
Citalnica kamniška.

Kamnik. — K 70-letnici čestita
Kozma Pavlič,
župnik v Spodnjem Tuhinju.

Kamnik. — Bog Vas ohrani še mnogo let!
Murnik.

Kanal. — Visokemu jubilanu, voditelju skupnih Slovencev čestitamo in kličejo: Bog Vas živi in ohrani mnogo let!
Kanalski rodoljubi.

Karlovec. — Slovenskega naroda očetn, preroditelju, boritelju za pravice narodne, federalistično Avstrijo čestitajo karlovški Slovenci, in kličejo: živila hrvatsko-slovenska uzajemnost!

Kočevje. — Sprejmite tudi iz nemškega rajha srčno čestitanje. Slava! mnogaja leta!
Dr. Žiga Bučar.

Komen. — Kraški Črnogorci kličejo vstrajnemu voditelju, neustrašljivemu boritelju za narodne pravice naše: slava! i voščimo iz srca, da bi nam još mnogaja leta skrbno očetoval.
Komenski rodoljubi.

Konjice. — Bože Bleiweisa hrani!
Dr. Brus.

Köflach. — Čast in slava buditelju Slovenije!
Dva Idrijčana.

Kostanjevica. — Rodoljubi kostanjeviški se hvaležno spominjajo Vaših mnogovrstnih zaslug za narod slovenski, ter Vam čestitajo k sedemdesetletnici. Živili še mnogo let! V imenu rodoljubov
Lesjak, župnik; Gestrin, sodnik; Marok, mestjan.

Kranj. — Srčni pozdrav neutrudljivemu boritelju za narodni in kme-tijski napredek Slovencev!
Edvard Pour.

Kranjska gora. — Čestita Vam dolinjska duhovščina k sedemdesetletnici! *Artelj, Dremelj, Volc, Keršič, Ažman, Ključevšek, Veja.*

Kranjska gora. — Srčna vošila k sedemdesetletnici od srenje kranjskogorske. Bog Vas živi še mnogo let! *Robič, župan.*

Kropa. — S presrečno željo, da Vas Bog ohrani slovenskemu narodu še mnogo let, sprejmite izraz največjega spoštovanja in preponižne udanosti. *Kropenska in kamnogoriška čitalnica.*

Krško. — Stvaritelju narodne slovenske ideje, neutrudljivemu boritelju za duševni razvoj, za zboljšanje materialnega stana, očetu naše mile domovine čestitajo hvaležni odborniki krške občine. *Pfeifer, dr. Koceli, Jugovic.*

Lescé. — Iz vseh slovenskih pokrajin Vam denes donečim glasom pridružijo tudi leščanski narodnjaki svoje srčne klice: Bog živi in ohrani očeta narodu še mnogo let! Zvesto trdno kakor naše gore stalo bode pod Vašim vodstvom narodu tudi naše srce.

Litija. — Občina Moravče pri Turnu Vas je 13. novembra za častnega občana izvolila. *Resnik, župan.*

Ljubno (Mozirje). Očetu Slovencev čestita najprisrčnejše k 70. godu občina in fara Ljubno na spodnjem Štirnem. *Martin Ciraj, župan; Matija Sternad, župnik; Janez Bohanec, kaplan.*

Ljubno (Leoben). — Velezaslužnemu zvestemu domoljubu, vstrajnemu branitelju in buditelju naroda slovenskega, gospodu doktorju Bleiweisu, o priliki njegovega sedemdesetega rojstvenega dneva kličejo iz globine srca: Mnogajta leta! *Cilenšek, Matevžič, Papež, Turkuš, profesorji višje realke v Ljubnu.*

Lovrano. — Slava Tebi, mili očte našeg naroda. Slava liepoj kruni braće Hrvata i Slovenaca, koji danas Tebe časte, Tebi se raduju. Zdravo, očte, Bog te živi na mnoga ljeta, vieri, narodu i caru! (Podpise je telegrafist skvaril.)

Maribor. — Prvemu buditelju in učitelju Slovencev, najstarejšemu boritelju za narodne pravice Slovencev, našemu očetu gospodu dr. J. Bleiweisu: slava! slava! slava! *Dr. Radaj.*

Maribor. — Neutrudljivemu delavcu, preljubljenemu očetu, ponosu slovenskega naroda kličemo duhovniki stolne cerkve v Mariboru: slava, slava, slava! *Matijašič.*

Maribor. — Očetu Slovencev, dr. Jan. Bleiweisu najodličnejše spoštovanje *Dr. Ivan Križanič, predsednik kat. tiskovnega društva.*

Maribor. — Zvestemu državljnanu staroslavne Avstrije, vernemu sinu naše svete cerkve, neomahljivemu, bistroumnemu borilcu za svete

pravice našega naroda, očetu duševno zjedinjene Slovenije, gromovita slava!
Mnogaja leta!

Profesor Majciger.

Maribor. — Mogočnemu hvala, da nam ohrani Očeta Slovencev, on nas budi, nas vodi, zvesto se z nami bori. Slovenski sinovi, zvesto mu vdani, kličemo: slava!

Mariborski gimnazijci.

Maribor. — Slava buditelju in najiskrenejšemu učitelju slovenskega naroda!

Mariborski učiteljski pripravniki.

Maribor. — Iskrenemu zagovorniku Slovencev: večna slava!

Svetjakovski rojaki.

Maribor. — Našemu hrabremu boritelju: mnogo let!

Šentpeterski rodoljubi.

Mengiš. — Očetu naroda kličejo k sedemdesetletnici: slava! Slovenije verni sinovi:

Mengiška duhovščina: Zorc, Špental, Pečnik.

Metlika. — Bog poživi in ohrani preljubega očeta slovenskega naroda, in častnega meščana našega mnogo let!

Meščani metliški.

Metlika. — Predsedniku matere čitalnice, slavnemu današnjemu jubilanu kliče navdušeno: mnogaja leta!

čitalnica metliška.

Metlika. — Iskren pozdrav dičnemu rodoljubu in velezasluznemu spoštovanemu prvaku i voditelju slovenskega ljudstva; živio!

Kapele.

Metlika. — Mit dem Ausdrücke vorzüglichster Hochachtung die aufrichtigsten Glückwünsche vom ergebenen

*Ritter Savinscheg,
Landtagsabgeordneter.*

Mirna peč (Novo mesto). — Preblagorodni gospod! Neustrašljivi oče naroda našega! Bog Vas ohrani krepkega na duhu in telesu še sedemdeset let v strah nasprotnikom in blagor Slovencem!

Srenjski zastop v Mirnej peči:

Tovljan, župan. Galič in Povh, svetovalca.

Mokronog. — Sprejmite blagovoljno ponižno čestitanje k Vašej slavnej sedemdesetletnici od slovenskih rodoljubov v Mokronogu.

Mostar. — Iz daljnjega Jugoslovanstva Vam iz globočine srca čestitava in kličeva: trikrat slava!

Dr. Schifrer, dr. Savnik.

Mozirje. — V svrhu jednoglasnega sklepa okrajnega odbora gornjegradskega dne 6. t. m. dajem si čast, Vam, slavni narodni buditelj, v imenu okrajnega zastopa k Vašej sedemdesetletnici prisrčno in udano čestitati. Sprejmite naše najgorkejše čute hvaležnosti in najodličnejšega spoštovanja za Vaše mnogoletno vstrajno delovanje na polji narodne prosvete, za junaško varstvo najsvetejših pravic slovenskega naroda, in spodbujajo njegove zavesti. Bog Vas živi mnoga leta! Hvaležnost Slovencev Vam je na veke gotova!

Okrajni odbor v Gorenjem gradu, dne 18. novembra 1878.

Načelnik: Jože Hrulc.

Mozirje. — Županstvo mozirskega trga ima čast Vam na podlagi odborovega sklepa udano čestitati k sedemdesetletnici. Presrečna hvala i slava Vam oče Bleiweis za dolgoletni vspešni poduk Slovencev! Živeli!
Jože Lipold, župan.

Mozirje. — Bleiweis! Slavno i častno se klicalo ime bo Tvoje, — dokler po zemlji bo hod imel slovenski narod!
Čitalnica.

Mozirje. — K slovesnej sedemdesetletnici kličejo slava! rodoljubne
Mozirjunki.

Mozirje. — Vstrajnemu narodnemu buditelju, slavnemu učitelju Slovencev kličemo: Mnoga leta! Priserčna hvala! Večna slava!
Savinjsko učiteljsko društvo.

Mozirje. — V naporu za blagor slovenskega naroda osiveli, častiti starosta, ki ste vselej stali za svete narodne pravice kakor skala, sprejmite naš najiskrenejši pozdrav: živeli mnogo let!
Občina okolica Mozirje, župan Oroslov Skruba.

Mozirje. — Dok Solčava stoji, naj slovi vaša slava!
Gorenjesavinčani.

Mozirje. — Čast, slavo, zahvalo slavnemu buditelju Slovencev!
Solčava.

Nabrežina. — Po železniškej progi Nabrežina Ljubljana, naj Vam doni večna slava!
Feintinger, Moneti, Bitner, Blažon.

Nabrežina. — Tisočeren slavoklik, pozdrav doni od obrežja bistre Adrije velezaslužnemu očetu. Bog ohrani ga mnogaja leta!
Nabrežinski rodoljub.

Novo mesto. — Pri sijajnej veselici zbrani kličejo prečastnemu jubilantu in očetu naroda, doktoru Bleiweisu tisočerno slavo
Novomeški čitalničarji.

Novo mesto. — Slava očetu slovenskega naroda, boritelju za narodne pravice, neumornemu pisatelju. Živio mnogaja leta!
Novomeški gimnazijci.

Novo mesto. — Glückwunsch zum siebenzigsten Geburtstage vom Filialvereine.
Ogulín.

Ormuž. — Slava in živio Ti kličejo Slovenci Ljutomerskih gorie želeči: Še mnogaja leta!
Robič.

Ormuž. — Slava buditelju Slovencev, živio mnogaja leta!
Dr. Geršak.

Ormuž. — Bog Vas ohrani še mnogo let!
Vihar, Ferjan.

Osjek. — Hvaležni Slovenci v slavonskem Osjeku srčno čestitajo svojemu očetu. Živili ponos domovine še mnogo let!
Andrej Kodrič.

Pazin. — Jubilantu srčen pozdrav! Bodimo vrednega očeta vredni sinovi!
Pazinski rodoljubi.

Petrinja. — Iz dna svojih src čestitamo slavnemu očetu naroda slovenskega na današnji dan! Bog Vas ohrani še mnogo let svojemu hvaležnemu narodu, kojega ste z bistrim umom budili in modro glavo vodili. Živili nam še mnoga leta! Slovenci v Petrinji:

Dr. Gorenjec, fizik. Jakob Kureš, Josip Valon, viečnika sudbenog stola. Dragutin Lažič, okružni živinar.

Pirano. — Primorski Slovenci piranskega okraja v Istri vam kličejo denes kakor sinovi ljubljenemu očetu: Bog Vas živi še mnogaja leta!
France Ravnik, župnik.

Podnart. — Društvo Sloga v Kropi čestita Vam buditelju, podpiratelju, učitelju in očetu naroda slovenskega k vašej 70 letnici. Še mnogaja leta!
Odbor.

Podnart. — Slava! mnogo let in potem diko nebeško!
Jakob Poličar, župnik na Dobravi.

Ponikva. — Za sedemdesetletnico pošlje Ti čestitkico iz stare garde vojak
Davorin Trstenjāk.

Požega. — Bog poživi veterana slovenskih rodoljuba, utemeljitelja slovenskog časnikarstva, slovenske literature, zaslužnog predsjednika Matice slovenske, neutrudnoga učitelja na polju gospodarskom, neprestrašenoga branitelja narodnih prava, ljubeznjivoga očeta slovenskoga naroda. Hvala, slava!
Anton Mazek, Janez Komlanec.

Praga. — Živi vsaj še jedenkrat toliko let v korist in blagor naroda, za katerega imaš roko na srcu in srce na roki! Slava Tebi, slava Slovencem!
Lego.

Prem. — Večna čast in slava slovenskemu očetu, večna sramota izdajalcem slovenskega naroda!
Več narodnjakov iz premske okolice.

Ptuj. — Štirski Slovenci na meji močnega naroda so najbolj čutili jarem tujstva. Vi ste po Vaših „Novicah“ Slovence vzbujali, podučevali, tako narod predramili iz globokega narodnega spanja. Za to Vam večna hvala! Živili mnogaja leta! V imenu ptujskih Slovencev: *Dr. Gregorič.*

Ptuj. — Mnogozaslužnemu starosti slovenskega naroda čestita politično narodno-gospodarsko društvo pri sv. Lovrencu v Slovenskih Goricah.
Meško, prvomestnik.

Pulj. — Iz dna srca čestitamo očetu naroda slovenskega k sedemdesetletnej svečanosti. Naj bi še mnogo let v prid in slavo naroda in domovine deloval! Slava Ti! V imenu množice:

France Kotnik, brzojavnik; Križnič Štefan, šolski nadzornik; Avgust Jakopič, c. kr. sodnijski pristav; Janez Fajdiga, namorski kaplan; Jože Umbej, namorski uradnik; Jože Cenčič, brzojavnik.

Pulj. — God Slovenije očeta danes narod slavi. — Naj iz srca mu sinov in hčer „živio“ doni!
Pogačnik.

Radovljica. — Orjaški Triglav se klanja Vam, s ponosom, da nij „Tergglou“!
Slovenci od blejskega jezera.

Radovljica. — Radovljiška duhovščina poklon in voščila.

Radovljica. — Begunjska duhovščina se Vam poklanja in vošči mnogaja leta.

Rakek. — Nepozabljivemu učitelju kliče iz globine srca: še mnogaja leta v sreči in veselji! Hvaležni učenec
Julij Mayer v Planini.

Rečica. — Slavo slavnemu očetu slovenskega naroda kliče občinski zastop na Rečici.
Terčak, Dobovišek, Jeraj, Stant in drugi.

Ribnica. — Srenje: Lašiče, Turjak, Sveti Gregor, Luzarji čestitajo. Izvolile so enoglasno gospoda dr. Bleiweisa za častnega soobčana.
Župani.

Ribnica. — Čestita k Vašej današnji svečanosti, in vošči Vam še mnogo let
občina Dolenjevaška.

Ribnica (Fresen). — Presrčen pozdrav dr. Bleiweisu in zbranim Slovencem od ribniških (štajersko-slovenskih) rodoljubov!
Držečnik.

Rogatec. Duhovščina rogatske dekanije srčno čestita jubилantu.
Centrih.

Sarajevo. — Iz srede Bosne ponosne bodi pozdravljen slovenskih junakov dika, ki si se vselej kakor lev boril in se boriš za vero, dom, cesarja. Na mnogaja leta! Slava!
Iz Sarajeva v imenu več tukajšnjih Slovencev.

Senožeče. (Divača). — K Vašej 70 letnici čestitajo po svojem županu najodličnejši narodnjaki z grmenjem možnarjev in razsvitljivo seno žeškega trga.
Piano.

Sežana. Raduj se na stare dni,
Da uk tvoj že zori. *Sežanski rodoljubi.*

Sežana. — Vam, ki ste duhom zjediniли vse ude razkosanega slovenskega naroda, pošilja po jednodušnem sklepu svojih udov voščila: čvrst še dolgo ostanite, narod k zmagi privedite, hvaležna.
Sežanska čitalnica.

Sežana. — Vam, ki ste srca vnel za čast Slovenije, mej nami potolažil razprtije, in spet zjedinił rod Slovenščine cele, čestitata
za sežanskega okraja učitelje:
Cvek, Leban.

Slovenska Bistrica. — Doktorju Bleiweisu, očetu naroda, kličemo izpod Pohorja navdušeni: mnogaja leta! Živili bratje Hrvati, in vsi deležniki današnje slavnosti. Živila sloga, vzajemnost, vesela in mogočna bodočnost Slovanstva!

Za rodoljube v slovenskej Bistrici: Železnikar.

Slovenjgradec. — Narodni okrajni odborniki čestitajo v imenu okraja k 70 rojstnej obletnici, želeči še mnoga leta. *Dr. Šuc.*

Solkan pri Gorici. — Našemu očetu, sedemdesetletnemu boritelju, stebbru Slovenstva, do katerega denes gorko bijó srca Slovenije zvestih sinov, kliče navdušeno: „Na mnoga leta“! *Solkanska čitalnica.*

Sovodnje na Koroškem. — O priliki sedemdesetletnice, staroste slovenskemu boritelju, narodnemu buditelju, neumornemu delavcu slava! mnoga leta!

Sovodnje (Gmünd) na gorenjem Koroškem.
France Hrašovec.

Sv. Ilj pri Mariboru. — Slovenci na nemškej meji čestitajo ob današnji svečanosti neutrudljivemu očetu Slovenije.

Sv. Iljski domoljubi od Mure.

Sv. Jurij na južnej železnici: — Za god in svečanost, ko se čestita dr. Janezu Bleiweisu:

Starček starčeku iskreno
Vošči srčno samo jedno:
Naj po smrti v raju bi
Spet roko podala si.

Josip Hašnik, župnik.

Sv. Jurij pri Celji. — Visoko čislanemu, za narodov blagor gorečemu boritelju hvaležno kličemo: Slava!

Dr. Ipavic, župan, Kavčič, Ripšl.

Št. Jur. — Visokočestiti gospod! Radostno se spominjamo Vašega godovanja. Bog ohrani, blagoslovi priljubljenega starosta slovenskih prvakov!

Šentjurski učitelji.

Sv. Križ pri Vipavi. — S hvaležnim srcem spominjamo se zaslug našega očeta dr. Bleiweisa na dan njegove sedemdesetletnice. Bog nam ga ohrani še mnoga leta! Živio!

Rodoljubi sv. Križa pri Vipavi.

Sv. Lenart v slovenskih Goricah. — Srčno Vam, očaku slovenskega naroda, čestitamo. Mnogaja leta! Živila Slovenija! Iz slovenskih goric:

Šentlenartski rodoljubi.

St. Pavel v lavantinskej dolini. — Visoko zaslužnemu borilcu za narodne pravice, namestnemu predsedniku deželnega zbora slava!

*Herman, Venedig, France Salezij Pirc in drugi rojaki
lavantinske doline na Koroškem.*

Sv. Peter. — Klanjamo se ti, oče, isterski Slavjani, i kličemo: Još
mnoga leta! *Slovenci v Podgradu.*

Šoštanj. — Očetu Slovenije čestitajo k današnji svečanosti
Šoštanjski rodoljubi.

Šoštanj. — Odbor okrajnega zastopa šoštanjskega Vam čestita
k sedemdesetletnici. *Skaza, načelnik; Lipold, Skubic,
Golob, Rak, odborniki.*

Šoštanj. — Buditelju in učitelju naroda slovenskega čestita in želi
še mnoga leta *duhovenstvo šoštanjsko.*

Šoštanj. — Rodoljubi velenjski kličejo očetu naroda: živio mno-
gaja leta! *Lipold, Skubic, Skaza, Rak, Wirt, Stropnik, Lempel.*

Šoštanj. — V priznanje zaslug za narod volili smo Vas enoglasno
dne 17. t. m. za častnega meščana. *Občinski odbor velenjski.*

Šoštanj. — Vaše rodoljubno neumorno delovanje Bog mnogo let še
blagoslovi, da bode mogoče mlajšim pod Vašim previdnim vodstvom in
mногоletnim domoljubnim izkustvom na korist in slavo Slovencev dosti
dobrega izvršiti. *Mihael Vošnjak, stari.*

Šoštanj. — Neustrašljivemu buditelju Slovencev mnogaja leta.
France Vošnjak.

Šoštanj. — Občina svet Martin na Paki čestita k sedemdesetlet-
nici v spoznanji velikih zaslug za Slovence. *Steblovik, občinski predstojnik.*

Štore. — Tudi jaz čestitam k Vašej 70 letnej obletnici v imenu
vseh Teharskih Slovencev. *Miha Vizjak pri Celju.*

Toplice na Dolenjskem. — Bog Te živi še mnogo let, čestitljivi
sedemdesetletni narodni naš oče! Tebi neumornemu boritelju za pravice
naroda, Tebi, ki si ponos cele Slovenije, se klanjajo *narodnjaki topliški.*

Trebnje. — Slava očetu Slovencev! Bog živi neustrašlivega bori-
telja za narodne pravice. Vse za vero, cara, dom!
Trebenjska dekanija.

Trebnje. Buditelju, boritelju, očetu našemu 70 letnemu čestita
duhovnija Čatež:
Hofer, župnik, in ključarji.

Trbiž. — Visokočislčanemu jubilanču, duševnemu očetu domovine
udano čestitanje!
Milic.

Trnovo. Mnogo let Vas Bog ohrani,
Vam želè notranjski Bistričani.
Bistriški domoljubi.

Trst. — Bog Vas živi još mnoga ljeta zdrava i čestita, rodu na radost! Slava!
Dobrila.

Trst. — Bog živi in ohrani mnoga leta — buditelja Slovencev in očeta! To kličejo iz srca globočine, — sinovi zvesti svoje domovine:
narodni duhovniki.

Trst. — Empfangen Sie zum heutigen Festtage die herzlichsten Glückwünsche Ihres langjährigen Freundes; möge Sie der Allmächtige noch lange Jahre in voller Kraft erhalten zur Freude Ihrer werthen Familie und zum Wohle der ganzen Nation.
Vesel-Koseski.

Trst. — Zastopniki naši tam, mi pa tukaj v Dolini v veselem društvu zbrani povzdigamo čaše na zdravje vaše.
Dolinski taboriti.

Trst. — Bog Vas ohrani še let nebrojno v telesnej kreposti, kakor so Vam čvrste mlade vedno dušne moči.
Tržaški slovenski dijaci.

Varaždin. — Slava očetu Slovenije!
Slovenski osmošolci v Varaždinu.

Weidenau. — Sláva Tobě otče naroda!
Prof. Glaser.

Velike Lašče. — Denes navlašč iz okraja tukaj zbrani rodoljubi nazdravljajo navdušeni: Živio Slovencev preljubljeni očeka!
Družba.

Vipava. Živio! oče častiti!
Sreča naj klije ti rajska,
Kliče pozdrav gromoviti, —
Občina denes podkrajaska.
Josip Bajc, župan.

Vipava. Narod, zvest cesarju, Slavi,
Ti pošilja iz višav,
Oče naš, kinč očetnjavi,
Navdušen svoj pozdrav.
Andrej Rovan.

Vipava. — Vodstvo vinorejske šole na Slapu, mnogaja leta očetu slovenskega kmetijstva dr. Janez Bleiweisu.

Vipava. — Bog poživi prvega sina naše nam mile domovine še mnogaja leta!
Franjo Žepič na Slapu.

Vipava. — Slava Ti, oče, za velik trud na narodnem polji, Bog Te nam ohrani še mnogo let. Sprejmi tudi blagovoljno naznanilo, da si sprejet za častnega uda čitalnice in častnega občana v Poddragi.
Čitalnica v Poddragi.

Višnjagora. — V imenu rodoljubov višnjegorskih čestitam k vašej sedemdesetletnici. Živeli še mnoga leta!
Razpotnik.

Vransko. Dika, biser kranjske zemlje,
Za dom in narod se boreč ;
Starosta sinov Sloven'je,
Katero srčno si ljubeč
Vodil do zdanje ure,
Svit prižgal jej mile zore :
Za trud z neba naj blagor Ti rosi,
In mnoga leta Bog Te naj živi !

Učiteljstvo na Vranskem.

Vransko. — Mnogozaslužnemu očetu Slovenije čestita k 70 letnici
najhvaležneje *Vranska narodna čitalnica.*

Zagreb. — Bog Vas živi, očka, steber Slovenije, še mnogo let v prid
Slovincem. Živila zjedinjena Slovenija ! *Slovenci v Zagrebu.*

Zagreb. — Izmed tisočev, ki slavijo najlepši dan Vašega življenja,
kliče stara firma Cestnikova: Živio oče naroda ! *Anton Kos.*

Zagreb. — Neustrašnomu narodnomu boriocu, očetu Slovenaca ne-
ginuča slava i urnebesni živio ! *Slovenski sveučilištnici u Zagrebu.*

Zilja. — Pristrčno Vam koroški Slovenci čestitamo k današnjemu
dnevu. Bog Vas živi še mnogo let ! Slava ! slava ! V imenu ziljskih Slo-
vencev. *Vigele.*

Žavec. — K Vašemu sedemdesetemu rojstnemu dnevu srčni: Živio !
Živio naš oče, oče slovenskega naroda ! Živelo vaše slavno ime na veke !
Rodoljubi žavskega trga.

b) Od Hrvatov.

Beč. — Zlatnomu peru, nepokolebivomu zastupniku, otcu sloven-
skoga naroda, viču srdačni: mnoga nam ljeta još živio do slave naroda !
Hrvatski zastupnici Dalmacije i Istre : *Paulinović, Vitezić.*

Beč. — Hrvatska mladež na bečkih visokih školah kliče očetu slo-
venskoga naroda burni živio ! *Društvo „Velebit“.*

Brod. — Primi usrdne bratske čestitke i pozdrave, i sjaj na obzoru
slavenskog juga na prospjeh slavenske uzajamnosti još mnogaja ljeta !
Živio dični starino ! *Dr. Brlić, sa slavonskimi rodoljubi na
doljnoj Savi.*

Budapest. — Hrvatski zastupnici na ugarskom saboru čestitaju.
U imenu svih *Mrazović, Vidrić.*

Budapest. — Primito moju srdačnu čestitku, zatočniče prava slo-
venskog naroda, Bog daj doživeli narodnu pobjedu ! *Dr. Klaić.*

Djakovo. — Sa slovenskim narodom slave i Hrvati Stros Mayerova kraja sedamdesetgodišnjicu njegova oca kličuć: živio oče Slovenaca. Živio Jan. Bleiweis!
Domaći stola biskupova.

Djakovo. — Slava Tvoja viekom trajna u sjaju će ostati ko s neba zvijezda sjajna, svedj slovenskom sjati će domu. Živio na mnogaja ljeta!
Profesori djakovačkoga sjemeništa.

Djakovo. — Zdravo da si, oče bratskoga nam slovenskoga naroda. Zdravo dični zastupniče bratske sloge i ljubavi među slovenskim i hrvatskim narodom! „Monumentum aere perennius“, koji si neumornim radom za kulturni napredak i za obranu prava narodnih postigao, svetkovati će u srcih harnoga naroda.
Sbor duhovne mladeži djakovačke.

Drniš. — Hrabromu borioću za slavenski napredak, štovanomu stareu oću Janezu Bleiweisu mnoga ljeta! sretno živio!
Drniška občina.

Drniš. — Utemeljitelju pojma jugoslovenskoga jedinstva, ljubljenom oću Bleiweisu mnoga ljeta radosti utjehom slavenskog bratstva. Živio!
Drniško građanstvo.

Drniš. — Razvitkom uglednog poljodjelstva ustanovi otac Bleiweis stupove jugoslavenskog dobrostanja jedinosti bratskom srećom, živio!
Drniško gospodarsko društvo.

Drniš. — Slava Bleiweisu kao ljubitelju svog naroda i zagovaratelju zajednice hrvatsko-slovenske.
Nikola Vezić.

Fort Opus. — Svetom si dužnosti smatra i ovdešnja narodna čitaonica pridružiti se veselju ostalih rodoljubah u proslavi neumrlog Bleiweisa, kličuć: mnoga ljeta slavski sine, diko otačbine, narodni neumoran borče živio!!! Naprej!!
Čitaonica.

Gospić. — Probudjena svijest Slovenaca je Vaš „monumentum aere perennius“ i olimpijski vijenac. Živio oče Slovenaca!
Učiteljski sbor realke.

Gospić. Slovence je na noge digao dr. Bleiweis,
Da do Adrije i Hrvatske nedodje Prajs.
Prof. dr. Petar Tomić.

Gospić. — Bog postavi na stražu Slovence između Talijana i Njemaca za sigurnost Jugoslavije, a Vas odabra za Mojsiju.
Pučki učiteljski zbor.

Gospić. — Slava in čast današnjem godovnjaku, zrcalu domoljublja, neumornom prednjaku Slovenstva, utemeljitelju najjače predstraže Jugoslavije.
Pjevačko društvo gospičko.

Gračac. — Tebi mužu u Slavjanstvu priznanu i slavnu u knjizi sloge i uzajamnosti, pobočniku slavom vjenčanu, danas za prevelike trude

i zasluge tvojega duha uzorita po budućnost i kulturu Jugoslavena napose blagodarno kliče urnebesni živio! *Narodna čitaonica Gračačka.*

Ilok. — Iz Sriema Hrvati, milog Ti naroda brati, sa Dunava Ti pozdrav šalju, dičnomu Tvomu današnjemu slavju kličeći iz dna srca svoga: živio na ponos roda svoga! *Iločki Hrvati.*

Kambilovac (v Dalmaciji). — Srdačno sućuti obćina hukšićka častnim svetkovinam uspomene prvoga muža velikoga sjedinjenoga naroda hrvatsko-slovenskoga. *Načelnik: dr. Omašić.*

Karlovac. — Tebi, kao uzbuditelju slovenske sviesti i preporeditelju slovenske knjige, kao vodji i ljubimcu slovenskog naroda, kao pospešitelju *sve slavjanske* uzajamnosti današnjom svećanom prigodom klićemo s poštovanjem: slava i živio!

Steklasi, Jagodić, Kramberger, Zimar, profesori.

Karlovac. — Tvoje nastojanje i neustvašiva volja o boljku naroda svoga a kroz to i čitavog *Jugoslavjanstva*, oduševljavaju nas, te klićemo trikratni: Slava i živio! *Za ravnateljstvo narodne čitaonice karlovačke: Findeis.*

Karlovac. — Primate najsrdaćniju čestitku k Vašoj današnjjoj svetkovini. *Prvo hrvatsko pjevaćko društvo „Zora“ u Karlovcu. Predsjednik; Marković.*

Knin. — Molim, da u ime naše obćine pružite danas najtopliju čestitku presvjetlom Bleiweisu, davnom i slavnom boritelju na korist *Slavjanstva*, izrazivši našu odanost i vječitu harnost.

Načelnik; Vujatović.

Koprivnica. — Povodom Vaše današnje, po savkolikomu južnomu *Slavjanstvu* urnebesnim klicanjem pozdravljene svetkovine članovi narodne čitaone izjavljaju u svoje i u ime savkolikoga ovomjestnoga gradjanstva velezaslužnomu patriotu svoje duboko i vječito počitovanje uz vruću želju, da Vas svemogućei uzdrži narodu na ponos i korist u najlepšem zdravlju i veselju jošte mnogo i premnogo godina.

Narodne čitaone predsjedništvo; Šašić.

Koprivnica. — Na obdržanoj danas sedamdesetgodišnjici čestita Vam srdaćno pjevaćko društvo „*Podrava*“.

Špišić, predsjednik.

Kotor v Dalmaciji. — Ova slava — tvoja zasluga narodna; priznateljnost urodi uzor, oće dićnog naroda! Trudom svoga usjeva danas se dićiš, jer narod vidi obilan plod tvoj. Još dugo poživio plemeniti sine *Slavije!* Živio! *Slavjanska čitaonica, predsjednik: Tomović.*

Križevac. — Čestitajuć slavju kliče Križevaćko pjevaćko društvo „*Zvono*“: Živio Bleiweis, zviezdo slovenska, slavni zaštitniće *hrvatsko-slovenske uzajamnosti!* *Bušić.*

Osjek. Vladari u nagradu z v i e z d e daju jasne
N a r o d za zasluge svoju l j u b a v daje,
Jesu zvezde sjajne, na zivu prekrasne :
A l i l j u b a v r o d a i rad mrtvim sjaje.

Dr. Subotić.

Osjek. — Vriednomu oteu roda si i plemena, neustrašivom borioeu
za narod, jezik mu i prosvjetu, uzoru domoljubja prigodom njegove 70. go-
dišnjice kliče srdačni ž i v i o ! *učiteljski sbor gimnazije Osječke.*

Osjek. — Na današnji svečani dan kliče društvo slavonskih liečnika
slavljeniku i velikomu domorodcu srdačni : ž i v i o !

Osjek. Sretan narod, koj slavi sedamdesetgodišnjicu čuvenoga svoga
velikana; čestitajuć na tom -- celomu narodu slovenskomu kličemo iz
ravne naše Slavonije: Živio probubitelj slovenske knjige! Živio slovenski
Nestor! *Učiteljski sbor hrvat. obće pučke škole u donjem Osjeku.*

Prag. — Uz Vas veseli se želeć dug viek prvom slovenskom pa-
trijoti i siedinjenje bratskih naroda. *društvo „Hrvat“.*

Pulj. — Voskresi posestrimo Slovenija! Slava Tebi!
Franjo Stanek, c. kr. inženir mornarskoga topničarstva.

Rakek. — Visokocienjeni i obće obljubljeni domorodče! U oči da-
našnjega slavljenja primite našu najsrdačniju čestitku. Živio na mnogaja
ljeta i vidio za svog života izpunjene plemenite Vaše težnje! Vaši štova-
telji u Prezidu dne 17. studena 1878.

*Rade Vlasić, župnik; Franjo Brovet, načelnik; Filip
Mudrovčić, bilježnik; Ante Lipovac, odbornik; Ante
Pleše, učitelj; Mato Muhvić, trgovac; Dragutin Rački,
posiednik; Ante Klepac, trgovac; Juraj Poje, posied-
nik; Ščitomir Vilhar, trgovac.*

Rieka. — Proforski sbor hrvatskoga gimnazija u Rieci kliče Ti
s Kurelcem: Ne daj nam te, bože, dočuti mrtva.

*Slamnik, Antolek, Bauer, Čičigaj, Kenfelj, Korlević,
Kresnik, Martinolić, Marušić, Rabar, Strohal, Zupan.*

Samobor. — Slava očetu i vodji naroda! Još mnogaja ljeta!
*Brulec, župnik dolinski; Lavtižar, kaplan;
Hribar nadlejtendant.*

Samobor. — Živili još mnoga ljeta, očka i vodja slovenskoga na-
roda. *Dolinar, župan dolinsko-čatežki.*

Sinj. — Narodu, koji Te danas uzhićeni slavi, i tebi kliče slava, oče
otačbine! Živio! *Sinjska čitaonica!*

Sisak. — Slava, preporoditelju Slovenije! Slava utemeljitelja slo-
vensko-hrvatske uzajamnosti! Tri puta slava dičnomu oteu Janezu!
Za „Sisciju“ tajnik Jagić.

Sisek. — Krepak i zdrav još na mnogaja!

Dr. Janežić.

Skradin. — Izvolite (odbor) moliti urednika (dalmatinskoga „Narodnoga lista“) Biankinija, da zastupa i Skradinsku čitaonicu kod svečanosti Bleiweisa. Neumornom branitelju potištenih slavjanskih prava, živio!
Čitaonica.

Skradin. (u Dalmaciji). Rodoljubnoj slavi posestrime Krajske i ovaj se dalmatinski kraj rado srdačno druži, te čestitajuć neumornom boriocu slovinskih prava Janezu Bleiweisu sedamdesetu godinu velekoristnoga života, iskrene kliče: živio još mnoga lieta, čestiti narodni oče, živio plemenita dušo!
Občina Skardinska.

Spljet dalmatinski. — Narodu slovenskomu, vrlomu mužu dr. Bleiweisu slava. Ljubav sloga narodah slavenskih, uz zaslužnog borioca, promicatelja narodne sviesti nas sjedinila! Dok uzajamnost bratska diže se u slavu slavenskom vodji, spljetska narodna čitaonica kliče: živio dr. Bleiweis, živili braća Slovenci!
Dr. Bulat, dr. Kamber, dr. Manger, prof. J. D. Jelić.

Spljet. — Promicatelju spasonosne slovensko-hrvatske uzajamnosti, vrlomu slovenskomu prvaku dr. Bleiweisu spljetski slavjanski Narodak kliče srdačni živio!

Stara Gradiška. — Primate od mene kao člana „Danice“ srdačnu čestitku Vašemu današnjemu rođjendanu.

Jose Milhofer, blagajnik „Danice“ u Sisku.

Sukurac. — Hrabromu branitelju slovenskoga naroda, dr. Bleiweisu, niže potpisani na ime občine sukuračke uzhičeno kliču: slava! živio! doktor Bleiweis, živio narod slovenski, živila hrvatsko-slovenska uzajamnost. Priobčite srdačni pozdrav slovenskomu narodu! Živili!

Načelnik: pl. Jerčić; tajnik: Draganić.

Šibenik (v Dalmaciji). — Načelnik upravljaljstva občine šibeničke rado pridružuje se narodnoj svečanosti na slavu neumornoga buditelja slavjanske samosvjesti, neumrloga doktora Janeza Bleiweisa, kojemu svesrdačno nazivlje zdravlje, radost mnvgo godina.
Načelnik: Supuš.

Varaždin. — Prvomu sinu slovenske zemlje kliče: Živio!

Petrović, načelnik.

Varaždin. — Prosvjetitelju i prvaku naroda, apostolu bratske uzajamnosti k sedamdesetomu rođjendanu od srca čestitaju i slava neumrlomu dovikuju profesori gimnazije varaždinske:

Pongračić, ravnatelj poslovdja, Dolanski, Galović, Jurinac, Križan, Pavec, Pavečić, Švrljuga, Zemljić, Zima.

Varaždin. — U tmuni našega narodnoga življenja zapalio si Ti, narodni mužu, luč narodne prosvjete. Za dugotrajni Tvoj domoljubni rad

danas Te harna domovina, otče, obsipa slavjem, kojemu se pridružujuć
kličemo: slava! *Za društvo „Dvorana“: Viković, ravnatelj.*

Varaždin. — Otcu slovenske literature kliče hrvatsko pjevačko
društvo „Vila“: živio! *Slavoljub Pump, predsjednik.*

Varaždin. — Prvomu sblizatelju slovenštine hrvaštini, da doživio
objih jedinstvo, želi društvo varaždinskih rilicara i sacmara.
Perko, nadmeštar.

Voloska. — Sa obale hrvatske Adrije buditelju narodne sviesti,
zagovaratelju hrvatsko - slovenske zajednice prigodom 70 godišnjice kli-
čemo srdačni živio. Doživio krunitbeni dan svojeg dugovječnoga rada.
Zamlić, Karabaić, Stanger.

Vukovar. — Preporoditeljju slovenskoga naroda, gorljivemu zago-
vorniku zajednice Hrvatah i Slovenacah, oduševljeni živio!
Ravnateljstvo hrvatsko-katoličke tiskarske zadruge.

Vukovar. — Živio neustrašljivi branitelju narodnih prava. Doživio
uspjehe svoga rada, sreću naroda svoga. *Hrvatsko pjevačko društvo.*

Zadar. — Vam osvjetitelju, učitelju, otcu naroda slovenskoga, pri-
jatelju svih Slavjana, jezika i jedinstva hrvatskoga živio kliče
Matica dalmatinska.

Zadar. — Branitelju svoga plemena, buditelju narodne sviesti, brat-
ske uzajamnosti zagovaratelju, na sedamdesetgodišnjicu čestitaju Hrvati.
Buzolić (druga imena nejasna).

Zadar. — Hrvatska katolička mladež zadarske bogoslovije čestita
ti na sedamdeset godišnjici. Živio mnogo godina na korist slovenskog naroda!

Zadar. — Uzor domoljubja, brižni oče svojim rojakom, buditelju
napredka Slovenaca, večna ti hvala i slava! *Zic.*

Zagreb. — U ime sveučilištuoga senata čestitam slavnomu uče-
njaku i književniku, izbornomu rodoljubu k današnjoj svečanosti; čestitam
takodjer slovenskomu narodu, što se takovim sinom može ponositi.

Dr. Maixner, rektor.

Zagreb. — U duhu vazda s Vami, radujem se Vašemu slavju, že-
leći, da kako danas živo kucaju srca svih dobrih i poštenih ljudiā na sla-
venskom jugu, tako da se širi i napreduje uzajamno njihova sloga, a Vam
da Bog dade doživjeti sve obilnije plodove toli uzorna patrijotična rada.

Vončina.

Zagreb. — Nekolebivim značajem, neumornim trudom kazao si
Tvome narodu put spasenja. Živio! preživio njegovu uskrnicu!

Vojnović, narodni zastupnik.

Zagreb. — Hrvatska narodna opozicija kliče buditelju bratskoga slovenskoga naroda : živio ! *Folnegović, Marjanović, Vrbanić.*

Zagreb. — Uredništvo „Obzora“ pridružuje se od srca slavlju, kojim uz slovenski i hrvatski narod izrazuje iskreno priznanje velikim zaslugam Vašim za napredak i prosvjetu narodnu. *Uredništvo „Obzora“.*

Zagreb. — Hrvatsko građansko društvo : Živio dr. Bleiweis !

Zagreb. — Buditelju narodne svijesti naroda slovenskoga slava ! Dao dobri Bog doživio časa, kad Hrvati ponosom budu mogli doviknuti : Sunce gorko tukaj nam sije, prid i Sloven'ce, topi se led ! *Dr. Mazzura.*

Zagreb. — Neumornomu učitelju slovenskoga naroda k današnjoj slavi čestitaju *učitelji donjegradske pučke škole u Zagrebu, ključići : živio !*

Zagreb. — Primi, slavljeniče, pobratimskog nam slovenskog naroda prigodom cjenjenog ti sedamdesetog rođen dana, izraz najsrdačnijih želja, koje je udilj gojio i koje će udilj gojiti spram Tebe *„hrvatski Dom“. I. Broz, tajnik.*

Zagreb. — Prvomu uzbuditelju narodne svijesti braće Slovenaca, dr. Janezu Bleiweisu dovikuje k njegovoj sedamdeset godišnjici hrvatsko sveučilištno pjevačko društvo „hrvatska lira“. Živio, živio, dični sin Slovenske ! *Žigrović, predsjednik ; Zulechner, tajnik.*

Zagreb. — Veliki uspjesi postizavaju se samo ujedinjenom snagom cieloga naroda ; materialno blagostanje jest jaka podloga samostalnoga narodnoga života. Vaš dugogodišnji blagotvorni rad u jednom i drugom pravcu urodi obilnim plodom za bratimski nam slovenski narod. Upravljajući odbor hrvatsko-slavonskog gospodarskog društva čestita Vam, slavni mužu i počastni naš člane, k Vašem sedamdeset godišnjemu rodjendanu ; raduje se, da Vam je dano vlastitim očima gledati uspjehe napora svojih, te želi : da Vas višnja providnost uzdrži još mnogo godina na slavu i korist naroda slovenskoga i na ponos svih prijatelja ljudskoga napredka.

Hrv. gosp. društvo : Predsjednik : grof Gjuro Jelačić ; tajnik : Kuralt.

Zagreb. — Unapredjivala još dugo prosvjetu Slovenaca blagoslovljena ruka očeta Janeza Bleiweisa, koja će biti uvijek uzorom našem rodu. *„Pučke Novine“.*

Zagreb. — Dičnomu današnjemu svečaru, boriocu i čuvaru Slovenstva, gospodinu Janezu Bleiweisu, stokratni burni srdačni živio ! Braći Slovencem pako : S Crnogore do Urala, od Balkana do Triglava, kliče krasna majka Slava : Slavjani, ne udajmo se !

Hrvatsko pjevačko društvo „Sloga“ u Zagrebu.

Zagreb. — Zagrebački kanonik Miković i gosti njegovi preporoditelju naroda slovenskoga želeći sreću i još dug viek klikuju : Živio !!

Zagreb. — Luč prosvjete, koju užgaste na Triglavu narodu slovenskom, zasvietlit će i potlačenom srodnom nam narodu na Balkanu. Slavnom godovnjaku i otcu naroda svoga kličem: živio na mnogaja ljeta!

Ilija Guteša.

Zagreb. — Borioću za slavensko pravo, probuditelju bratskoga naroda slovenskoga, kličemo: Slava, živio!

Knjižara Mučnjak i Senftleben.

Zagreb. — Živio slavni mužu! mnoga lieta na korist obitelji i slavu naroda.

Maksimiljan Šmidt, umirovljeni predstojnik zemaljske blagajne.

Zagreb. — Erlauben Sie mir, mich auch unter die Jubelnden zu drängen, die so glücklich sind, dem grossen Patrioten, ihre Huldigung darzulegen. Bog vas poživi!

Franjo Krežma.

e) Od Srbov.

Беч. — Србско академичко друштво „Зора“ поздравља великог слављеника Бленвенца и кличе му из свег гласа живно на многaja лета. *Тодор Стефановић Вилоски, председник „Зоре“.*

Београд. — Заједно са братским народом словенским поздравља „српско учено друштво“ седамдесетгодишњицу свога драгог члана, неуморнога будиоца живота народнога. (Други ставак је телеграфист покварио тако, да не можемо смисла наћи.)

Председник Панђић. Секретер Кујунџић.

Београд. — Честитамо многозаслужному старини господину др. Ивану Бленвенцу и братинском народу словенском данашњу свечаност, желећи, што скорје остварење свију тежња и идеја, народних, којих је носиоца јубилар. Живно јоште много година на славу своју, свога и целога народа славенског.

Београдска грађанска казина.

Градац. — Срећна Ти седамдесетгодишњица, рједки Словенче, дико народа свог! Док је такви челик-мужева, народност словенска живиће вјековима. Сјајна звјездо књижевности југославенске, буди преодница бољој сјајнијој будућности! Живно народ словенски! Живно Бленвенс!

Српско академичко друштво.

Котор. — Испод Ловчена при тој прослави Срби довикују: отцу Бленвенцу умом муком си посијао, али доживиш, да сретно, слободно жањеш. Таковим мужевима народ треба, да напредује. Доживио још, да јединство нашега народа угледаш. Друштво Јединство.

Председник Штефановић.

Новисад. — Изпоручите словенском ветерану, дру. Бленвенцу срдачну честитку са ове наше стране у знак, да је жива славенска узајамност.

Др. Помт, др. Ђорђевић, проф. Сандић, Мишички, Савковић.

Новисад. — Боже поживи још дуго будноца језика и свести словеначке, родољуба др. Блеивенса.

Професори српске гимназије новосадске.

Панчево. — Сва словенска певачка друштва нека одпоју славопој храброме борцу, свесловенских идеја, да одјекне братска љубав узајамности у свима словенским срцима: живио Иван Блеивенс!

Српско црквено певачко друштво.

Панчево. — Поздрављајући патријота др. Блеивенса кличемо: Да му Бог да још дуго живет на срећу и дику братског нам словенског народа; живио Блеивенс; живели словенци!

Књижара браће Јовановића.

Прага. — Пробудноцу народне свести у братског нам народа словенског и верној стражи на бранику свесловенског интереса кличемо одушевљен живио!

Српска Омладина у Прагу.

Сомбор. — Необориви ступ Словенства, доктора Блеивенса поздравља *српска читаоница Сомборска, живио, живио, живио!*

Загреб. —

Прудбениче
На умноме пољу
За народност
И будућност бољу
Слава Теби,
Слава неумрла,
Јер је стеће
Твоја радња врла.
Бог Ти чуво
Џењенога здравља!
На дан славља
Србин Те поздравља!

Срби свеучилиштни грађани.

Земун. — Честитамо старнин Блеивенсу, с којим и ми поздрављамо свест и напредак народа словенског, побратима српскога народа, на крајини јужнога Словенства.

*Васиљевић, Миланковић, Јовановић, Петровић,
Павловић, Руварац, Недељковић.*

Земун. — Неуморном неустрашивом борцоу за славјанска права и славјанску узајамност, кличемо: живио многа лета!

Адвокат Швиц, вечник Мађар, и мерник Бриљевић.

d) Od Rusov.

Петербургъ. — Высоко уѣня валкія заслуги Ваши на пољу народности словинској и всего Славянства совѣтъ „Славянскаго Благотворительнаго Общества“ шлетъ Вамъ задушевннѣе поздравленіе, да пользуется дорогая намъ Словенія еще долго и долго

Вашиими благотворными трудами, да растеть въ ней и множитя съ помощью достойныхъ сотрудниковъ; слава вамъ!

Бестужевъ, Ламанскій, Миллеръ.

Казань. — Казанскій университетъ въ семидесятилѣтнюю годовщину Вашего рожденія желаетъ Вамъ долго здравствовать на пользу Вашего народа.

Ректоръ: *Оццокинъ.*

e) **Od Čehov.**

Bila vodice. — Společně veškerým slovanským národům nám milým, voláme otei Bleiweisovi: mnogaja ljeta! Na zdar!

Tieftrunk, notář i rodina.

Bogumin (Oderberg, v Šleziji). Živio otec národa slovenského! Na zdar od bratří Čechů.

Bohumíně.

Brno. — Dru. Bleiweisovi, slovůtnému buditeli Slovinců, přednímu bojovníku za práva jejich, miláčkovi národa, volám s blahopřáním k sedmdesátým narozeninám, předni jeho snaze o povznešení celého slovinského národa a upevnění myšlenky rakouské, své nejsrdečnější „Na zdar“!

Brodor, Alois Pražák.

Brno. — Nejlepší blahopřání ku dnešnímu svátku. Radujem se na Moravě nad Vámi!

Dr. Hoppe, zemský poslanec.

Brno. — Statečnému bojovníku za práva slovinského lidu, neohroženému vůdci Slovinců, zdárnému synu matky Slávy, který v poctivých službách vlasti sešedivěl, voláme k dnešnímu, slavnostnímu dnu srdečné české „Na zdar!“

Politickýj spolek v Brně.

Brno. — K sedmdesátým narozeninám prvnímu bojovníku bratrského národa Slovinců: Mnohá leta.

Společnost ve slovanském spolku čtenářském.

Brno. — Prvnímu bojovníku sbratřeného národa slovinského, velikému Bleiweisovi, voláme dnes plným srdcem: Sláva! Mnogaja ljeta! On Slovince k životu probudil a Slovanstvu vrátil! Živio Bleiweis, živila slovanská vzájemnost. (Jmenem redakce Moravské Orlice.)

Václav Beneš.

Brno. — Slovůtnému vůdci slovinského národa pánu Bleiweisovi z upřímného srdce provoláváme k dnešnímu slavnostnímu dnu mnogaja ljeta!

Redakce Občana.

Budějovice. — Beseda česko-budějovická bere vřelé účastenství v den památné slavnosti Vaši a přeje Vám ještě mnohá leta ku zdaru na poli národním.

Starosta: dr. Grünwald.

Dunaj (Víděň). — Slavme slavně slávu slavných Slávů!

Akadémickýj spolek ve Vídni.

Dunaj. — K dnešnímu dnu volají Ti chloubou slávy pěvci slavští od Dunaje hřimavé sláva a srdečné mnogaja ljeta.

*Zpěvacký spolek slovanský: dr. Lenoch, starosta;
dr. Drozda, jednatel.*

Črni kostelec. — Otcí národu slovinského, ctítelovi Palackého, otce národu česko-slovanského, vzkazuje Vám slovutný pane k Vašemu i celého národu slovinského svátku: Mnogaja ljeta; budiž Vám přáno dočkati se všech tužeb národa Vašeho! *Čechové-slované černo-kosteletí.*

Holešovice. — Sláva statečnému Slovencovi.

Národovci v Holešově.

Hořovice. — Beseda hořovická vyslovuje milovanému vůdci svého národa, drahému příteli Čechů k dnešnímu dnu nejvřelejší blahopřání.

Dr. Gintl.

Karlin. — Pro zásluhy Vaše o Slovany alpské oslavuji Vás dnes Slované všickni. Přijmetež také od nás nejvroucnější blahopřání!

Městanská beseda v Karlině.

Klatov. — Šedého vůdce slovinského k dnešnímu dnu na dlouhá leta pozdravuje meštanská beseda královského města *Klatov.*

Kraljevi Gradec.

Ty hvězda jsi, a hvězdy nestárnou,
Ba věkem září jasněji!
Ať s tělem čas hru vede rozmarnou,
Však duch se skví očím později.
Ty hvězda jsi, a svítíš národu,
A svítit budeš do věku!
By sobě žil dle Tvého národu
Ku své cti a bratřím k povděku.

Vlastenci Královo-Hradečtí.

Kraljevi Gradec. — Slovutnému vůdci národa, horlivému zastánci jeho práv: mnogaja ljeta!

„Beseda“ v Hradci králové.

Kromeriz. — Sokol náš pozdravuje Vás srdečně, přeje Vám a národu Vašemu, by jste mnohá leta jej vedl ku zdaru a vítězství.

Kroměříčský Sokol. Porázek, starosta.

Kromeriz (Kremsier). — Hoch! Vater nationaler Landwirthschaft Krains, Führer der Slovenen. — Dr. K o z a n e k, p r ä s e s des landwirthschaftlichen Vereines, Landtags-Abgeordneter.

Mnihovo hradiště. — Statečnému vůdci bratrského národa ku dnešnímu dnu naše mnogaja ljeta! Jmenem městské rady Mnichovo-hradištské.

Purkmister: Čech.

Mnichovo hradiště. — Všemohouci popřejiž Vám živiti leta dlouhé k hájení práva a potřeb slovinského národa! Mnichuv hradišť, 19. listopadu 1878.

Josef Formánek, okresní starosta.

Mnichovo hradiště. — Sledující nejvřelejší sympathie činnosti bratrského národa slovinského, přejeme velezáslužnému vůdci a otcí jeho, aby dočkal se slavného výsledku své neunavné vlastenecké činnosti. Živio mnogaja ljeta! Jmenem více spoluobčanů. *Dürich.*

Mnihov hradec. — Žij dlouho ještě ku blahu národa! *Divadlo.*

Olomuc. — Sešedivěl's v službě národa, leč národ jde za Tebou. — Omladnut žij dlouho, žij za národ. *Dr. Fanderlík.*

Olomuc. — Čechové na Moravě děle radost pobratimského národa slovinského, kež dožijem se lepších časů obou! *Redakce „Našince“.*

Opava. — Neohroženému hájiteli nezadatných práv brátrí Slovinců přeje dlouhá ještě leta: *Katolická politická Beseda v Kateřinkách.*

Opava. — Vzornému a neunavenému bojovníku za blaho bratrského národu přeje mnohá ještě leta! — Živio národ slovenský i jeho vůdce doctor Bleiweis! *Redacke opavského týdeníka.*

Pardubice. — Slavnému buditeli pobratřených Slovinců provolává nadšené: mnogaja ljeta a zdar snahám jeho! *Měšťanská beseda v Pardubicích.*

Plzeň. — Slavíme v duchu s bratrským národem Slovinců slavnostní den otce národa, který stkvělým svým nadáním vyvedl svůj národ z duševních mrakot, povzbudil jej k docilenému duševnímu životu. *Literární spolek plzeňský. Předseda: Schwarz.*

Plzeň. — Statečnému vůdci Slovinců volá k dnešnímu dnu Politický spolek v Plzni mnogaja ljeta! *Dr. Kroftat.*

Praga. — Umělecká Beseda v Praze, jakožto zastupkyň uměleckého života v národě českém, ovine věncem věčné paměti skráně Vaše, pozdravujíc Vás jako Slovana nad jiné upřímného, člověka nejslechetnějšího!

Žijte ještě tolik roků na prospěh drahé nám Slovenie, až korunován bude vítězstvím tuhý boj, který za svaté právo vlasti v čele statečných soudruhů bojujete poctivě, neohroženě, obětavě, vytrvale! Sláva Vám! Bratrský pozdrav všem účastníkům slavnosti! *Dr. Strakatý, starosta.*

Praga. — Vůdci naroda slovinského, bojovníku za právo a pravdu, nehynoucí sláva! *Právnícká jednota v Praze.*

Praga. — Slávu a zdar voláme i v šedinách jarému křisiteli, jednotiteli i otcí národa slovinského. *Za „Sokol“ Pražský: dr. Černý.*

Praga. — Statečnému vůdci slovenskému nejvřelejší přání projevuje a provolává: Na zdar! *„Sokol“ Pražský.*

Praga. — Neohroženému bojovníku za práva a svobodu Slovanů, vytrvalému vůdci Slovinců mnogaja ljeta! *Akademický Čtenářský spolek Pražský.*

Praga. — Nadšenému knězi slovanské vzájemnosti volá mnogaja ljeta!
Spolek česko-slovanského študentstva.

Praga. — Otcí národa slovinského hřimavé sláva k dnešnímu dnu.
Spolek českých akademiků židů v Praze.

Praga. — Vzkřísiteli národa slovinského přeje moravská Beseda v Praze: Mnogaja ljeta!

Praga. — Spolek českých žurnalistů zasilá vůdci národa slovinského Janu Bleiweisovi nejvřelejší blahopřání k dnešnímu dnu. Mnogaja ljeta!
Ignac Schik, předseda spolku.

Prag. — Dem bewährten Führer der slovenischen Nation und unermüdlichen Vertheidiger ihrer natürlichen und historischen Rechte unsere herzlichsten Segenswünsche zu seinem 70. Geburtstage!
Redacteurs der Politik.

Praga. — Tisicerá sláva Vám, bratrský kolego! Oslavil Jste vědu naši v národě svém a národ i vědu ve světě celém.
Spolek českých lékařů v Praze.

Praga. — Buditeli bratrských Slovinců k životu národnému, politickému a literárnímu srdečný pozdrav a nevrouceniější blahopřání.
Bibliotekář: Vrtátko.

Prerov. — Přijmi, šlechetný kmete, se sesterské Moravy upřímné přání ku vzácnému štěstí, že Ti dalo nebe dožítí se výsledku blahodárného tvého konání, počatého před třiceti lety; zachovej tě bůh dlouhá ještě leta.
Obecní Představenstvo.

Prerov. — Sláva statečnému buditeli bratrského národa slovinského! Nechť dlouho žije lidu svému k útěše a posile; nechť dlouho těší se z ovoce své práce. Zivio!
Čtenářský spolek.

Prosnice. — Hřimavé: Na zdar! a mnogaja ljeta! provolává Tobě, Ty velký duchu a první budilče národa slovinského k Tvým 70. narozeninám.
Za čtenářský spolek v Prostočjově: Zaoral.

Slane. — Vůdci bratrského národa slovinského k jeho jubileumu provolává sláva!
Občanská beseda v Slaném.

Smichow. — Smichov u Prahy osvícenému činiteli o vzdělání a povznešení národa, statečnému bojovníkovi slovanské vzájemnosti, pánu dru. Bleiweisovi, oslavenci Vašemu i našemu stonásobně: Sláva!
Purkmistr: Dimer.

Smichow. — Známe cenit může národa potlačovaného, který silou svojí slavně odolal nepřátelskému nalivu, a přivedl jej k uvědomnění a vítězství. Vy Jste takovým heroem. Náš národ Vás oslavuje horoucně.
Občanská beseda Smichovská.

Smichow. — Také Čech Tě velebí, kměte velebný! Co vykonal Jsi pro Slovincy, vykonáno pro Slovanstvo. *Pražská Beseda učitelská.*

Roudnice. — Jmenem roudnické literární jednoty Říp projevuje Vaši Slovůtnosti nejhlubší soucit nehynoucím Vaším zásluhám o probuzení nám drahých bratří slovinských. — Oslava Vaše koná se v předvečer úplného sjednocení všech krajů slovenských v jednu vlast. *Špindler, předseda.*

Turnov. — Turnovská čtenářská Beseda slaví žehná den, který před sedumdesáti lety přinesl národu slovinskému Tebou život.

Baudis, starosta.

Vysoké myto. — Neohroženému vůdci bratrů Slovinců k dnešnímu dnu mnogaja ljeta! *Občanská beseda Vysoké myto v Čechách.*

f) Od Slovakov.

Alsokubin. — Doktorovi Janovi Bleiweis! Spoločna suzba i tužba, bratska laska a slovanska vzajemnost zpod sněžnych Tatier, privolavaju ti, bojovníče Slavý, ku 70 dni narodenia tvojich vdaku, blaha a slavu! Bod živ, abys medzi ostatnými vojvodami i ty v čele došiel z pusti tisícletych nesnaz a utrpeni s ostatnými národy do zemi zaslubenja, jako nielen nešťastny Izrael, ale ešte nešťastnejšie Slavianstvo ostatně obsaunut musi. Ved tej nadeje nezvratnym dokazom si ty sám so svojimi „Novicami“, so svojou neunavnu činnostou, a s tou slavnou dostojnosťou, v než jakby harený lučmu (?) kanaanským skveješ sa dnes a hodujes. Zvuč kolivko Slavianstva, Tatro! celim šumom si svojim: Slavme slavně slavu Slavov slavných!

Oravski Slovaci.

Holič v Nitranskej stolici. — Severna Slovenija čestita k jubileju sedamdesetgodišnjemu slavnoga branitelja južne Slovenije, Bleiweisa. Dugo srećan živio!

Dr. Hurban, Fajnor.

Požun. — Neohroženemu bojovníkovi za prava, naroda slovenskeho volaju bratsky živio! mnogaja i blagaja lieta! Živeli Slovenci!

Presporski Slovaci.

Požun. — Kde jest narod jednak slovinskemu? Kde jest Slovan jednak o tej vlasti?

Slovak.

Szucsanij. — Tužieb vašich naplnenie a snahy uznanje, života dlhého slavy, šťastne zažívanie, želaju ze srdca.

Sučánšti Slovaci.

Turočanski Sv. Martin. — Slovanstvo nie sice najmenši ale teraz az po zvrhnutí osmanskeho panstva najviač potlačeni tatranský Slovaci, prinašajúť slavnú vođci bratskeho národa slovenskeho svoje hľboke učťy a privolavaju hromovite živio na mnohe a blahe leta:

Redakce „Narodnih Novin“.

g) **Od lužičkih Srbov.**

Budišin. — Dem Altmeister der slovenischen Literatur herzliche Wünsche von Lausitzer Serben. (Podpise je zopet telegrafist pokvaril, da jih nij mogoče čitati.)

Meidling. — Da Vas bog živi mnogaja ljeta! Stari starosrbsko-lužicki Vam prijatelj od godine 1843. *Dr. Jordan.*

h) **Od Rusinov.**

Skalat. — Mnohaja leta wielikomu jugoslavenskomu patriotu!
Naumowicz.

i) **Od Nemcev.**

Dunaj. — Meine herzlichsten Glückwünsche zu ihrem heutigen schönen Feste muss ich auf diesem Wege einsenden, da meine Geschäfte mich länger zurückhalten, als ich dachte; mögen noch viele unbetrübte Jahre dem heutigen Tage folgen zur Freude ihrer Familie und ihrer vielen Freunde. *Kallina.*

Dunaj. — Bitte meine herzlichste Gratulation entgegen zu nehmen. *Graf Thurn, Reichsraths-Abgeordneter.*

Inomost. — Dem treuen Freunde, erprobten Führer des slovenischen Volkes mit Tirolern das gleiche Princip des öffentlichen Rechts, und damit die Grundlage unserer gemeinsamen Freiheit vertheidigend, die herzlichsten Glückwünsche zum heutigen Jubeltage. Grüsse an Festtheilnehmer. Im Namen des conservativen Comites der tirolischen conservativen Abgeordneten *Greuter.*

Trst. — Aufrichtiges Glückauf und Lebehoch zum glorreichen Jubelfeste. *Gutmansthal.*

D O P I S I.

Razen adres, od kojih smo zarad štednje prostora samo one priobčili, ki so jih deputacije čitale, kakor smo to točno opisali, in razen mnogih navedenih telegramov, prišlo je za čestitanje k sedemdesetletnici tudi silno mnogo dopisov. Ker so ti obširni, in jih je tudi mnogo, pa so si podobni, mislimo, da nam jih nij treba vseh priobčevati, temuž izberemo le nekatere iz njih, in sicer bez reda in obzira.

Fojnica (Bosna), franj. samostan sv. Duha, dne 10. stud. 1878.

Veleučeni gospodine!
Vrli rodoljube!

Na radostnu viest, da 19. o. m Vi, slavni mužu, navršujete god 70. velekoristnog svoga življenja, ova redovnička občina, uz celo Jugoslavenstvo, čuti se ugodno iznenadjenom, te prem udaljena, učestvuje Vašemu slavlju, kojim Vas harni slovenski narod obasipa. Vi se možete danas zadovoljno i ponosno osvrnuti na svoju prošlost, jer ste od tudjinstva okruženom i preziranomu narodu svome zapalili iskru samosviesti, podigli mu književnost, probudili mu narodni ponos, upozorili ga na budućnost, koja ga po Bogu i pravu ide. Narod, koji radja Bleiweise i slične čelik-značaje, mora doći do svojih pravica. Mi međjutim samo spajamo naše pozdrave i želje s onimi cieloga Jugoslavenstva, da doživite podpunu pobjedu onih svetih načela, koja ste kroz dugi svoj viek odlično zastupali, a tim okušate podpunu sreću na zemlji.

Blagoizvolite primiti ove redke u znak onog visokog štovanja i precienjivanja, kojimi smo nadahnuti

Vašemu blagorodju

iskreni i odani štovaoci.

Mjesto svih:
O. Bono Milišić,
predstojnik samostana.

Vaša blagorodnost!
Prečastiti gospod!

V malo dneha boste dopolnili 70. leto svojega življenja, žrtvovanega z gorečo vnetostjo v neumornem delovanju za dosego občinskega prida, posebno pa v službi omike in prospaha svoje domovine.

Podvizajo se o tej priliki od blizu in od daleč Vaši prijatelji in častitelji poklonit sivemu voditelju na slovesni način znamenja pripoznanja in radostnega sočutja.

Vaše tesne zveze s kranjsko deželo kot zastopnik v deželuem zboru skozi celo vrsto 6 volilnih dob, ter v deželnem odboru kot prisednik in sodelovalec skozi več ko 17 let, dajejo podpisanemu deželnemu odboru ugodni povod, v hvaležnem pripoznanji Vam, prečastiti gospod, s tem najtoplejši pozdrav izreči z voščilom vred, da kakor zdaj v popolnej dušnej in telesnej kreposti nazaj gledate na svojo bogato preteklost, naj se Vam tudi jednaki opravičeni, zaupni progled v še dolgo trajajočo neokaljeno prihodnost srečno izide.

Blagovolite, blagorodni gospod, to istinito izjavo sprejeti, v katerej se zjedininim s svojimi sodrugim v deželnem odboru.

V Ljubljani, 15. novembra 1878.

Od deželnega odbora vojvodine kranjske.

Dr. Frid. pl. Kaltenegger,
deželni glavar.

Iz Celja. Veleučeni predragi prijatelj! — Slovenija do zdaj nij imela slovesnejšega dneva od 19. novembra, katerega bodeš obhajal svojo sedemdesetletnico. Za to slovesnost se velike priprave v Ljubljani delajo, od vseh stranij bodo poslanci prišli, da čestitajo najizvrstnejšemu Slovincu, ki je v najnevarnejšem času materni jezik nam obvaroval, ter našo literaturo, obrtnijo in gospodarstvo pospešil. Ti si med nami največjo čast pridobil: Tebe časti ves slovenski narod, ki Tebi, svojemu dobrotniku iz dna srca najiskrenejše želje za dolgo in srečno življenje razodeva. Dovolj, da tudi jaz, ki sem službeno zadržan, in ne morem v Ljubljano priti, Tebi po pismu svoje želje izrazim: Bog Te nam ohrani mnogo, mnogo let zdravega, srečnega in zadovoljnega. Živio ljubljene slovenski! Z zagotovilom, da Te nikdo bolj ne spoštuje kot jaz, ostanem Tebi udani prijatelj

Dr. Kočever.

Ne odmetni moga podarka, i ja sam čedo Slavjanske matere, jadno sam čedo i kukavno, ali je velika srca ovo čedo, tolikoga je srca, da bi vas svoj narod srcem zagrljo i u srcu ga sađržao.

Muguća je tvoja riječ; govori narodu, razžeži vatru u grudima tvojih Slovena, da ne drijemaju. Talijani im prijete s jedne strane, Nijemci s druge; crna sudbina, onamo gori vrh Triglava, piše u crnu oblaku, da će Sloveni biti jelo Talijanima i Nijemcima.

Ti si otac Slovenije; nježno ljubim nje sinove; momke plavih kosa, prodiruća oka; molim te, govori im, gani ih, reci im riječ što oživljava, reci im ju danas, kad su oko tebe kao zeleni ogranci oko starodrevna drveta. Dužnost je Slovena čuvati ove zemlje i ove obale sebi i svemu slavjanskome narodu; moramo čuvati ova ždrijela, da kroza njih na narod ne provale nove navale novih jada i nesreća.

Dela, oče Slovenije, dela govore, da Ljubljana središte i srce Slovenije oživi narodnijem duhom! Mora odatle početi pokret, odatle se mora raznijeti glas slovenskoga oživljavanja. Tu, u grudima ovoga naroda, neka plane vatra nove nade, jer ako tu bude mraka, krajine će tama prikriti; ako tu uzbude mrtvila, dalje će smrt sve nadvladati. Nijesu tromi naši neprijatelji; ovdje gdje ja vjekujem, sve je protivno našoj narodnosti, a tamo, gdje si ti, protivni su joj oni, što ne govore talijanskijem jezikom.

Da bi bila nedostatna vaša snaga, spomenite se, da imate braće. Srbi su Vam braća, Hrvati i Dalmatini. Ako Vi nama pružite jednu ruku, mi ćemo vama obedvije, i branit ćemo Vas, sebe i zemlju našu od zlobnih i lukavih neprijatelja. Braća smo; zagrlićemo se i ujediniti; neće nam mati više suziti za razpršanijem sinovima i u tudjijem rasprama zapletenijem. Ovaj će dan tvogjega veselja i tvoje radosti biti za Sloveniju dan nova života, ako se tu danas što god odluči za inokupnu korist Slovena.

Govori narodu, oče Slovenije; reci izobraženijem, da se ne sramuju svojegjega roda, svoga imena i svoje matere; reci bogatašima, da budu darežljiviji domovini; reci svjema, da se slože i da djelima budu Slavjani a ne praznijem riječima. . . .

Ljudevit Vuličević.

Velecienjeni odbore!

Pozivu, da prisustvujem 70 godišnjici velezaslužnog za Slovenstvo i čitavo Slovanstvo, starog mog prijatelja Bleiweisa, nemogu se žalibože odazvati, jer kao član delegacije odlazim opet u Peštu, kamo do 18. o. m. svakako doći moram.

S toga molim Vas, da izvinite prijateljski moje odsutje od svečanosti, kojoj ću u duhu svakako prisutan biti, te ćete me veoma obvezati, ako prilikom Vaše liepe i za Slovence veoma častne svečanosti mnogozaslužnomu starcu izjavite moj srdačni pozdrav, sa željom, da ga Bog poživi još mnogo godina na slavu i na ponos čitavoga Slovanstva, i da doživi ono sretno vrijeme, kad ćemo svi mi južni Slaveni uskliknuti moći: Hvala Bogu, vruća želja Bleiweisova oživotvorena je, mi smo slobodni! mi smo jedni! mi smo od tudjinstva nezavisni!

Primite ovom zgodom izraz moga iskrenog štovanja, sa srdačnim pozdravom od

Vašeg pokornog

Ivana Kukuljevića Saksinskoga.

Veleučeni gospodine i cienjeni prijatelju!

Ako i nedolazim osobno, da Vas pozdravim, to činim ipak pismeno sa najvećom radošću čestitajući, da Vam je Bog dao doživiti toli liepu, sretnu i punozaslužnu starost; želim, da do volje božje ostanete i nadalje čil i zdrav na čast i korist našemu Slavenstvu na jugu.

Ja visoko cijenim u Vami zastupnika one za nas jedino spasonosne ideje, koja nastoji oživotvoriti što užje približenje Slovenstva Hrvastini, ideje, koja se dosele kod nas obijuh, žalibože, preslabo jošte uvažava.

Opetujući moje iskrene želje, ostajem sa dubokim štovanjem
U Zagrebu, 16. studenoga 1878.

Vaš iskreni prijatelj

Ljudevit Vukotinović,
vel. župan i akademik.

Veleučeni gospodine!

Poznajuć i štijuć velike zasluge, što si ih stekoste, radeći sa brezprimjernom požrtvovnošću, to na literarnom, to na političkom polju — za boljak najbližega nam i najrodnijega i po krvi, i po osjećanju, i po udesu slovenskoga naroda, nemože ni hrvatska mladež, nalazeća se u Beču, a da se bar duhom nezanese u ono izabrano kolo, koje će iz mile domovine 19. studenoga pohrliti u bielu Ljubljanu, da dostojno pozdravi velikoga muža, neustrašiva narodnoga borioca, da očituje iskrenu i srdačnu čestitku sedamdesetgodišnjici ljubljenoga i štovanoga „očeta“ slovenskoga naroda. Hrvatska mladež po bečkih visokih školah, prodahnuta najtopljijimi željami prama mužu, koji divnom nepokolebivosti, sborom i tvorom, vierno i dosljedno izvadja načelo, prihvaćeno 1843., sastade se 6. studenoga na svom „Velebitu“ u glavnu skupštinu, te Vas ovdje velikim uzhitom i burnim oduševljenjem izabra svojim počastnim članom, da tako i Vaše dično ime uplete u liepi vienac odabranih narodnih slavljenika — svojih počastnih članova.

Izvolite, Veleučeni gospodine, primiti to imenovanje kao izraz najdubljega štovanja, koje hrvatska mladež naprama Vašemu proslavljenomu imenu goji, kao iskreno očitovanje, da je hrvatska mladež vazda spremna, oduševljena i veselo stupati stazom, koju Vaša neumorna ruka utrla, stazom, koja vodi najprije k duševnoj, a zatim, ako Bog da, i k političnoj uzajamnosti slovenskoga i hrvatskoga naroda!

U Beču, 17. studenoga 1878.

Dragutin Neuman,
predsjednik.

Prečastiti gospod dr. Jan. Bleiweis!

Brez zastopstva in kot peščica v laškem mestu brez društva, nij nam mogoće po izgledu drugih sinov slovenskih posvećiti dan Vaše sedemdesetletnice ali — vendar nam je sveta dolžnost, da možu slavnemu, ki je neprecenljivo mnogo storil v prospeh materinščine naše, v razvoj omike, zavednosti in razcvet domačega šolstva, — naše sočutenje, našo radost in srčno zahvalo izrekamo.

Pooblaščen sem v to od strani tu bivajočih zavédnih Slovencev, naprošen ob enem po učečej se mladini slovenskega dela naše Primorske.

Odpustite nam, da na ovi ne povsem dostojen način — pridevamo iskrenej želji in voščilu naroda našega tudi nam iz globine prišle besedice.

Ljubav in udanost do Vašega blagorodstva živi v srcih naših, in če bi prav stanú ne imela, bo večno še živela v vernem srcu domačih sinov, ki ljubijo milo jim materinščino, in vedó ceniti zasluge velikih mož, ki so temelj boljše bodočnosti!

S posebnim visokoštovanjem

Vašemu blagorodstvu

sluga

Julij pl. Kleinmayr,

c. kr. profesor na učiteljsk. izobraževališču, in
ud izprašev. komisije za ljuds. in mestj. šole.

V Kopru, 17. novembra 1878.

Blagorodni gospod doktor!

Blagovolite, blagorodni gospod doktor in neustrašljivi boritelj za naš narod, tudi izpod skalnate Pece mrzlega Gorotana najtoplejše čestitanje rade volje sprejeti, katero Vam k Vašej slavnej sedemdesetletnici v svojem in v imenu vsih svojih farmanov sporočuje iz

Sv. Danjela v junskej dolini na Koroškem

Josip Skrbinec,
župnik.

Nestoru slovenačke knjige i jezika, žarkom slovenačkom rodoljubu, vriednom naučenjaku dr. Janezu Bleiweisu

V

Ljubljani.

Danas sveta majka Slovenija pita svoje sinove: tko je razvio zastavu umnoga napredka u mome milom narodu slovenačkom? — i svi Slovenci iz grla kliču: slava Bleiweisu!

Vrli mužu! Koliko Te Srbstvo štuje, pokazalo je tim, što Te je „srpsko učeno društvo“ 1851. godine izabralo za svoga člana. Pa kad Te najvrstniji Srbi tako štuju, da li je čudo, što se sad na usklike braće Slovenaca: „slava Bleiweisu!“ odzivljemo i mi srpski pravoslavni bogoslovi uz ostale glase iz premilog nam Srbstva, sa: „Slava mu! Slava Bleiweisu, slava onome mužu, koji je Slovenca naučio, da svojim lijepim, čistim jezikom može svoju knjigu štiti i pisati: Slava vrlome sinu slovenačkom, koji je svoj narod opreznim, al pouzdanim krokom vodio za punih 35 godinah k unnom i materijalnom napredku! Slava prizatom iskušenom, iskusnom i vijernom vodju, koji je kao brižni otac narod svoj kroz silne bure u političnom njegovu životu sretno i vješto proveo. Slava Bleiweisu, Slava Bleiweisu, sa kojim počimlje istorija slovenačkog jezika i literature, koji je u Slovenca podigao ponos narodni, koji udario temelj narodnoj slovenačkoj literaturi!

Dao Bog, da se dugo jos svijetli sjajna zvijezda, koja se je 1808. godine u Kranju rodila, a 1843. na slovenačkom nebu zasijala; da dugo još ne malakše ruka, koja je Slovenca drugim Slovenima prikazala. Dao Bog, da i ova opća svetkovina doprinese, da se ostvare riječi pjesnikove:

Jedinost, sreča, sprava
K naj nazaj se vrnejo,
Otrok, kar ima Slava,
Vsi naj si v roke sežejo,
Da oblast
In ž njo čast,
Ko pred spet naša bude vlast!

U srjemskim Karlovcima, novembra 1878.

Srpski pravoslavni bogoslovi.

Za častnega meščana izvolila so dra. Bleiweisa sledeća mesta: Črnomelj, Kranj, Škofja loka.

Za častnega obćinarja pak izvolile so ga sledeće obćine: Ajdovščina, Artiće, — Bela crkev, Belsko, Bloke, Bohinjska bistrica, Bojsma, Borovnica, Božjakovo, Brezovica, Bukovje, — Celjska okolica, Cerklje, Cerknica, Col, — Čele, Črniće, — Dertija, Dob, Dobrniće, Dobrova, Dobrunje, Dornberk, Dražišće, Druljevka, Dutovlje, — Gabrije, Globoko, Gornjsko, Gorenji Logatec, Gorenja Šiška, Gorje, Grad na Bledu, Grapka ves, Griblje, — Haloze (Sv. Barbara), Horjul, Hotederžica, Hotiče, Hrenovice, — Janeževo Brdo, Ježica, — Kamenja Gorica, Kapele, Kilovče, Knježak, Komen, Konjice, Košana, Kovorje, Križ, Križ pri Kamniku, Kropa, Kratina, — Lambert, Legen, Litija, Logatec, Lokvica, Loč, Log, Lož, Lukarice, — Medane, Mengiš, Metlika, Mihalovec, Mislinje, Moravče (dvoje), Moste, Mostec, — Naklo, — Pameče, Pišece, Planine, Pletrje, Podgora, Podgorica, Podkraj, Podraga, Podzemelj, Polavabuka, Polica, Poljane, Polje, Prečna pri Novem mestu, Predoslje, Prem, — Radovlje, Radovica, Rateče Brdo, Ribnica (trg), Ribnica, Rifenberk, Rigonce, — Selce, Selo, Semič, Silej, Slap pri Vipavi, Slavina, Smednik, Spodnji Dolič, Spodnja Šiška, Srednja ves, Skromlje, Stara Loka, Stari trg poleg Loža, Stolovnik, Stražišće, Struca, Struge, Studeno, Suhor, — Šmarje, Šmarje pod Ljubljano, Šmarjeta, Šmartno, Šmartno pri Celju, Šoštanj, — Št. Ilj pod Gradičem, Št. Ilj pod Turjakom, Št. Janž, Št. Jurij, Št. Martin pri ilir. Gradu, Št. Mihelj, Št. Peter, Št. Vid (četirje), — Tinje, Trebnje, Trzin, — Vače, Velenje, Velike Breže, Velika Loka, Vipava, Vodice, Voglje, Vrhnika, — Zagorica, Zagorje, Zakot, — Železniki, Žuženberk.

Loški Potok, Tržišće pri sv. Trojici, Moravče poleg Turna, Mavčiče, Donberg-Pervačina.

Častno članstvo so dr. Bleiweisu podelila ta-le društva: „Matica Slovenska“ v Ljubljani; „Matica Dalmatinska“ v Zadru; „Sokol“

v Ljubljani; „Kolo“ v Zagrebu. „Slavec“ v Gorici; akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji; društvo „Edinost“ v Trstu, „Kat. politično društvo“ v Konjicah; „Bralno društvo“ v Jelcih; „Zravnliško društvo“ na Kranjskem: „Društvo vojaških veteranov“ v Ljubljani; „Društvo lečnikov“ v Zagrebu; Podružnica kmetijska v Vipavi; Kmetijska podružnica v Bohinjskej Bistrici. — Čitalnice: v Ljubljani, v Celju, v Kropi, v Idriji, v Škofjej Loki, v Šiški, v Postojni, v Bizoviku, v Šent-Vidu, v Tolminu, na Viču, v Vipavi, v Metliki, v Bovcu, na Vrhniki, v Trstu, v Kranji, v Rudolfovem, v Starem trgu, v Celovcu, v Ptuju, čitalnična podružnica v Vipavi.

ZAKLJUČNE BESEDE.

(Dr. Fr. J. Celestin.)

Tako se je končalo veliko narodno praznovanje. Slovenski narod je častno izpolnil svojo dolžnost. Počastil je svojega očeta, kakor še nikogar prej. In on je to veliko čast zaslužil. On je prebujenje svojega naroda najbolj pospešil, skrbno, umno vodil, in ga vodi do sedaj. Kot učenjak, literator in politik delal je vedno sè znanim praktičnim smislom za največje narodne potrebe. V narodnej šoli in knjigi in z njima v materialnem napredku, poljedelskem, obrtniškem, trgovskem, videl je najvažnejše pogodbe za zdrav napredek, za-nj se je boril z jekleno značajnostjo, s pravo možato potrpežljivostjo in energijo, z globokim domoljubnim prepričanjem in vero v svoj narod, v slovanstvo sploh.

Slovanski kulturni zgodovinar dal bode dru. Bleiweisu častno mesto v zgodovini slovanskega razvitja. On bode priznal, da je slovenski narod sedaj vendar vže sicer mali faktor, pa vendar faktor, s katerim slovanstvo rado računa.

In narod se ne bode izneveril sam sebi, ne udaril se s slepoto in temo sedaj, ko mu svita zarja bolje bodočnosti. On bode ostal zvest očetovskim naukom svojega prebuditelja, učitelja in voditelja, bode delal složno in neutrudljivo. To nam priča ravno minola svečanost. Ona bode ostala zapisana v srcih naroda. Kresovi, ki so goreli po slovenskih gorah, zažigali so luč spoznanja tudi marsikde, kder je dotle gospodovala tema nevednosti ali mlačnost. Vsa slavnost, in posebno slavnostni govori, odnevali bodo še dolgo v srcih teh, ki so jih čuli, in teh, ki so drugače zvedeli za nje.

Naš narod bode hvaležen pomnil svoje bližne in daljne brate, ki so se tako lepo spominjali, tako lepo praznovali z nami enega najzaslužnejših sinov Slave. On ne bode pozabil posebno te skupne radosti, ki jo je delil z nami hrvatski narod, te žive resnice, ki smo jo čuli od hrvatskih zastopnikov: „Vaše življenje je tudi naše, vaša smrt je tudi naša smrt“; ne bode pozabil, da smo

slišali med drugim tudi bratski izrek: Kar je naše, je tudi vaše; ter bode iskreno želel, da bi te zlate besede postale kmalu še bolj živa resnica, kakor so.

Slovenski narod znal bode, kakor do sedaj, tudi odslej, da stoji sicer na krajnem zapadu kot slovanska straža, obkoljena s treh strani od neprijateljskih elementov, da pa ta predna straža nij osamljena, da je za njo velika moč in da tudi Avstrija ne bode dolgo kratila nam naših pravic, naše realne enakopravnosti, če bomo umeli priboriti si jo in ohraniti. On ve, da za veliki naš boj, ki ga bijemo vže toliko let, treba nam kapitala materialnega in duhovnega, treba nam torej neumornega, resnega dela, ogretega z ljubeznijo do naroda in do našega skupnega napredka.

Svojemu jubilarju, Očetu slovenskega naroda, pa kličemo, da, čeravno ta radostna narodna svečanost velja tudi dobrej in uzvišenej stvari, katerej služi On doslej 36 let, naša hvaležnost Njemu, naša ljubezen za to nij manja, nij manj goreča želja, da biga Bog ohranil nam še na mnogaja, mnogaja lèta!

ZAHVALA.

O svojem 70. rojstvenem godu doživel sem radosti, katere bi se nikdar ne bil nadejal. Prijatelji od blizu in iz daleka, iz slovanskih in nemških pokrajin, združeni in posamni, zastopniki društev, zavodov, mest, sel itd. donesli so mi mnogobrojnih dokazov svoje ljubezni in naklonjenosti ustmeno in pismeno, in došlo mi je toliko častnih listin, pa tudi dragocenih umotvorov in krasnih tvarin iz ženskih rok, da ne vzagam besedij, s katerimi bi izrazil občutke svojega globoko ginjenega srca.

Sam dobro vem in se radujem temu, da vsa ta odlikovanja ne veljajo tolikanj meni, posamezniku, — marveč dobrej in vzvišenej stvari, katerej služim doslej 36 let; a zarad tega mi dolžnost srčne zahvale nikakor nij manjša.

Tolikega veselja ves presunen morem javno svojim prijateljem, vsem skupaj in vsakemu posebej, le s slabimi besedami objaviti svojo najtoplejšo zahvalo za tolika preljubezniva čestitanja z najiskrenejšo željo: naj Bog vsemogočni milostivo izvrši vsa voščila, katera so bila tako toplo naglašena v nepozabljivih dneh 17., 18. in 19. novembra t. l. od predragih mi prijateljev!

V Ljubjani, dne 26. novembra 1878.

Dr. Janez Bleiweis.

Vsakemu, koji se hoće s stenografijo za slovenski ali hrvatski jezik upoznati, preporečamo v to svrhu sledeće knjige:

Za početnike :

Nauk o stenografiji, priredil za hrvatski i slovenski jezik

A. Bezenšek. I. del. V vel. 8mini, 44 str. 1 for.

„Jugoslav. Stenograf“, II. tečaj. Izdal i uredil Anton

Bezenšek. V vel. 8mini, 108 str. Dobiva se ko nastavek predstojeće knjige po 2 for., drugače stoji 2 for. 50 novč.

Bezenšekove stenografske pisanke za početnike. V mal

8mini 48 str. Nakladom C. Albrechta à 10 novč.

Za one, koji se hoćejo dalje naobraževati:

„Jugoslav. Stenograf“, III. tečaj. Izdal i uredil Anton

Bezenšek. V vel. 8mini 192 str. (Obsega drugi del stenografije ali „debatno pismo“.) 2 for. 50 novč.

„Jugoslav. Stenograf“, IV. tečaj izdaje se letos, ter donša

v stenografskem pismu za početnike kakor za strokovnjake zanimivega gradiva vsaki mesec jedenkrat. Cena na celo leto 2 for. 50 novč.

Stenografija je dandanes velevažna znanost za vsakega naobraženega človeka; a njena važnost postaje od dne do dne večja. Zato naj ne bi nijeden izobraženec propustil prilike naučiti se stenografije. A lahko so nauči tudi bez učitelja iz gore navedenih knjig, ki se dobivajo pri

uredništvu „Jugoslav. Stenografa“

v Zagrebu

(Petrinjska ulica br. 21.)

TISEK C ALBRECHTA